

اولین روزنامه سهامداری ایران (خبرنگاران و کارکنان)

صمت
صنعت معدن تجارت

شنبه
• ۱۰ اردیبهشت ۱۴۰۱
• ۲۸ رمضان ۱۴۴۳
• ۳۰ آوریل ۲۰۲۲

• سال سی‌ودوم شماره پیاپی ۳۳۶۵ • دوره جدید سال نهم شماره ۲۰۴۷ • ۱۶ صفحه • قیمت: ۵۰۰۰ تومان

www.smtnews.ir - http://Telegram.me/smtnews

سرمقاله

راحت آبرو نبریم ۲

چرا نام خودروسازان در میان ابربدهکاران دیده می‌شود؟ ۴

یادداشت‌های امروز

شرایط اعطای تسهیلات به اصناف مناسب نیست ۸

شبکه بانکی، رفیق نااهل تولید ۱۱

قهر با بانک آشتی با بورس ۱۲

گفت‌وگو

شرایط تسهیلات برای دولتی‌ها و خصوصی‌ها یکسان است ۱۴

پرونده

کشمکش بانک‌ها و ابربدهکاران بانکی به کجا می‌رسد؟

پاسکاری منفعتی

رانت طلایی و ابربدهکاران ۴
تسهیل تجارت با برقراری سوئیفت ۷
تامین مالی حیات تولید را به‌چالش کشید ۸
سایه سنگین سیاست بر یک نهاد اقتصادی ۹
دولت در صدر ابربدهکاران بانکی ۱۱
هیچ تسهیلاتی برای اخذ تسهیلات نیست ۱۲
بدهکاران بانکی یا رانتی هستند یا نورچشمی ۱۳
ابربدهکاران پشت پرده هم معرفی شوند ۱۵
«مولای درز» امنیت سیستم بانکی ۱۶

عکس: صمت

جناب آقای مهندس امین امرائی
مدیرعامل محترم شرکت پتروشیمی مارون

انتصاب حضرتعالی را در کسوت مدیرعامل شرکت پتروشیمی مارون تبریک عرض می‌نمایم. از خداوند منان مسئلت دارم مدیرانی نظیر حضرتعالی در سطوح مختلف مدیریتی مستدام باشند.

بهزاد ساسانپور، سرپرست موسسه فرهنگی و مطبوعاتی صمت در استان خوزستان

جناب آقای مجید فانی

انتصاب حضرتعالی را در مسئولیت خطیر **مدیرکل جدید صنعت، معدن و تجارت مازندران** تبریک عرض می‌نماییم. امید است در سایه تاییدات الهی همواره منشأ خیر و برکت و خدمت درجهت اهداف عالیه جمهوری اسلامی ایران باشید.

علی علم‌الهدی، سرپرست موسسه فرهنگی و مطبوعاتی صمت در استان مازندران

www.Gostaresh.news

آخرین اخبار و تازه ترین تحلیل‌ها را در پایگاه خبری «گسترش نیوز» دنبال کنید

سر مقاله

راحت آبرو نبریم

ناصر بزرگمهر
nbozorgmehr@yahoo.com
به نام او که هرچه بخواهد همان می‌شود

یکی کار ناکرده را آبرو می‌برد
یکی هم گنه کرده را آبرو می‌خرد

زمانی در بچگی باغ انار بزرگی داشتیم. اواخر شهریور بود، همه فامیل اونجا جمع بودند. اون روز تعداد زیادی از کارگران بومی برای برداشت انار در باغ ما جمع شده بودند. ما بچه‌ها هم طبق معمول مشغول بازی کردن بودیم. بزرگ‌ترین تفریح ما در این باغ، بازی گرگم به هوا بود؛ اونم به‌خاطر درختان زیاد انار و بوته‌های انگوری که در این باغ وجود داشت. بعضی وقتا می‌تونستی، ساعت‌ها قایم بشی؛ بدون اینکه کسی بتونه پیدات کنه! من زیر یکی از این درختان قایم شده بودم که دیدم یکی از کارگرای جَوون‌تر، در حالی که کیسه سنگینی پر از انار در دست داشت، نگاهی به اطرافش انداخت و وقتی مطمئن شد کسی اونجا نیست، شروع به کندن چاله‌ای کرد و بعد هم کیسه انارها رو اونجا گذاشت و دوباره چاله رو با خاک پوشوند. دهاتی‌ها اون زمان وضعشون خیلی اسفناک بود و با همین چندتا انار دزدی هم دلشون خوش بود. با خودم گفتم، انارهای ما رو می‌دزی! صبر کن بلایی سرت بیارم که دیگه از این غلطا نکنی.

بدون اینکه خودم رو به اون شخص نشون بدم به بازی کردن ادامه دادمو به هیچ‌کس هم چیزی در این مورد نگفتم. غروب که همه کارگرها جمع شده بودند و می‌خواستند مزدشون رو از پدرم بگیرند، من هم اونجا بودم. نوبت به کارگری که انارها رو زیر خاک قایم کرده بود، رسید. پدر در حال دادن پول به این شخص بود که من با غرور زیاد با صدای بلند گفتم: بابا من دیدم که علی‌اصغر انارها رو دزدید و زیر خاک قایم کرد. جایش را هم می‌توانم به همه نشان بدهم.

پدر خدابیامرز ما، هیچ‌وقت در عمرش دستش را روی کسی بلند نکرده بود. برگشت و نگاهی به من کرد. همه منتظر عکس‌العمل پدر بودند. بابا اومد پیشم و بدون اینکه حرفی بزنه، یه سیلی زد تو صورتم و گفت برو دهنتو آب بکش، من خودم به علی‌اصغر گفته بودم انارها رو اونجا چال کنه، واسه زمستون.

بعد هم رفت پیش علی‌اصغر و گفت شما ببخشید، بَچّس، اشتباه کرد.

پولشو بهش داد، ۲۰ تومان هم گذاشت روش و گفت اینم بخاطر زحمت اضافت!

من گریه‌کنان رفتم تو اتاق و دیگه بیرون نیومدم. کارگرا که رفتن، بابا اومد پیشم و صورت منو بوسید. گفت می‌خواستم ازت عذرخواهی کنم، اما این تو زندگیت هیچ‌وقت یادت نره که با آبروی کسی بازی نکنی. علی‌اصغر کار بسیار ناشایستی کرده اما بردن آبروی انسانی جلو فامیل و در و همسایه، از کار اونم زشت‌تره.

شب علی‌اصغر اومد. سرشو انداخته بود پایین و پشت در ایستاده بود. کیسه‌ای دستش بود گفت اینو بده به حاج آقا بگو از گناه من بگذره. کیسه رو که بردم پیش پدرم، دیدم همان کیسه‌ای که چال کرده بود را به اضافه همه پولایی که بابا بهش داده بود برگردانده است.

علامه حسن‌زاده آملی می‌فرمایند: تا دهان بسته نشود، دل باز نمی‌شود و تا عبدالله نشوی عندالله نشوی، آنگاه از انسان اگر سَر برود، سِر نرود.

این حکایت را که می‌خواندم در این شب‌های خاص (ماه مبارک رمضان) یاد فرمان امام علی(ع) به مالک اشتر افتادم که می‌فرمایند: ای مالک، اگر شب هنگام کسی را در حال گناه دیدی، فردا به آن چشم نگاهش مکن؛ شاید سحر توبه کرده باشد.

امام صادق (ع) فرموده‌اند حفظ آبروی مومن از زیارت کعبه بالاتر است.

آقایان بانک مرکزی
آقایان بانک ملی و الباقی بانک‌ها

شماها که مومن هستید و اعتقادات بسیاری دارید، آیا در تنظیم و ارائه لیست‌های ابربدهکاران که ما سال‌ها در انتظارشان بودیم و بسیار هم خوشحال هستیم و از اصل موضوع استقبال می‌کنیم دقت کامل کرده‌اید؟

آیا اسامی همه ابربدهکاران را اعلام کردید؟ آیا نباید اسامی همه ابربدهکاران در یک لیست و یک زمان منتشر می‌شد تا عدالت برقرار باشد؟ آیا تقسیم کردن لیست و در چند نوبت اعلام شدن، این فرصت را به بعضی‌ها نمی‌دهد که نام‌شان را در لیست‌های بعدی بازدوبند پنهان کنند؟ آیا ابربدهکاران شرکتی و دولتی و خصولتی هم اعلام شدند؟ آیا ابربدهکاران اتاق‌هایی که سال‌هاست با یک صبحانه‌خوری با دولتی‌ها، ارزهای برنگشته را گرفته‌اند، در این لیست گنجانده شده‌اند؟ آیا ابربدهکارانی که با سرمایه بانک‌های خصوصی بزرگ‌ترین ساختمان‌ها و پاساژها و سایر بزرگ‌ترین‌ها را می‌سازند در این لیست‌ها وجود دارند؟ آیا آدرس غلط نداده‌ایم و پاسکاری منفعتی نکرده‌ایم؟

آقایان بانک‌ها

بدون شک اعلام لیست ابربدهکاران بانکی، یکی از موفقیت‌های دولت فعلی است؛ اگر به‌درستی انجام شود.

هر کدام از مدیران عامل فعلی بانک‌ها می‌توانند این مهم را به‌عنوان شاخصی شایسته در کارنامه خود حفظ کنند و به نسل بعدی خود با افتخار بگویند؛ اگر در آن دقت و صداقت وجود داشته باشد.

همه این اگرها و آیاها به شما عزیزان به‌ویژه بانک مرکزی به‌عنوان نهاد بالادست و ناظر برمی‌گردد. امیدواریم در اعلام این لیست‌ها، همه این سوالات در نظر گرفته شده باشد، زیرا موفقیت‌های این ابربدهکاران، نباید تبدیل به حسادت، توطئه و خدای‌ناکرده غرض‌ورزی شود.

اگر با دقت به زندگی سرمایه‌داران واقعی نگاه کنیم، موفقیت‌های‌شان یک شبه به دست نیامده و آنها در مدت زمان طولانی و با فرازوفرودهای بسیار به این نقطه رسیده‌اند.

ما نباید جامعه را هیجان‌زده کنیم و شرایط پوپولیستی به‌وجود آوریم.

باید به آنانی که در زدوبندهای اقتصادی و سیاسی و یک شبه به آلاف و الوف رسیده‌اند، مشکوک باشیم.

به قول استیو جابز، زمانی از موفقیت دیگران آگاه می‌شویم که کار و زحمت‌شان به نتیجه می‌رسد. درختی که به آسمان سر می‌کشد، ریشه‌های مستحکمی دارد که از چشم ما پنهان است؛ ریشه‌هایی که زیر زمین هستند و سال‌ها خود را در زمین سخت دوانده‌اند تا امکان رشد و بقای درخت را فراهم کنند.

این مسئله برای کسب‌وکار هم صدق می‌کند. مواظب باشیم ریشه این درختان را نلرزانیم و خشک نکنیم که از تعطیلی صدها کارخانه امثال آزمایش وارج و پارس و قند فلان و کبریت بهمان و پارچه‌بافی ایکس و سیمان ایگرگ و ده‌ها نام دیگر در این سال‌ها سودی نبرده‌ایم.

کشمکش بانک‌ها و ابربدهکاران بانکی به کجا می‌رسد؟

پاسکاری منفعتی

ابربدهکاران شبکه بانکی ایران همواره یکی از مشکلات اساسی و ساختاری در نظام اقتصادی کشور بوده‌اند و باتوجه به نقش بانک مرکزی در تنظیم بازار کشور، عدم وصول مطالبات این بانک از آنها، همواره اقتصاد کشور را دچار تلاطم کرده است. نخستین بار موضوع افشای لیست اسامی ابربدهکاران بانکی را سید احسان خاندوزی، وزیر امور اقتصاد و دارایی ۲۳ آبان ۱۴۰۰ مطرح کرد.

او در توئیتی از بانک مرکزی درخواست کرد بانک‌ها و موسسات اعتباری هر ۳ ماه یک بار لیست اسامی ابربدهکاران بانکی خود را منتشر کنند. همچنین بانک‌ها و موسسات اعتباری مکلف شدند برای اطلاع عموم مشخصات تسهیلات‌گیرنده، توجیه بانک برای تخصیص منابع، مبلغ تسهیلات، میزان پرداخت، مانده بدهی، نرخ سود و نوع تضمین را اعلام کنند.

در ۴ سال اخیر هیچ قانونی در زمینه افشای این اسامی در برنامه بودجه وجود نداشت تا اینکه تبصره ۱۶ قانون برنامه و بودجه ۱۴۰۱ به این موضوع اختصاص پیدا کرد و طبق آن بانک مرکزی ملزم به افشای لیست اسامی تا هفته آینده شده است.

اواخر فروردین بانک مرکزی پس از ۴ ماه از تکلیف رئیس‌جمهوری به وعده خود عمل کرد و در گام نخست اسامی بدهکاران ۱۴ بانک دولتی و خصوصی از مجموع ۲۴ بانک منتشر و مقرر شد اسامی ابربدهکاران سایر بانک‌ها نیز تا نیمه اردیبهشت منتشر شود.

بانک‌های ملی، تجارت، مسکن، سپه، صنعت و معدن و رفاه کارگران تنها به افشای نام اشخاص حقوقی مانند شرکت‌ها و مدیران عامل آنها اکتفا کردند و اطلاعاتی درباره مبلغ وام و سایر مشخصات دیگر منتشر نکردند؛ به‌علاوه اینکه بیشتر افراد ذکر شده در لیست بدهکاران بانک‌ها در حالی به نام شرکت‌های مختلف این وام‌ها را دریافت کرده‌اند که وام‌های قبلی خود را نیز تسویه نکرده بودند. برخی نیز معتقدند در این لیست‌ها هنوز خبری از «دانه درشت‌های بدهکار» به نظام بانکی نیست. آنهایی که عبدالناصر همتی، کاندیدای انتخابات سال گذشته ریاست‌جمهوری مدعی نوشتن نام‌شان روی کاغذ و ارائه به ابراهیم رئیسی به‌عنوان کاندیدای ریاست‌جمهوری شد. مجموع این موارد واکنش‌های بسیاری را به‌دنبال داشت. برخی کاربران فضای مجازی نیز انتشار لیست اسامی بدهکاران بزرگ بانکی را به این صورت قبول نداشته و در صفحه‌های کاربری خود نوشتند: «ایجاد شفافیت نصفه و نیمه به‌مراتب بدتر از شفاف نبودن است.»

اما این تنها یک روی ماجرای انتشار این لیست است. بسیاری نیز معتقدند تفکیک و شناسایی درستی ار بدهکاران واقعی صورت نگرفته و در اصل، شرط آقای وزیر برای شناسایی بدهکاران رعایت نشده است.

خاندوزی ۲ روز بعد از انتشار لیست نخست درباره انتشار اسامی بدهکاران بانکی گفت: توافق بین ما در وزارت اقتصاد و بانک‌های دولتی این است که بدهی‌های قطعی مشکوک‌الوصول یعنی دیونی که ۱۸ ماه از پرداخت آخرین قسط آنها گذشته باشد، منتشر شود. آقای وزیر در دیدار با اعضا و رؤسای اتاق‌های بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی، تعاون و اصناف با تاکید بر اینکه رفتار پلیسی در اقتصاد تاثیر مطلوب ندارد، گفت: اگر در جزئیات انتشار فهرست بدهکاران بزرگ اجحاف و اشتباهی رخ داده به بنده منتقل کنید و از همکاران بانکی خواهم خواست آنها را اصلاح کنند.

بدون شک انتشار اسامی ابربدهکاران بانکی از این جهت اهمیت دارد که در اقتصاد ما بیش از ۸۰ درصد منابع مالی طرح‌ها و بنگاه‌ها را بانک تامین می‌کند؛ بنابراین نظارت بر روند تامین مالی بانکی ضروری است، چراکه این موضوع بدون نظارت بانک مرکزی منجر به خلق پول و در نهایت افزایش میزان تورم خواهد شد.

به‌هر حال باید حلقه‌های گمشده مانور شفافیت نظام بانکی نیز نمایان شود. در این بین تفکیک تولیدکننده و کارآفرینی که باوجود تمام مشکلات سعی در روشن نگه داشتن چراغ تولید دارد با بدهکار دانه‌درشتی که مسیر دریافت و هزینه‌کرد تسهیلاتش نمایان نیست از الزامات است. در این شماره صمت سعی کردیم در گفت‌وگو با کارشناسان به چند سوال کلیدی پاسخ دهیم که اساسا بدهکار واقعی کیست؟ و اینکه کشمکش بانک‌ها و ابربدهکاران بانکی به کجا می‌رسد؟ در عین حال تلاش کردیم در حد بضاعت از کارآفرینان و تولیدکنندگانی که در ازای دریافت تسهیلات چراغی را در خانه روشن نگه داشته‌اند حمایت کنیم.

با این پرونده همراه باشید.

در انتشار لیست بدهکاران بانکی «عدالت» و «شفافیت» چقدر رعایت شد

آدرس غلط ندهیم

یکی از موضوعات مهم بانکی در هفته‌های گذشته بحث شفافیت در ارائه اسامی بدهکاران کلان بانکی بود؛ بر همین اساس تعدادی از بانک‌ها در راستای دستورات رئیس‌جمهوری و وزیر اقتصاد اقدام به افشای اسامی بدهکاران بزرگ خود کردند. هرچند قرار بود این اقدامات به‌صورت فصلی صورت بگیرد اما برای تسریع در امر شفافیت بانک مرکزی فهرست دیگری از بدهکاران بزرگ بانک‌های دولتی و خصوصی را منتشر کرد که در آن ۱۴ بانک اسامی بدهکاران بزرگ خود را افشا کردند. بانک مشترک ایران-ونزوئلا، بانک پاسارگاد، پست بانک، بانک تجارت، بانک رفاه کارگران، بانک سامان، بانک سپه، بانک قرض‌الحسنه رسالت، بانک قرض‌الحسنه مهر ایران، بانک کارآفرین، بانک کشاورزی، بانک گردشگری و بانک ملت، بانک‌هایی هستند که اسامی بدهکاران بزرگ خود را منتشر کردند. هر کدام از این بانک‌ها در جدولی اسامی اشخاص حقیقی و حقوقی بدهکار و مانده خالص تسهیلات بدهی را منتشر کرده‌اند. در میان این ۱۴ بانک، بانک گردشگری و پاسارگاد اطلاعات را با جزئیات بیشتری منتشر کرده و بانک قرض‌الحسنه رسالت و بانک قرض‌الحسنه مهر نیز فاقد مانده تسهیلات و تعهدات کلان بوده‌اند.

ابربدهکار بانکی کیست؟

در تعریف وزارت اقتصاد از ابربدهکار بانکی، این واژه به افرادی اطلاق می‌شود که ۱۰ درصد اندوخته بانک‌ها را در قالب تسهیلات دریافت کرده و در واقع دارنده تسهیلات کلان بانکی محسوب می‌شوند؛ بنابراین افرادی که تسهیلات کلان دریافت کرده، اما اقساط آن را به بانک پرداخت نکرده‌اند، بعهنوان ابربدهکار بانکی شناخته می‌شوند. باتوجه به موارد یادشده با تداوم افشای بدهکاران بانکی همچنان این سوال وجود دارد که آیا چنین اقدامی تاثیری در وصول مطالبات بانکی دارد؟

در پاسخ به این پرسش عقاید متفاوتی مطرح است. برخی معتقدند این عمل یعنی افشای اطلاعات ابربدهکاران منجر به شفافیت بیشتر در نظام بانکی می‌شود که همین امر می‌تواند به تسویه بیشتر بدهی‌های بانکی کمک کند. البته نگاه دیگری نیز در این زمینه وجود دارد.

تعداد قابل‌توجهی از کارشناسان اقتصادی بر این باورند که انتشار جزئیات بدهکاران بزرگ بانکی به‌تنهایی نمی‌تواند منجر به وصول بدهی به شبکه بانکی کشور شود. علت این امر آن است که اشخاص حقیقی یا حقوقی پیش از دریافت تسهیلات بانکی در معرض اعتبارسنجی قرار گرفته‌اند؛ بنابراین اگر از فیلتر اعتبارسنجی عبور کرده باشند، به آن معناست که این افراد جزو فعالان اقتصادی بوده‌اند و مشکلات اقتصادی سال‌های اخیر مانند تحریم‌ها یا بی‌ثباتی اقتصاد کلان باعث شده توان بازپرداخت این تسهیلات را نداشته باشند.

دسته دیگر ابربدهکاران نیز افرادی هستند که به‌دلیل داشتن روابط و استفاده از رانت موفق به دریافت تسهیلات شده‌اند؛ یعنی بدون آنکه از فیلتر اعتبارسنجی برای بازپرداخت تسهیلات عبور کنند، تسهیلات را دریافت کرده‌اند. حال مسئله اینجاست که افشای اطلاعات بدهکارانی که در دسته اول قرار می‌گیرند، کمکی به بازپرداخت این مطالبات می‌کند؟

در مورد دسته دوم نیز سوالی که پیش می‌آید آن است در مواجهه با کسانی که از رانت استفاده کرده‌اند، برخورد قانونی باید صورت بگیرد یا صرفا به افشای اسامی می‌توان اکتفا کرد؟

اگر شخص یا نهادی توان دریافت چنین تسهیلاتی را داشته، صرفا افشای نامش دلیلی برای بازپرداخت تسهیلات بانکی را به او می‌دهد؟

به‌علاوه اینکه برخی از بانک‌های بزرگ، اسامی شرکت‌های دولتی را به‌عنوان بدهکاران بانکی ارائه کردند. آیا افشای این اسامی نهادها و شرکت‌ها، اثری در شفاف‌سازی دارد؟ آیا در ماه آینده و پس از افشای این اسامی شاهد یک روند نزولی در میزان بدهکاران بانکی خواهیم بود؟ به‌نظر می‌رسد افشای اسامی، یک موضوع بسیار کارشناسی است که باید تمام جوانب آن در نظر گرفته شود و این نکته که این افشای اسامی برای مردم چه مطلوبیتی خواهد داشت.

مهم‌ترین خواسته‌ای که می‌تواند در این بین از سوی مردم صورت گیرد، این است که مطالبات غیرجاری بانک‌ها با یک مکانیسم درست و کار کارشناسی، تبدیل به دارایی جاری بانک‌ها شود. کارشناسان بر این باورند که در زمینه مشکلات به‌وجود آمده برای فعالان اقتصادی باید به آسیب‌شناسی پرداخت و درباره کسانی که از رانت برخ ورداردند، می‌توان از مجراهای قانونی اقدام کرد.

اخلال در عملکرد سیستم اقتصادی

نحوه مدیریت منابع پولی، تامین و تجهیز منابع مالی، چگونگی مصرف منابع جذب شده و نحوه بازگشت آنها از اهمیت ویژه‌ای در نظام بانکی برخوردار است و هرگونه خلل در هر یک از این بخش‌ها، عملکرد سیستم اقتصادی کشور را مختل خواهد کرد.

پرواضح است که بخش بزرگی از معوقات بانکی و تسهیلات غیرجاری سیستم بانکی به بدهکاران بزرگ و خاص برمی‌گردد. این موضوع نه‌فقط محدود به ایران بلکه سیستم بانکداری جهانی است، به‌طوری‌که براساس مطالعه‌ای در نظام بانکی کشورهای یورو، بیش از ۹۰ درصد تسهیلات معوق، تسهیلات کلان است و عمده خرده وام‌بگیران در موعد مقرر اقساط خود را پرداخت کرده‌اند. بدون‌شک باتوجه به سخت بودن روند دریافت وام و تسهیلات در ایران ابربدهکاران بانکی سهم ویژه‌ای در معوقات و «تسهیلات کلان بانکی به اشخاص مرتبط و غیرمرتبط» دارند.

آنچه مسلم است، افزایش مطالبات معوق بانکی موجب کاهش کیفیت دارایی بانک‌ها و به‌دنبال آن کاهش ارائه تسهیلات به بخش‌های مختلف اقتصاد، افزایش بدهی بانک‌ها به بانک مرکزی، به‌هم ریختن ترازنامه بانک‌ها و ناترازی در نقدینگی (کسری نقدینگی) بانک‌ها و درنهایت همه این عوامل موجب حادتر شدن شرایط تورمی در کشور می‌شود.

براساس دستورالعمل طبقه‌بندی دارایی‌های موسسات اعتباری مصوب شورای پول و اعتبار بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، تسهیلات اعطایی بانک‌ها باتوجه به عوامل زمان تاخیر پرداخت شامل:

۱- تسهیلات جاری (حداکثر تا ۲ ماه از تاریخ سررسید یا تاریخ قطع پرداخت نگذشته باشد)
۲- تسهیلات سررسید گذشته (بین ۲ تا ۶ ماه از تاریخ سررسید یا تاریخ قطع پرداخت گذشته باشد)
۳- تسهیلات معوق(بین ۶ تا ۱۸ ماه از تاریخ سررسید یا تاریخ قطع پرداخت گذشته باشد)
۴- تسهیلات مشکوک‌الوصول (بیش از ۱۸ماه از تاریخ سررسید یا تاریخ قطع پرداخت گذشته باشد)

تقسیم می‌شوند.

نقش ویژه وام‌های بانکی در ایجاد تورم

براساس دیدگاه‌های مرسوم اقتصادی، افزایش نقدینگی معلول افزایش پایه پولی (چاپ پول در بانک مرکزی) است، اما این نگاه تمام ماجرا نیست و نقدینگی را می‌توان معلول عملکرد مخرب سیستم بانکی نیز دانست.

به‌عنوان مثال در اقتصاد ما حتی در سال‌هایی که رشد پایه پولی پایین و منطقی بوده، باز هم نقدینگی افزایش یافته است. شاهد این مدعا آمارهای پولی در سال۹۳ است که رشد پایه پولی ۱۰درصد اما رشد نقدینگی ۳۱درصد اعلام شده است.

بنابراین آنچه منجر به تورم مزمن در اقتصاد کشور شده و حتی در صورت نبود کسری بودجه یا تحریم‌ها انتشار تورم را به‌دنبال خواهد داشت، «سیستم بانکی» است.

بر همین اساس دلایلی وجود دارد که به ما می‌گوید عملکرد چند دهه اخیر سیستم بانکی را می‌توان ام‌المصائب اقتصاد ایران نام گذاشت، این موارد شامل:

۱- ناترازی بانکی؛ یعنی عقب ماندن دارایی یک بانک از مجموع بدهی و سرمایه آن بانک که به جرات می‌توان گفت بخش عمده بانک‌های کشور را به خود درگیر کرده است.

۲- به زبان ساده‌تر زمانی که یک بانک تسهیلاتی پرداخت می‌کند و اقساط تسهیلات توسط گیرنده به بانک برنمی‌گردد، باید مقدار تسهیلات موهوم‌شده (برنگشته یا نکول)، به‌عنوان ضرر همزمان از دارایی‌ها و سرمایه بانک کم شود تا تراز ایجاد شود.

۳- در عمل بانک‌های ایران ضرری شناسایی نکرده‌اند، بلکه بر تسهیلاتی که موهوم شده و برنخواهد گشت، سود و جریمه تخصیص داده و آن را در دارایی‌ها ثبت می‌کنند. در واقع بر دارایی که وجود ندارد، سود می‌بندند و آن را ثبت می‌کنند.

۴- براساس برآوردها حدود ۵۰درصد تسهیلات بانکی موهوم‌شده و بیش از ۲ سال از بازنگشتن آن گذشته است.

۵- براساس این فرآیند بانک‌ها با پشتوانه‌ای که وجود ندارد، تسهیلات پرداخت می‌کنند و فعالیت بانکی خود را ادامه می‌دهند که در واقع خلق نقدینگی از هیچ است. بخش اعظمی از رشد نقدینگی مربوط به این مسئله است.

۶- براساس آمار نسبت تسهیلات به سپرده‌ها از ۱۱۲درصد در سال ۹۰ به ۸۰ درصد در پایان سال ۱۴۰۰ رسیده که این موضوع با افزایش نقدینگی همزمان است. به‌علاوه اینکه دیگر نکول اعتبارات نیز به‌عنوان یکی دیگر از مصادیق خلق نقدینگی به‌شدت فعال است.

بنابراین تسهیلات بانکی از چند طریق بر خلق بیشتر نقدینگی توسط سیستم بانکی اثرگذار بوده و همین موضوع یکی از دلایل مزمن‌بودن تورم در اقتصاد کشور است.

گسترش صنعت
شنبه
۱۰ اردیبهشت ۱۴۰۱
۲۸ رمضان ۱۴۴۲
۳۰ آوریل ۲۰۲۲
شماره ۲۰۴۷
پیاپی ۳۳۶۵
www.sanatnewspaper.com

رانت طلایی و ابربدهکاران

بدهکاران بانکی یا رانتی هستند یا نورچشمی

شرایط تسهیلات برای دولتی‌ها و خصوصی‌ها یکسان است

مدیرعامل گروه صنعتی ایران‌خودرو در جمع قطعه‌سازان پیشنهاد داد

تشکیل شورای هماهنگی رفع موانع تولید

گروه صنعت: مدیرعامل گروه صنعتی ایران‌خودرو، تشکیل شورای هماهنگی صنعت خودرو را راهکاری برای تعامل و همکاری بیشتر خودروساز و شبکه تامین برای رفع موانع تولید و افزایش کیفیت دانست. لازمه برون‌رفت از وضعیت فعلی و بهبود فضای منفی علیه خودروسازان و غلبه بر موانع، اتحاد صنعت خودرو و قطعه‌سازان است.

هم‌اندیشی خودروسازان و قطعه‌سازان

به‌گزارش ایکوپرس، مهدی خطیبی در نشست با قطعه‌سازان کشور، گفت: در صورت اجرایی‌شدن این طرح، ایران‌خودرو و سایپا، دو انجمن قطعه‌ساز و بخش خودروساز خصوصی اعضای این شورا خواهند بود. مدیرعامل گروه صنعتی ایران‌خودرو با اشاره به تعهد این خودروساز برای توقف تولید خودرو دارای کسری قطعه، اظهارکرد: با ایجاد زیرساخت‌های لازم و همکاری قطعه‌سازان، از خرداد شاهد حذف خودروهای دارای کسری قطعه از فرآیند تولید و افزایش ۲۵ درصدی کیفیت محصولات ایران‌خودرو خواهیم بود. وی ادامه داد: خودرو در ایران بر خلاف سایر کشورها تبدیل به کالای سرمایه‌ای شده و ایران‌خودرو به‌دنبال این است که با افزایش تولید، سبب تغییر نگرش مردم نسبت به خودرو به‌عنوان کالای مصرفی شود. او خاطرنشان کرد: صنعت خودرو در همه جهان، به‌دلیل ارتباطات پیشین و پسین صنعتی، خدماتی و حجم گردش مالی و نوع تولید، از صنایع مهم و استراتژیک به‌شمار می‌رود اما در ایران، به‌دلیل اینکه خودرو کالای سرمایه‌ای است، اهمیت بالاتری دارد. خودرو در سبد ثروت خانوار جای دارد اما این اهمیت را برخی افراد یا گروه‌ها چندین‌برابر جلوه داده و به‌دنبال ایجاد التهاب در فضای عمومی جامعه هستند.

خطیبی به پژوهش انجام‌شده در سال ۱۳۸۲ درباره تاثیر هزینه‌های محیطی بر قیمت خودرو اشاره کرد و گفت: در این سال هزینه‌های محیطی تحمیل‌شده بر ایران‌خودرو در قالب ۱۸۶ متغیر مانند قوانین مالیاتی و کار و... بررسی شده که نتایج نشان می‌دهد با وجود اینکه هزینه‌های اعمال‌شده ارتباطی به ایران‌خودرو نداشته و صرفا بار مالی را تحمیل کرده اما در قیمت محصولات تاثیر داشته است. این روند در ۲۰ سال گذشته ادامه‌دار بوده است. وی گفت: گروه صنعتی ایران‌خودرو همگام با فرمان رئیس‌جمهوری برای افزایش تیراژ تولید، امسال ۷۵۰ هزار انواع محصولات سواری، باری و تجاری تولید و عرضه خواهد کرد.

خطیبی افزود: به‌منظور جلب رضایت مشتریان از کیفیت محصولات تولیدی، ۱۶۱ برنامه عملیاتی در زنجیره ارزش تولید و در حوزه‌های تامین، مهندسی، طراحی، فروش و خدمات پس از فروش و لجستیک در دستور کار قرار گرفته است.

وی با اشاره به اتحاد استراتژیک ایران‌خودرو و سایپا گفت: جلسات متعددی برای تشکیل کمیته‌ای مشترک در راستای تعامل و همکاری بهتر برگزار کرده و تحقق اهداف این همکاری‌ها با جدیت دنبال می‌شود.

حذف خودرو دارای کسری قطعه

قائم‌مقام توسعه و تولید گروه صنعتی ایران‌خودرو گفت: براساس فرامین هشت‌گانه رئیس‌جمهوری، راهبرد وزارت صنعت، معدن و تجارت و ابلاغیه مدیرعامل گروه صنعتی ایران‌خودرو، خودرو دارای کسری قطعه در برنامه‌ای فشرده و به‌تدریج، از فرآیند تولید این خودروساز حذف خواهد شد.

کیانوش پورمجیب در نشست با مدیران‌عامل سایت‌های تولیدی ایران‌خودرو اظهارکرد: با حذف خودروهای دارای کسری قطعه از فرآیند تولید، افزایش کیفیت ۲۵ درصدی محصولات را رقم خواهیم زد. وی افزود: با تاکیدات مدیرعامل گروه صنعتی ایران‌خودرو و پیگیری‌های وزیر صنعت، معدن و تجارت، امسال کیفیت محصولات افزایش قابل‌توجهی خواهد یافت.

پورمجیب ادامه داد: طبق برنامه، تولید خودرو طی برنامه‌ای فشرده و به‌طور تدریجی، کامل و بدون کسری و عبور مستقیم از خط تولید به‌دست مشتریان ادامه خواهد یافت.

وی با بیان اینکه تلاش‌های زیادی برای تحقق اهداف در حوزه تولید و کیفیت محصولات در حال انجام است، گفت: باید نتیجه این تلاش‌ها در افزایش رضایت‌مندی مشتریان موثر واقع شود.

وی هدف از برگزاری نشست با مدیران سایت‌های استانی ایران‌خودرو را بررسی راهکارهای مطمئن و سریع برای رفع نیاز و مطالبات مشتریان دانست و گفت: باید با بسیج امکانات و استفاده از ظرفیت‌های موجود و افزایش کیفیت محصولات تولیدی پاسخگوی مطالبات مردم و مسئولان باشیم.

قائم‌مقام توسعه و تولید گروه صنعتی ایران‌خودرو اظهارکرد: با تمام محدودیت‌های موجود و شرایط سخت تولید، با نظمی پایدار در روند تولید، شاهد افزایش کیفیت نهایی خودرو خواهیم بود که این مهم با همت تمامی کارکنان گروه صنعتی در سطح کشور و تجدید میثاق در تلاش برای دستیابی به اهداف، میسر خواهد شد. پورمجیب افزود: با نظام جامع کیفیت در ایران‌خودرو، افزایش تولید با افزایش کیفی همراه خواهد بود.

او گفت: برنامه تولید ایران‌خودرو در سال جاری ۷۵۰ هزار خودرو خواهد بود که ۷۲۵ هزار خودرو سواری و ۲۵ هزار خودرو سهم محصولات تجاری سنگین و نیمه‌سنگین است.

طرح جامع کیفیت محصولات و خدمات

معاون کیفیت گروه صنعتی ایران‌خودرو، طراحی، تولید و عرضه خودروهای جدید براساس نقشه راه توسعه محصولات، توقف تولید محصولات قدیمی و ارتقای سطح کیفی تولیدات را از محورهای اصلی برنامه راهبردی تحول کیفیت محصولات این خودروساز اعلام کرد. سهراب برفروشان گفت: گروه صنعتی ایران‌خودرو در راستای تحقق منویات رهبر معظم انقلاب، ابلاغیه هشت‌گانه رئیس‌جمهوری و کسب حداکثری رضایتمندی مشتریان، استقرار و اجرای کامل طرح جامع کیفیت و تولید را زیربنای برنامه راهبردی تحول کیفیت محصولات و خدمات خودرو قرار داده است. وی با بیان اینکه جریان کیفی‌سازی محصولات و خدمات ایران‌خودرو در قالب ۱۶۱ برنامه عملیاتی در دستور کار قرار گرفته، اظهارکرد: این برنامه‌ها در طول زنجیره ارزش و در حوزه‌های کیفیت تامین، کیفیت مهندسی و طراحی، کیفیت ساخت و تولید، کیفیت فروش و خدمات پس از فروش و کیفیت لجستیک طرح‌ریزی و در حال اجراست که آثار این اقدامات طی امسال برای مشتریان نمایان خواهد شد. معاون کیفیت گروه صنعتی ایران‌خودرو افزود: تمرکز بر خواسته‌ها و انتظارات مشتری در شاخص‌های کیفی، گسترش نظارت کیفی به همه واحدهای موثر در زنجیره ارزش تولید، فرآیند محوری در پیشبرد فعالیت‌ها، استانداردسازی رویه‌ها و مشخصه‌ها و دستیابی به بالاترین استانداردها در کیفیت محصولات و خدمات در کنار برنامه‌های متعدد دیگر، از اقدامات اصلی در حوزه کیفیت در سال ۱۴۰۱ است. وی گفت: گروه صنعتی ایران‌خودرو در ادامه مسیر ترسیم‌شده خود در سال ۱۴۰۱، در بستر سیاست‌ها و رویکردهای تعیین‌شده در حوزه کیفیت و با بهره‌گیری از تمامی ظرفیت‌های انسانی و تخصصی موجود در سطح این شرکت، در جهت ایجاد فضای مناسب برای ارتقای کیفیت محصولات و خدمات با نظارت و راهبری مدیرعامل گروه صنعتی ایران‌خودرو از هیچ تلاشی فروگذار نخواهد کرد.

یک انتصاب

در حکمی از سوی مدیرعامل گروه صنعتی ایران‌خودرو، داود اسماعیل‌پور به‌عنوان مدیرعامل شرکت دانش‌بنیان جتکو منصوب و معرفی شد.این تغییر مدیریتی با هدف تسریع در اجرای پروژه‌های توسعه‌ای ایران‌خودرو، مطابق با فرامین رهبر معظم انقلاب و رئیس‌جمهوری در عرضه محصول مدرن و باکیفیت به مشتریان انجام‌شده است.توجه بیشتر به عملیاتی‌سازی پروژه‌های توسعه‌ای از جمله برقی‌سازی محصولات از دلایل این انتصاب عنوان شده است. اسماعیل‌پور از مدیران موفق و باسابقه در صنعت خودرو کشور است که پیش از این در زمینه توسعه محصولات به‌ویژه قوای محرکه خودرو دستاوردهای قابل‌توجهی کسب کرده است. در مراسم معارفه مدیرعامل جدید جتکو، قائم‌مقام توسعه و تولید گروه صنعتی ایران‌خودرو، استفاده از ظرفیت‌های شرکت‌های دانش‌بنیان در سطح کشور را از اهداف تاسیس شرکت جتکو دانست و گفت: این شرکت می‌تواند ارتباط ایران‌خودرو با شبکه دانشی کشور را نزدیک‌تر کند.

پورمجیب با بیان اینکه یکی از اهداف و ماموریت‌های اصلی جتکو، توسعه شبکه برق و الکترونیک گروه صنعتی ایران‌خودرو است، گفت: این برای نخستین‌بار است که در نظر داریم با مالکیت معنوی ایران‌خودرو شبکه برق و الکترونیک را داشته باشیم، صیانت از این حق مالکیت معنوی، بسیار وظیفه سنگینی است.

وی افزود: توسعه این پلتفرم برای محصولات گوناگون ایران‌خودرو و همکاری شرکت ساپکو برای تامین پلتفرم برق و الکترونیک، از برنامه‌ها و اهداف ایران‌خودرو و در راستای توسعه هرچه بیشتر فعالیت‌های توسعه‌ای در جتکو است. ساپکو می‌تواند با افزایش ظرفیت‌ها، میزان استفاده از این پلتفرم برق و الکترونیک را در محصولات ایران‌خودرو افزایش دهد.

وی با قدردانی از زحمات داود خسروی، مدیرعامل پیشین جتکو برای ایجاد و حفظ این شرکت، بر لزوم افزایش همکاری و ارتباط مستحکم جتکو با معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهوری برای انجام پروژه‌های جاری و نیز پروژه‌های جدید مطابق با فرامین ریاست‌جمهوری مبنی بر تولید خودروهای هوشمند و متصل تاکید کرد. در ادامه، کیوان وزیری، مدیرعامل شرکت تام نیز با اشاره به نام‌گذاری شعار سال به‌نام «تولید، دانش‌بنیان، اشتغال‌آفرین» از سوی رهبر معظم انقلاب، گفت: حرکت رو به جلو و گسترش فعالیت‌های دانش‌بنیان، از سوی مدیرعامل گروه صنعتی ایران‌خودرو در دستور کار قرار دارد. برای تحقق این مهم، نهایت تلاش خود را به‌کار خواهیم بست.

وی افزود: همان‌طور که اسماعیل‌پور در سمت پیشین خود به‌عنوان مدیرعامل شرکت نیرومحرکه، موفق شده این شرکت را تبدیل به مرکز دانش‌بنیان گیربکس کشور کند، در شرکت جتکو نیز می‌تواند به شعار امسال، یعنی توسعه فعالیت‌های دانش‌بنیان، جامه عمل بپوشاند.

گفتنی است، جتکو از جمله شرکت‌های دانش‌بنیان زیرمجموعه گروه صنعتی ایران‌خودرو است که پروژه‌های متعددی را به‌ویژه در حوزه برقی‌سازی محصولات تعریف کرده که اجرایی‌سازی آنها با جدیت دنبال خواهد شد.

در راستای ارتقای رضایت مشتریان از خدمات پس از فروش

ایران‌خودرو «طرح امداد و خدمات» ویژه تعطیلات عید سعید فطر را اجرا می‌کند

معاون شبکه خدمات شرکت خدمات پس از فروش ایران‌خودرو از ارایه خدمات ویژه شرکت‌های ایساکو و امدادخودرو ایران در ایام تعطیلات عید سعید فطر به دارندگان محصولات ایران‌خودرو خبر داد.

ایکوپرس- ماشاالله وردینی گفت: حوزه خدمات پس از فروش ایران‌خودرو در تعطیلات مناسبتی طول سال، طرح‌های ویژه‌ای را به منظور تسهیل در ارایه خدمات به هموطنان و افزایش رضایت مشتریان اجرایی می‌کند، در همین راستا از دوازدهم تا شانزدهم اردیبهشت امسال مقارن با تعطیلات عید سعید فطر تمهیدات خاصی را برای سفرهایی که در این ایام صورت خواهد گرفت، در نظر گرفته است.

وی در این‌باره گفت: در طرح «امداد و خدمات عید فطر» ۱۳۳ نمایندگی به صورت کشیک دو شیفت و تک شیفت آماده خدمت‌رسانی به مشتریان خواهند بود که ساعت کاری نمایندگی‌های تک شیفت از ۸ تا ۱۶ و نمایندگی‌های دو شیفت از ۸ تا ۲۰ خواهد بود.

همچنین تعدادی از نمایندگی‌ها نیز به صورت آماده‌باش در طرح حضور دارند که در صورت نیاز به هموطنان خدمت‌رسانی کنند.

همچنین در این ایام، در مجموع ۳۷۹ گروه امدادی و ۷۰۹ اکیپ شیفت، شامل امدادپلاس، خودروبر، موتورسوار، پایگاه ثابت امدادی، امداد بانوان، امدادسوییچ، امداد گلس و کانکس در مسیرهای پرتردد کشور و محورهای مواصلاتی آماده ارایه خدمات به خودروهای هموطنان خواهند بود.

وردینی گفت: کارکنان حوزه خدمات پس از فروش ایران‌خودرو، همواره در کنار مردم هستند تا در صورت بروز هر گونه مشکل و نیاز به امداد و ارایه خدمات، در اسرع وقت به آن‌ها خدمت‌رسانی کنند.

گفتنی است، دارندگان محصولات ایران‌خودرو برای دریافت خدمات در هر ساعت از شبانه‌روز در سراسر کشور، می‌توانند با مرکز پاسخ‌گویی هوشمند ایران‌خودرو به شماره ۰۹۶۴۴۰ تماس گرفته و یا برای ثبت درخواست از خدمات متنوع اپلیکیشن ایساکو بهره‌مند شوند.

لازم به ذکر است، فهرست نمایندگی‌های مجاز منتخب در ایام خدمات‌رسانی، در سایت ایساکو به نشانی www.isaco.ir قابل مشاهده است.

وزارت صنعت، معدن و تجارت
سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران
شرکت شهرکهای صنعتی تهران

فراخوان تجدید مناقصه عمومی یک مرحله ای ش ۱-۱۴۰۱
پروژه حفاری و تجهیز دو حلقه چاه آب در شهرک صنعتی شمس آباد

شرکت شهرکهای صنعتی تهران در نظر دارد مناقصه عمومی خدمات (پروژه حفاری و تجهیز دو حلقه چاه آب در شهرک صنعتی شمس آباد) به شماره (۲۰۰۱۰۰۱۰۵۱۰۰۰۰۰۲) را از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت به پیمانکار واجد صلاحیت و دارای گواهینامه های صلاحیت پایه ۵ رشته کاوش های زمینی از سازمان برنامه و بودجه کشور و تایید صلاحیت ایمنی امور پیمانکاری از وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی واگذار نماید. کلیه مراحل برگزاری مناقصه از دریافت اسناد مناقصه تا ارائه پیشنهاد مناقصه گران و بازگشایی پاکت ها از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir انجام خواهد شد و لازم است مناقصه گران در صورت عدم عضویت قبلی، مراحل ثبت نام در سایت مذکور و دریافت گواهی امضای الکترونیکی را جهت شرکت در مناقصه محقق سازند.

- مبلغ برآورد اولیه بر اساس فهارس بهای سال ۱۴۰۰ : (۲۴/۷۳۸/۴۳۱/۸۵۲ ریال)
- مبلغ تضمین شرکت در مناقصه : (۱/۲۳۶/۹۲۱/۵۹۳ ریال)
- محل پروژه : شهرستان ری , کیلومتر ۳۵ آزاد راه تهران - قم بعد از فرودگاه بین المللی امام خمینی (ره) شهر حسن آباد , شهرک صنعتی شمس آباد تلفن، ۵۶۲۳۲۴۹۴
- تاریخ انتشار مناقصه در سامانه تاریخ ۱۴۰۱/۲/۱۰ می باشد .
- مهلت زمانی دریافت اسناد مناقصه از سایت : از تاریخ ۱۴۰۱/۲/۱۰ الی ساعت ۱۶ تاریخ ۱۴۰۱/۲/۲۴
- مهلت زمانی ارائه پیشنهاد : تا ساعت ۱۶ تاریخ ۱۴۰۱/۳/۴
- پاکت الف حاوی اصل ضمانتنامه بانکی می بایست علاوه بر بارگذاری ، به صورت فیزیکی تا ساعت ۱۴ تاریخ ۱۴۰۱/۳/۴ در دبیرخانه شرکت ثبت شده و تحویل داده شود .
- زمان بازگشایی پاکت ها : ساعت ۸ صبح تاریخ ۱۴۰۱/۳/۸
- محل گشایش پیشنهادها: دفتر معاونت فنی شرکت شهرک های صنعتی تهران
- اطلاعات تماس دستگاه مناقصه گزار جهت دریافت اطلاعات بیشتر در خصوص اسناد مناقصه و ارائه پاکت الف ، نشانی سهروردی شمالی کوچه شهید محبی پلاک ۲ طبقه ۴ معاونت فنی و تلفن ۰۲۱-۸۸۷۶۱۰۳۸ ،
www.tehraniec.ir و پایگاه ملی اطلاع رسانی: http://iets.mporg.ir
اطلاعات تماس سامانه ستاد جهت انجام مراحل عضویت در سامانه :
مرکز تماس ۰۲۱-۴۱۹۳۴ داخلی ۴ دفتر ثبت نام : ۸۸۹۶۹۷۳۷

شناسه آگهی : ۱۳۰۹۹۰۴ م الف /۴۲۰ شرکت شهرکهای صنعتی تهران

آگهی فقدان سند مالکیت

آقای مرتضی قره‌گوزلو ضمن تسلیم دو برگ استشهادیه تصدیق شده اعلام نموده است سند مالکیت ششدانگ یک باب خانه به مساحت ۵۴۱/۳۷ مترمربع سمت شرقی قطعه دوم باقیمانده تفکیکی به شماره ۵۴۴۰ فرعی مفروز و باقیمانده شده از فرعی مذکور از ۱۷۰ اصلی که به علت باقیماندن بودن پلاک فرعی به شماره ۶۹۱۳۵ فرعی از ۱۷۰ اصلی تغییر یافته و اصلاح گردیده است جزء حوزه ثبتی شهرستان کرج به شماره چاپی ۱۰۱۵۰۷ ثبت و صفحه ۱۸ جلد ۸۳۶ که سند مالکیت به نام آقای نجات‌اله معمارباشی واگذار گردیده است صادر و تسلیم گردیده است و برابر سند شماره ۳۱۷۲۵ مورخ ۱۳۷۲/۱۲/۹ دفترخانه ۲۹ کرج تمامی ششدانگ به محمدعلی قره‌گوزلو واگذار گردیده است سپس برابر سند شماره ۶۸۸۲۲ مورخ ۱۳۷۶/۹/۳ دفتر ۲۱ کرج تمامی ششدانگ از طرف آقای محمدعلی قره‌گوزلو به محسن قره‌گوزلو و مرتضی قره‌گوزلو هر یک نسبت به یک و نیم دانگ مشاع از ششدانگ و خانم‌ها مریم و معصومه و ملیحه شهرت هر سه نفر قره‌گوزلو و خانم منیر ترابی این ۴ نفر هر یک سه‌چهارم دانگ مشاع از ششدانگ واگذار گردیده است و جهت سهم تمام اشخاص اخیرالذکر به جز آقای مرتضی قره‌گوزلو سند مالکیت مجزی صادر شده و اصل سند مالکیت نسبت به سهمی مشاعی تحویل همین آقای مرتضی قره‌گوزلو گردیده است که به علت سهل‌انگاری مفقود گردیده و تقاضای صدور سند مالکیت المثنی نموده است لذا مراتب به استناد تبصره یک اصلاحی به ماده ۱۲۰ آئین‌نامه قانون ثبت در یک نوبت آگهی می‌شود تا چنانچه کسی مدعی وجود سند مالکیت نزد خود و یا انجام معامله نسبت به ملک مذکور باشد از تاریخ انتشار این آگهی به مدت ده روز اعتراض خود را ضمن ارائه اصل سند مالکیت به این اداره تسلیم تا وفق مقررات عمل گردد بدیهی است چنانچه ظرف مدت مقرر اعتراضی واصل نشود و یا در صورت اعتراض اصل سند ارائه نگردد سند مالکیت المثنی طبق مقررات به متقاضی تسلیم خواهد شد.

فریدون شیاسی‌دهسوری، سرپرست اداره ثبت اسناد و اعلاک ناحیه سه کرج

سازمان آگهی ها
۸۸ ۷۲۲ ۷۳۳

یادداشت

چرا نام خودروسازان در میان ابربدهکاران دیده می‌شود؟

امیرحسن کاکایی
عضو هیات علمی دانشگاه علم و صنعت

برای من خیلی عجیب است وقتی برخی با تعجب می‌پرسند چرا نام خودروسازان بزرگ در میان ابربدهکاران دیده شده است. اصولا انتشار نام ابربدهکاران چه معنایی می‌دهد؟ آیا شفافیت را باید ابزاری برای حمله به اشخاص بدانیم یا سازمان‌ها و شرکت‌ها؟ فساد در سطح ملی، موضوعی بسیار مهم و اساسی است که فکر همه در همه سطوح از آن کپرنشین مرزنشین که آب آشامیدنی سالم ندارد تا روسای قوا را به خود مشغول کرده است. سال‌ها پیش شخصی به‌نام جزایری را گرفتند و به جرم اختلاس زندانی کردند. آن زمان فضای مجازی نبود و جسته گریخته چیزهایی شنیدم. یکی از جملات او ظاهرا این بود: «من کار غیرقانونی نکرده‌ام، فقط از خلأهای قانونی استفاده کرده‌ام». یادم نمی‌آید چه کسی گفته بود به‌جای اینکه افراد باهوشی مانند وی را زندانی کنیم، به وی حکم مشاور وزیر اقتصاد بدهیم تا راهنمایی کند که خلأهای قانونی کجاست و با کمک چنین افراد هوشمندی، به‌تدریج مشکلات قانونی را حل و فضایی از کسب‌وکار درست کنیم که فساد در آن ساختار ریشه‌کن شود یا حداقل خود قوانین بسترساز فساد نشود. از آن ماجرا سال‌ها می‌گذرد. وی زندان رفت و دوران محکومیت را گذراند اما همچنان با اختلاس‌ها و مفاسد اقتصادی بزرگ‌تر روبه‌رو می‌شویم. امروز اگر بشنویم کسی مثلا ۱۵۰ هزار میلیارد تومان را بالا کشیده، تعجب نمی‌کنیم. شنیده‌ام شخص آخری که برای اختلاس و کلاهبرداری حدود ۱۰۰ هزار میلیارد تومانی دستگیر شده بود را نخست به‌عنوان مشاور مدیرعامل مجموعه سرمایه‌گذاری گذاشته‌اند و شایعاتی شنیده‌ام که او را دوباره به‌عنوان مدیرعامل منصوب کرده‌اند. چرا؟ خیلی واضح است. فقط یک آدم هوشمند می‌تواند از خلأهای قانونی استفاده کند و هزاران نفر را در این سطح به کار بگیرد و مجموعه‌ای درست کند که نه‌تنها میلیاردها تومان سود می‌دهد، بلکه شغل آنها را هم تضمین می‌کند. حتما هم وقتی کنار گذاشته شود، آن سیستم فرو می‌پاشد. برخی دولتی‌ها فکر می‌کنند با گماردن یک فرد انقلابی با اختیارات و حقوق دولتی، می‌توانند چنین مجموعه‌های بزرگی را بگردانند. مدیر دولتی اگر حتی هوش آن به اصطلاح اختلاس‌گرو به‌دلیل انقلابی بودنش، انگیزه و شجاعت لازم را هم داشته باشد، هیچ‌گاه نمی‌تواند برچسب فساد را مانند آن شخص، به‌جان بخرد و ریسک کند. بنابراین در این موارد عمدتا سرمایه‌گذاری‌ها با شکست روبه‌رو می‌شوند. یعنی هم شخص هوشمند را این‌گونه از کار و آبرو و حیثیت می‌اندازیم، هم یک سیستم بزرگ که کار می‌کند را تعطیل می‌کنیم. البته این وسط یک عده هم کلاهبردار واقعی هستند. این دو گروه را باید از هم جدا کنیم. به‌عنوان مثال، کسی مانند منصور آریا، آن‌طور که می‌گویند، ۳ هزار میلیارد تومان اختلاس کرد اما ظاهرا تمام پول داخل کشور مانده است. یعنی بخش عمده‌ای را خرج کارآفرینی کرده و بخش کوچکی را هم خرج عیش‌ونوش خود. برخی هم هستند که ما اسم‌شان را نمی‌دانیم اما میلیاردها دلار پول این مملکت را به امریکا، کانادا، ترکیه، امارات و حتی کشورهایی که در نقشه جغرافیایی به‌زور پیدا می‌شوند، برده‌اند و بیشتر آقازاده‌هایشان و بعضا خودشان در سواحل خوش آب‌وهوای آن کشورها، مشغول تفریح هستند. مشکل اصلی اینجاست که قوانین ساختاری ما که برای فضای کسب‌وکار ۵۰ سال پیش طراحی شده‌اند، قادر به تشخیص مرزهای کارآفرینی و کلاهبرداری نیستند. حتی بعضا قوانین به‌گونه‌ای طی سال‌های اخیر دستکاری شده‌اند که اتفاقا کارآفرینان را با مشکلات جدیدتر و پیچیده‌تری روبه‌رو می‌کنند. به همین دلیل اگر دقت کنید روزبه‌روز تعداد دلالان بیشتر از کارآفرینان می‌شود. به‌همین دلیل هم نسل جدید درک کرده و درس خواندن را جدی نمی‌گیرد و دانشجوی فارغ‌التحصیل ما یا دنبال مهاجرت است یا دنبال کاری که یک‌شبه پولدار شود. آنها متوجه شده‌اند کارآفرینی در این مملکت راه پولدار شدن نیست و این یک فاجعه است که مقصر اصلی آن قانون‌گذارانی هستند که چشم‌های خود را به‌روی پیشرفت‌های فناورانه و نوآوری‌ها در فضای کسب‌وکار قرن بیست‌ویکمی بسته‌اند. به همین دلیل، متاسفانه کسانی مانند بزرگان صنعتی به‌عنوان اختلاس‌گر یا مفسد اقتصادی در رسانه‌ها مطرح می‌شوند و ما نمی‌فهمیم که این آدم‌ها بالاخره کارآفرین هستند یا مفسد. به‌تازگی هم با افشای ناگهانی فهرست ابربدهکار، مردم فکر می‌کنند فهرست ابرمفسدان افشا شده است اما وقتی در میان این اسامی نهادهای دولتی را مشاهده می‌کنیم، قطعا متوجه بسیاری از موضوعات می‌شویم. کمی متمرکز صنعت خودرو شوم. این صنعت ۴ سال است تحت سنگین‌ترین تحریم‌های تاریخ قرار دارد و با وجود این به تولید و پیشرفت ادامه داده است. مقایسه کنید با ابرقدرت دنیا روسیه و لادایی که دو هفته پس از تحریم تعطیل شد. جالب اینجاست که نه‌تنها این صنعت در ۴ سال اخیر مشمول این تحریم‌های ظالمانه شده، بلکه با سیاست‌گذاری‌های غلط مسئولان صنعتی و اقتصادی کشور، ناچار بوده کالای خود را زیر قیمت تمام‌شده بفروشد. حال همان مسئولان، مدیران مربوطه را متهم می‌کنند که چرا این همه زیان به‌بار آورده‌اید. اما این درست نیست. این دو خودروساز گنجی ندارند و هر چه دارند اموال مشخص، سهام و اعتبار است. در این چند سال، آنها چگونه با وجود زیان ناشی از قیمت‌گذاری دستوری، توانسته‌اند به تولید ادامه دهند و همچنان چند خودرو با استانداردهای جدید ارائه دهند؟ خیلی ساده است با فروش بخشی از اموال و سهام، بالا آوردن بدهی در مقابل مردم از طریق افزایش پیش‌فروش‌ها و در مقابل قطعه‌سازان و پیمانکاران و البته بانک‌ها با بدهی بیشتر. حالا صنعتی که رسما بالای ۱۰۰ هزار میلیارد تومان زیان انباشته دارد، خودبه‌خود نامش در میان ابربدهکاران دیده می‌شود و متاسفانه به‌جای اینکه همان سیاست‌گذاران بیایند و مشکلاتی که خودشان مسبب آن بوده‌اند را حل کنند، کم‌کم دارند به این فکر می‌کنند که صورت‌مسئله را پاک کنند. افسوس!

رانت طلایی و ابربدهکاران

بانک مرکزی جزئیات علت پرداخت تسهیلات کلان را منتشر کند

فاطمه امیراحمدی
editor@smtnews.ir

روزهای پایانی فروردین مصادف شد با انتشار فهرست برخی ابربدهکاران بانکی، کسانی که بیش از ۱۰۰ میلیارد تومان بدهی داشتند و بازپرداخت آنها معوق شده بود. با پیگیری رئیس‌جمهوری، وزیر امور اقتصادی و دارایی و رئیس کل بانک مرکزی، اسامی ابربدهکاران بانکی بیش از ۱۰ بانک دولتی و خصوصی در فهرست نخست منتشر شد. ایران ۸ بانک دولتی و ۱۸ بانک خصوصی و البته تعدادی بانک قرض‌الحسنه و موسسه اعتباری غیربانکی دارد که قرار است در آینده با انتشار کامل فهرست بدهکاران از سوی آنها و همچنین اضافه شدن سایر بدهکاران، این فهرست مفصل‌تر و دقیق‌تر شود. البته در پایان فروردین در فهرست دوم اسامی تعدادی دیگر از ابربدهکاران نیز منتشر شد. در این فهرست، نام برخی از نهادهای دولتی مانند وزارت نیرو، شهرداری تهران، شرکت راه‌آهن جمهوری اسلامی و شرکت مادر تخصصی فرودگاه‌های کشور هم به‌چشم می‌خورد. حال سوال این است که چطور این ابربدهکاران شکل گرفته‌اند؟

در ادامه جو روانی انتشار فهرست ابربدهکاران

در فهرست منتشرشده از سوی بانک مرکزی، بعضی از بدهکاران در ارتباط با رسانه‌ها از نحوه انتشار، اظهار ناراحتی کرده و آن را عادلانه نمی‌دانستند.

آنها معتقدند تولید و کارهای بزرگ نیاز به حمایت بانک‌های بزرگ دارد و گرفتن وام و دریافت تسهیلات ضروری است؛ بنابراین اسامی افرادی باید منتشر می‌شد که در بازپرداخت تسهیلات خود، خطا و اقدامی غیرقانونی کرده‌اند، وگرنه تولید در ابعاد بزرگ، بدون همکاری بانک‌ها و دولت امکان‌پذیر نیست.

ما به‌عنوان رسانه تخصصی حوزه صنعت و تجارت اعتقاد داریم که باید تسهیلات بانکی در بخش مولد هزینه شود تا در نهایت برای تمام افراد جامعه رفاه به ارمغان آورد.

همچنین ارائه هرگونه تسهیلات به بخش تولید را ضروری می‌دانیم و بدیهی است در کارهای بزرگ، اعداد و ارقام هم بزرگ است. این روزها با اعلام اسامی تعدادی از صنعتگران و تولیدکنندگان با عنوان ابربدهکار بانکی، جو هیجانی در جامعه پدید آمده است.

برای یک فرد عادی که نمی‌تواند یک وام چندمیلیونی دریافت کند، اعداد میلیاردی در حوزه صنعت، خیلی عجیب است.

حال پرسش این است چگونه هنگامی فردی که هنوز بدهی قبلی خود را تسویه نکرده، توانسته دوباره تسهیلات کلان دریافت کند؟ انتشار فهرست افراد بر چه اساس بوده، زیرا گاهی در شرکتی، نهادی سهم بالاتری داشته اما نام او در فهرست نیامده اما نام فردی آمده که سهام کمتری داشته است.

لابی، ارتباط، تسهیلات

محمود نجفی‌سهی یکی از فعالان صنعت و عضو ستاد تسهیل و رفع موانع تولید درباره اینکه چگونه تسهیلات کلان پرداخت می‌شود در حالی‌که هنوز بدهی قبلی تسویه‌نشده به صنعت گفت: قسمت اعظم پرداخت‌های این‌چنینی یا بنا به دستور بوده یا با رابطه. به‌عنوان مثال، خود فرد با مدیر بانک ارتباط نزدیکی داشته، قولی ردوبدل و منافعی برای دو سو ایجاد شده است. به هر حال از این موارد در سیستم بانکی وجود دارد. بنابراین بخش زیادی از پرداخت‌های سیستم بانکی، طبق دستوراتی است که صادر می‌شود؛ ممکن است این دستور از سوی نماینده مجلس باشد یا از سوی یکی از مدیران دولتی و...

وی افزود: در برخی از این پرداخت‌ها، فشار از سوی بعضی مدیران بالادستی بوده، بخشی هم ناشی از بستر رانت و فساد اقتصادی، که امروز پرونده آنها در دادگاه‌ها باز است. در واقع مقام بالاتر خواسته تا وامی پرداخت شود.

او تصریح کرد: گاهی افرادی که دستور داده‌اند تا تسهیلاتی مثلا به فلان شرکت یا فرد پرداخت شود تا جایی از آنها حمایت می‌کنند. در چنین شرایطی، بهترین برخورد این است که بانک‌ها دلیل پرداخت‌های خود را به افرادی که به‌عنوان ابربدهکار در فهرست آمده، منتشر کنند.

▣ جزئیات پرداخت‌ها منتشر شود

این فعال صنعت در ادامه سخنان خود با بیان اینکه برخی پرداخت‌ها بحق برای صنعت و تولید بوده و هزینه شده، گفت: در این زمینه در جلسات ستاد تسهیل و رفع موانع تولید، پرونده صنعتگرانی مورد بررسی قرار می‌گیرد که مقدار وام دریافت شده آنها با پروژه همخوانی ندارد و این مبلغ با رابطه دریافت شده است.

او یادآور شد: اگر قرار است کار مثبتی در حوزه برگشت پول به سیستم بانکی انجام شود باید بانک‌ها علت پرداخت تسهیلات کلان را بیان کنند. با روشن شدن دلایل، ممکن است مشخص شود چه تعدادی واقعا پروژه‌های صنعتی و توسعه‌ای داشته‌اند و به‌دلیل مثلا تحریم‌ها پروژه به اجرای کامل نرسیده و چه کسانی این تسهیلات را در حوزه‌های دیگر غیراز تولید هزینه کرده‌اند.

▣ همچنان بوی نفت می‌آید

برخی از افرادی که نام آنها در فهرست ابربدهکاران بانکی آمده به گلایه به صمت گفتند: «مشکل نقدینگی کارخانجات از زمانی آغاز شد که به برکت فروش بالای نفت، دلار با نرخ پایین و به وفور به کشور سرازیر و واردات کالا و از جمله منسوجات با حجم بالا انجام شد. این مسئله مربوط به اواخر دولت هشتم و دولت نهم و دهم است. در این دوره، تولید داخل سودده نبود و نمی‌توانست با کالاهای خارجی که با دلار ارزان وارد می‌شدند، وارد رقابت شود. به‌عنوان مثال، پارچه از ترکیه متری ۱۰ هزار تومان وارد می‌شد، در حالی‌که برای تولیدکننده داخلی هزینه تولید همان پارچه، متری ۱۱ هزار تومان بود.

در این دوره، صنعتگرانی که تسهیلات دریافت کرده بودند، دیگر قادر به بازپرداخت آن نبودند، چراکه متعهد بودند حقوق کارگران را به‌روز بپردازند. آنها تعدیل نیرو نکردند. البته رقم این وام‌ها بالا نبود اما به‌دلیل مسائلی که به آن اشاره شد، صنعتگر قادر به بازپرداخت تسهیلات نبود و بدهی‌ها معوق شد و جریمه دیرکرد، حجم بدهی‌ها را افزایش داد.

صنعتگر با همه مشکلات به صورت کج‌دارومریز فعالیت خود را ادامه داد. برخی از صنعتگران وامی نگرفتند که خارج از کارخانه سرمایه‌گذاری کنند، وام گرفتند که کارخانه را حفظ کنند و در این میان، برای سرپا نگه داشتن تولید، بدهی‌ها معوق شد. اگر همان زمان، کارخانه را تعطیل و ۲ هزار نفر نیروی کار بیکار می‌شدند، با فروش اموال کارخانه، ضمن پرداخت بدهی بانک، سودی که نصیب سهامداران شرکت می‌شد، بیشتر از امروز بود.»

این عضو ستاد تسهیل و رفع موانع تولید در پاسخ به این پرسش که چند درصد شرکت‌ها یا افرادی که به‌عنوان ابربدهکار از آنها نام برده می‌شود، برنامه صنعتی داشته و به‌نوعی قربانی شرایط شده‌اند، گفت: این موضوع باید از سوی بانک‌ها مشخص شود. به‌طور قطع در این جریان، تعدادی قربانی هستند. در جلسه اخیر ستاد، فردی برای رسیدگی به مشکلش مراجعه کرده بود. این فرد مبادرت به راه‌اندازی سردخانه در یکی از استان‌های کشور کرده بود. در کشور حجمی از ضایعات کشاورزی وجود دارد، چراکه پس از برداشت محصولات، سیستم نگهداری مناسبی در بیشتر موارد وجود ندارد. این فرد با احداث این سردخانه بزرگ، سیب‌زمینی‌های منطقه را جمع‌آوری، در این سردخانه نگهداری و به‌مرور زمان به بازار داخل و خارج عرضه می‌کند.

با سرمایه ثابت این فرد در قالب تسهیلات، پروژه اجرا شده اما در ادامه سرمایه در گردش آن پرداخت نشده است. به این دلیل سرمایه در گردش این فرد داده نشده که بانک اعلام کرده در آن مقطع زمانی این فرد چک برگشتی داشته است. ستاد، تشخیص داده که بانک کوتاهی کرده است. با بررسی‌های انجام‌شده مشخص شد برخی به‌دنبال این بودند که پروژه از این فرد گرفته شده و به فرد دیگری واگذار شود؛ بنابراین موضوع در حال بررسی و پیگیری است.

▣ بیش از ۵۰ درصد متهم هستند

نجفی‌سهی با بیان اینکه از این مسائل در بخش تسهیلات بانکی وجود دارد، اظهار کرد: معتقدم در پرونده ابربدهکاران بانکی زیر ۵۰ درصد، واحدهایی هستند که به‌دلیل تغییرات، دچار مشکل شده‌اند یا به‌دلیل عملکرد بانک؛ اینکه بخشی از تسهیلات داده و بخش دیگر را نپرداخته، در حال حاضر در این فهرست قرار دارند. البته بانک هم برای نپرداختن مثلا بخش دوم تسهیلات دلیل دارد که مسئله چک‌های برگشتی افراد است.

او ادامه داد: در همین مورد آخر که عنوان شد بانک از دادن تسهیلات برای سرمایه در گردش فرد سرمایه‌گذار خودداری کرده، ستاد موضوع را پیگیری کرد؛ بانک مذکور عنوان می‌کند نامه به بانک مرکزی نوشته و کسب تکلیف کرده اما بانک مرکزی پاسخ نداده و در نهایت بانک مسیر خودش را طی کرده است.

▣ برخی چراغ‌های سبز

این فعال صنعت در ادامه سخنان خود اظهار کرد: نخستین قصور از سوی بانک مرکزی است و این موضوع را بارها در جلسات ستاد تسهیل و رفع موانع تولید گفته‌ام. در واقع هر قصوری بانک مرکزی می‌کند با چراغ سبز دولت است و هر خطایی سیستم بانکی می‌کند با چراغ سبز بانک مرکزی است.

وقتی یک صنعتگر برای ۵ یا ۱۰ میلیارد تومان تسهیلات اقدام می‌کند و هزارویک سند و مدرک از او خواسته می‌شود، هنگامی که با اعتراض او مواجه می‌شوند، استدلال می‌کنند که دستورالعمل است. حال چطور این سند و مدرک را از به‌اصطلاح ابربدهکاران بانکی نگرفته‌اند. نجفی‌سهی با بیان اینکه کمتر از ۵۰ درصد هم قربانی شرایط شده‌اند، عنوان کرد: بیش از ۵۰ درصد این شرکت‌های ابربدهکار به سیستم بانکی، با رانت تسهیلات دریافت کرده‌اند.

این عضو ستاد تسهیل و رفع موانع تولید در پاسخ به پرسشی مبنی بر اینکه ستاد چقدر می‌تواند در این‌باره به صنعتگران قربانی شرایط کمک کند، گفت: در آخرین جلسه ستاد این موضوع مطرح شد.

برای برخی از این پرونده‌ها باید مستندات از سوی قوه قضاییه و بانک مرکزی جمع‌آوری شود. وقتی قوه قضاییه استان مثلا به بانک تکلیف می‌کند تسهیلات را پرداخت کند، بانک موظف است انجام دهد؛ بنابراین هر کدام از این مسائل نیاز به رسیدگی با جزئیات بیشتر دارد.

> محمود نجفی‌سهی: اگر قرار است کار مثبتی برای برگشت پول به سیستم بانکی انجام شود باید بانک‌ها علت پرداخت تسهیلات کلان را بیان کنند

> علی‌اصغر پورمتین: قانون به‌نفع بدهکاران و بدحسابان بانکی است. اینکه جریمه‌ها را می‌بخشند و امهال می‌کنند باعث می‌شود افراد خوش‌حساب هم دیگر سود وام‌های خود را به‌موقع نپردازند

چه کسی مقصر است؟

در ادامه صمت به سراغ علی‌اصغر پورمتین از کارشناسان حوزه مالی و بانکی کشور رفت و موضوع ابربدهکاران را از وی پیگیری کرد. پورمتین در پاسخ به این پرسش که چرا تا زمانی که تسهیلات اول تسویه‌نشده، فرد مجاز به دریافت تسهیلات دوم و بعضا سوم و چهارم شده و در نهایت ابربدهکاران شکل گرفته‌اند، گفت: ابربدهکاران شکل گرفتند، چون برای شرکت‌های تولیدی و خدماتی تسهیلات گرفته‌اند اما در سایر حوزه‌ها هزینه کرده‌اند؛ ضمن آنکه وام به‌نام افراد پرداخت نشده و هر شرکت مجوز حقوقی دارد و می‌تواند برای دریافت وام اقدام کند. از سوی دیگر، یک فرد نمی‌تواند همزمان مدیرعامل ۳ شرکت باشد. این خلاف قانون است. افراد ممکن است در هیات‌مدیره‌ها حضور داشته باشند و هر شرکت در حوزه‌ای فعال باشد؛ یکی در حوزه تولید، یکی در توزیع و سومی در بخش صادرات. او گفت: بانک اعتبارسنجی می‌کند و این شرکت‌ها تا سقف معینی می‌توانند تسهیلات بگیرند. در این‌باره منعی وجود ندارد.

این کارشناس حوزه مالی و پولی افزود: ممکن است این افراد از چندین بانک، این سقف تسهیلات را دریافت کرده باشند. وی ادامه داد: برخی از ابربدهکاران برای دریافت تسهیلات بیشتر مثلا نیروی خدماتی خود را جزو هیات‌مدیره ثبت کرده‌اند. چه کسی تشخیص می‌دهد فردی که برای تسهیلات اقدام کرده، مالک حقیقی است یا صوری.

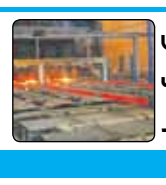
پورمتین به گلایه بیان کرد: قانون به‌نفع بدهکاران و بدحسابان بانکی است. اینکه جریمه‌ها را می‌بخشند و امهال می‌کنند باعث می‌شود افراد خوش‌حساب هم دیگر سود وام‌های خود را به‌موقع نپردازند.

او به یکی از ابربدهکاران بانکی اشاره کرد و گفت: دولت نهم و دهم برای یکی از این افراد در حالی که بدهی معوق داشت، به بانک دستور داد تسهیلات موردنیاز او پرداخت شود. پرداخت شد و ملک این فرد که در رهن بانک بود نیز فسخ شد و پول بانک هم پرداخت نشد. همین فرد امروز به‌عنوان ابربدهکار نامش در فهرست آمده است. او از چند بانک تسهیلات دریافت کرده و پول‌ها را برنگردانده است.

این کارشناس امور مالی و بانکی در پاسخ به این پرسش که آیا بانک برای انتشار فهرست افراد بدهکار مطالعه کرده و جزئیات بررسی شده، گفت: اسامی نهایی از سوی بانک مرکزی منتشر شد. در این میان، بانک‌ها اطلاعات و جزئیات ابربدهکاران را در اختیار بانک مرکزی قرار می‌دهند و بانک مرکزی با صلاحدید خود، برخی را منتشر می‌کند و بعضی را منتشر نمی‌کند.

سخن پایانی

بنابر این گزارش، ابربدهکاران بانکی شکل گرفته‌اند، زیرا توانسته‌اند از رانت استفاده کنند؛ علاوه بر اینکه انتشار اسامی و نام‌ها نیاز به جزئیات بیشتری دارد و هنوز نکات مبهم در این‌باره زیاد است.

چین پیشتاز افت تولید فولاد

دولت در صدر ابربدهکاران بانکی

هیچ تسهیلاتی برای اخذ تسهیلات نیست

کارشناسان و فعالان معدنی به دولت هشدار دادند:

پرهیز از افزایش هزینه‌های معدنکاری

بنا بر نظر کارشناسان و فعالان معدنی، سیاست‌های دولت در زمینه مدیریت بخش معدن در سال‌های اخیر تنها بر هزینه معدنکاری افزوده است. افزایش عوارض صادراتی مواد معدنی، رشد چند برابری حقوق دولتی معادن، تهیه ماشین‌آلات و دستگاه‌های معدنی همگی از جمله مواردی هستند که سبب شده امروزه معدنکاری به‌عنوان یک فع الیت هزینه‌بر اقتصادی و تولیدی شناخته شود. باید توجه داشت برخی از این هزینه‌ها براساس نظر کارشناسان منطقی نیست و اتخاذ سازکار مناسب برای تعیین میزان عادلانه هر یک از هزینه‌ها از وظایف اصلی دولت به‌شمار می‌رود.

عکس: صمت

روش هوشمند تعیین حقوق دولتی

محمدتقی رادمان، کارشناس حوزه صنعت و معدن گفت: هوشمندسازی نحوه محاسبه حقوق دولتی معادن، بسیاری از چالش‌های حوزه معدن در پرداخت‌های دولتی را حل می‌کند. به گزارش دنیای معدن، رادمان گفت: به‌طور کلی ۵ روش اخذ حقوق دولتی در دنیا مطرح می‌شود که شامل مالیات براساس ارزش واحد وزن یا حجم تولید ماده معدنی، مالیات براساس ارزش تجمعی ماده معدنی بدون در نظر گرفتن سود و زیان، مالیات براساس سود یا زیان تجمیعی، روش ترکیبی که ۳ مورد قبلی را شامل می‌شود و روش هوشمند است که بهترین آنها پنجمین روش است و در دنیا استفاده می‌شود. این کارشناس حوزه معدن در توضیح روش هوشمند افزود: در این روش مجموعه‌ای از آیتم‌هایی که در متن قانون هم آمده و چند مورد جدید را به یک تابع یا نرم‌افزار می‌دهیم و از آن طرف خروجی متناسب با هر معدنی را دریافت می‌کنیم و انسان در این محاسبات دخل و تصرفی ندارد.

وی افزود: طبق بررسی‌های انجام‌شده به کار بردن این روش در محاسبه حقوق دولتی معادن هم به نفع دولت و هم به نفع مردم در بخش سرمایه‌گذاری است. این کارشناس حوزه صنعت و معدن افزود: سازمان نظام مهندسی معدن ایران ۲ سال است این نرم‌افزار را آماده کرده، اما متاسفانه تا این لحظه بارگذاری و به سامانه‌ای وصل نشده است.

اهمیت تعیین دقیق حقوق دولتی

رادمان در پاسخ به سوالی درباره میزان و رقم تقریبی حقوق دولتی معادن اظهار کرد: به‌دست آوردن رقم تقریبی واقعی حقوق دولتی کار آسانی نیست، چون در حال حاضر نزدیک ۸ هزار معدن فعال داریم که بیش از ۱۰۰ واحد آنها از معادن بزرگ کشور هستند. وی ادامه داد: طبق بررسی‌های انجام شده فقط ۴ واحد از معادن بزرگ هر کدام در سال بیش از ۵۰ هزار میلیارد تومان سود دارند و در مجموع بیش ۲۰۰ هزار میلیارد تومان فروش دارند که اگر بخواهیم براساس قانون به آنها رسیدگی کنیم، فقط این ۴ معدن بزرگ کشور کل حقوق دولتی را که در بودجه ۱۴۰۰ پیش‌بینی شده پوشش می‌دهد. رادمان افزود: این امر نشان می‌دهد میزان حقوق دولتی که محاسبه و اخذ می‌شود با آنچه که در واقعیت است فرسنگ‌ها فاصله دارد و تنها راه محاسبه دقیق این شاخص ایجاد سامانه هوشمند در نرم‌افزار حقوق دولتی است. وی متضرر شدن معادن کوچک از پرداخت حقوق دولتی معادن را رد کرد و افزود: بی‌ارزش‌ترین ماده معدنی امروزه شن و ماسه و سنگ لاشه است که کمترین سود را دارد. هم‌اکنون یک تن شن و ماسه و سنگ لاشه با نرخ ۱۰۰ هزار تومان به فروش می‌رسد که اگر نرخ تمام‌شده آن ۳۰ تا ۵۰ هزار تومان باشد، حداقل ۵۰ درصد سود دارد. به‌گفته این فعال حوزه صنعت و معدن، حقوق دولتی که از یک تن شن و ماسه یا سنگ لاشه دریافت می‌شود، زیر ۲۰۰۰ تومان است و وقتی یک تن ماده معدنی ۵۰ هزار تومان سود داشته باشد، حقوق دولتی زیر ۲۰۰۰ تومان عدد بزرگی نیست و من حرف سرمایه‌گذاران در زمینه ضرر معادن کوچک از حقوق دولتی را قبول ندارم.

ضرورت توجه به تحولات منطقه‌ای

ابراهیم جمیلی، رئیس کمیسیون معدن و صنایع معدنی اتاق بازرگانی ایران درباره عوارض صادراتی پلکانی و تاثیر آن بر فعالیت معدن و صنایع معدنی، بخش خصوصی و پیوستگی بازار کامودیتی‌های ایران با بازارهای جهانی گفت: نرخ مناسب و کیفیت، دو مزیت اصلی تولیدات فولادی ایران برای خریداران خارجی است. برای حفظ بازار این محصولات باید عرضه محصولات به‌طور مستمر انجام شود، اما مدیریت قیمت‌گذاری دستوری و محدودیت صادرات امکان‌پذیر نیست. به گزارش صدای بورس، جمیلی ادامه داد: کشورهای رقیب ایران در منطقه و جهان برنامه‌های توسعه‌ای بسیاری دارند و ما باید با در نظر گرفتن ظرفیت‌ها و نگاه به تحولات منطقه‌ای و جهانی برنامه کلان مدیریتی برای معدن و صنایع معدنی داشته باشیم. جمیلی همچنین درباره تاثیر عوارض صادراتی بر بخش معدن و صنایع معدنی گفت: تصویب پلکانی عوارض صادراتی تصمیمی خلق‌الساعه بود که به ضرر معادن و صنایع معدنی است. برای چندمین بار وزارت صنعت، معدن و تجارت قانون و بخشنامه‌ای تصویب و اجرای آن را عطف به‌ماسبق کرده است؛ یعنی دستورالعملی در فروردین ۱۴۰۱ ابلاغ شده اما برای صادرات محصولات شرکت‌ها در دی نیز اجرا می‌شود، در حالی که در تمام دنیا برای هر ابلاغیه به شرکت‌ها ۶ ماه فرصت می‌دهند تا خود را با وضعیت آینده انطباق دهند. این دستورالعمل برای وجهه ایران در عرصه بین‌الملل خوب نیست، چراکه در زمینه تعهدات مشتریان بین‌المللی قطعا دچار بدعهدی خواهیم شد و آنها به قول و قرار ایران با شک و تردید نگاه می‌کنند.

برنامه‌های کمیسیون معدن و صنایع معدنی اتاق بازرگانی

جمیلی در ادامه به تشریح برنامه‌های کمیسیون معدن و صنایع معدنی اتاق بازرگانی ایران پرداخت و گفت: کمیسیون معدن و صنایع معدنی چند طرح مهم در نظر دارد. طرحی با عنوان فعال‌سازی و راه‌اندازی هزار معدن ارائه کرده‌ایم که با اجرایی شدن آن می‌توان صد هزار شغل ایجاد کرد. در این طرح بیش از ۴ هزار و ۸۰۰ معدن بلاتکلیف با همکاری معاونت معدنی وزارت صنعت، معدن و تجارت در مدت کمتر ۲ ماه آینده رونمایی می‌شوند.

کارت هوشمند معادن هم تعریف شده که با صدور آن در آینده شاهد کاهش مشکلات خواهیم بود و آمار و ارقام را می‌توان در برنامه‌ای هوشمند ترسیم کرد. او در ادامه درباره وضعیت ماشین‌آلات بخش معدن گفت: ماشین‌آلات بخش معدن، پیر و فرسوده است.

باید قبول کنیم نیاز ماشین‌آلات معدنی بیش از تولید است و از طرفی نرخ اجاره ماشین‌آلات معدنی برای معادن کوچک به‌صرفه نیست؛ بنابراین برای تامین نیاز ماشین‌آلات علاوه بر واردات باید به ساخت داخل توجه کنیم و سازندگان ماشین‌آلات سنگین همچون هپکو را مورد حمایت قرار دهیم. تامین ماشین‌آلات معدنی یکی از برنامه‌های اصلی اتاق بازرگانی است. مجلس شورای اسلامی و وزارت صنعت، معدن و تجارت این موضوع را پذیرفته‌اند و امیدواریم به‌زودی واردات این ماشین‌آلات انجام شود.

سخن پایانی

قیمت مناسب و کیفیت، دو مزیت اصلی تولیدات فولادی ایران برای خریداران خارجی است. برای حفظ بازار باید عرضه محصولات به‌طور مستمر انجام شود، اما مدیریت فولاد با قیمت‌گذاری دستوری و محدودیت صادرات امکان‌پذیر نیست. قطعی برق، گاز و قیمت‌گذاری دستوری از مهم‌ترین چالش‌های معدنی‌ها بود که با وضع عوارض صادراتی پلکانی، تکمیل شد.

حقوق دولتی معادن یکی از مواردی است که بنا بر عقیده فعالان معدنی، منجر به افزایش هزینه‌های معدنکاری در کشور شده است. نبود سازکار مناسب در تعیین این مبالغ و همچنین رعایت نشدن عدالت در این روند، در سال‌های اخیر صدای اعتراض صاحبان معادن و معدنکاران را در آورده است. دولت میزان حقوق دولتی معادن را سالانه افزایش می‌دهد و در چند سال اخیر شاهد رشد چندین برابری این هزینه بوده‌ایم. پیامدهای این افزایش چشمگیر و استمرار رویکرد دولت بر افزایش هزینه‌های معدنکاری، همواره حائز اهمیت است و دولت در تصمیم‌گیری‌های خود باید به آن توجه داشته باشد.

آگهی دعوت به مجمع عمومی عادی سالیانه

شرکت صنعتی و تولیدی ایران‌ذوب (سهامی عام)

بدینوسیله از سهامداران محترم شرکت صنعتی و تولیدی ایران‌ذوب (سهامی عام) به شماره ثبت ۴۱۴۷ اصفهان و شناسه ملی ۱۰۲۶۰۲۵۲۹۹۴ و یا نمایندگان قانونی آنان دعوت به عمل می‌آید در جلسه مجمع عمومی عادی سالیانه شرکت که در ساعت ۱۴ مورخ ۱۴۰۱/۰۲/۲۴ در محل اصفهان، خیابان هزارجریب، خیابان ششم ملاصدرا، پلاک ۱۲/۱ ساختمان شرکت سرمایه‌گذاری توکافولاد تشکیل می‌گردد حضور بهم رسانند و یا می‌توانند با مراجعه به وب‌سایت شرکت ایران‌ذوب به آدرس (https://www.iranzob.com) لینک آنلاین ورود به جلسه را دریافت و با استفاده از گزینه مهمان به صورت مجازی و آنلاین در این جلسه شرکت نمایند. ضمنا سوالات سهامداران محترم در زمان برگزاری مجمع از طریق درگاه سایت پخش‌کننده مراسم قابل دریافت می‌باشد.

دستور جلسه:

۱- استماع گزارش هیات‌مدیره، حسابرس مستقل و بازرس قانونی شرکت
۲- بررسی و تصویب صورت‌های مالی برای سال مالی منتهی به ۱۴۰۰/۱۲/۲۹
۳- انتخاب حسابرس مستقل و بازرس قانونی اصلی و علی‌البدل
۴- انتخاب اعضای هیات‌مدیره
۵- تعیین روزنامه کثیرالانتشار جهت درج آگهی‌های شرکت
۶- اتخاذ تصمیم درخصوص تقسیم سود
۷- تعیین پاداش هیات‌مدیره و حق حضور اعضای غیرموظف هیات‌مدیره
۸- تصویب معاملات مشمول ماده ۱۲۹ قانون تجارت
۹- سایر مواردی که در صلاحیت مجمع عمومی عادی سالیانه باشد.

هیات‌مدیره شرکت صنعتی و تولیدی ایران‌ذوب (سهامی عام)

نوبت اول

«آگهی فراخوان»

شرکت سهامی ذوب آهن اصفهان

ردیف	نوع فراخوان	شماره	موضوع	مهلت ارائه پیشنهاد	زمان بازگشایی پاکات
۱	مناقصه	۱۰۱۸۲۴	حمل جاده‌ای ۳۲۵ هزار تن زغالسنگ و فلورین از معادن طبس	۱۴۰۱/۲/۳۱	۱۴۰۱/۳/۱
۲	مناقصه	۱۴۰۰۰۷۲۴۶	۱۰۰۰۰۰ جفت دستکش مونتاژ کاری بافتنی تقویت شده کف تا پشت مچ دست با مواد لاتکس فول	۱۴۰۱/۲/۱۶	۱۴۰۱/۲/۱۸
۳	مناقصه	۱۰۱۸۴۳	حمل جاده‌ای ۱۰۰ هزار تن مواد اولیه از معادن منطقه شاهرود	۱۴۰۱/۳/۳	۱۴۰۱/۳/۴
۴	مناقصه	۹۹۰۴۷۹۶-۵۷۶۴۳-۲	عملیات آماده‌سازی و اجرای چاهک و چاه و موتورخانه سه دستگاه آسانسور	۱۴۰۱/۳/۳	۱۴۰۱/۳/۴
۵	مناقصه	۱۰۱۷۳۳	خرید سینی کابل و ملزومات نصب	۱۴۰۱/۰۲/۱۷	-
۶	مناقصه	۱۰۱۸۲۱	خرید ۲۰ عدد ویدئو وال و متعلقات به همراه پلتفرم نصب و کنترلر مربوطه	۱۴۰۱/۰۲/۱۷	-

ضمناً لیست استعلام های مربوط به خریدهای متوسط (بدون برگزاری مناقصه) در سایت شرکت به آدرس ذیل درج می گردد.

سایر موارد:

۱- **زمان دریافت اسناد:** از تاریخ نشر آگهی نوبت اول تا پایان ساعت اداری مهلت دریافت اسناد (مندرج در جدول)
۲- جهت دریافت اسناد و کسب اطلاعات بیشتر به آدرس www.esfahansteel.ir مراجعه فرمایید.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۱/۰۲/۱۰ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۱/۰۲/۱۴

روابط عمومی ذوب‌آهن اصفهان

آگهی مناقصه عمومی شماره ۱۴۰۱/۰۷/ع

شرکت معدنی و صنعتی گل گهر (سهامی عام) در نظر دارد "ارائه خدمات نظارت بر عملیات اجرای کلیه معابر و شبکه هدایت آب‌های سطحی سایت" خود را از طریق برگزاری مناقصه عمومی به شرکت مهندسین مشاور واجد شرایط و دارای گواهینامه صلاحیت خدمات مشاوره با رتبه ۱ در رشته راهسازی از سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور واگذار نماید. لذا متقاضیان می‌توانند جهت اخذ اسناد مناقصه به آدرس الکترونیکی WWW.GEG.IR بخش مناقصه و مزایده مراجعه نموده و اسناد مذکور را به همراه فرم پرسشنامه ارزیابی تأمین کنندگان دانلود نمایند. مهلت تحویل پاکات ساعت ۹ الی ۱۴ روز شنبه مورخ ۱۴۰۱/۰۲/۳۱ در محل دفتر کمیسیون معاملات مجتمع و یا دبیرخانه دفتر مرکزی تهران می‌باشد. ضمناً بازدید از محل اجرای موضوع مناقصه روز سه‌شنبه مورخ ۱۴۰۱/۰۲/۲۰ مقرر شده است. شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر در قبول یا رد هر یک از پیشنهادات بدون نیاز به ذکر دلیل و بدون جبران خسارت مختار می‌باشد.

کمیسیون معاملات شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر

آگهی تمدید مهلت تحویل پاکات مناقصه عمومی شماره ۱۴۰۱/۰۵/ع

بدین وسیله به آگاهی کلیه متقاضیان واجد شرایط جهت شرکت در مناقصه با موضوع: "ارائه خدمات طراحی و تهیه اسناد مناقصه جهت اجرای پروژه انباشت و برداشت و بارگیری ریلی و جاده‌ای کنسانتره در سایت شماره ۲ شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر" می‌رساند، مهلت تحویل پاکات مناقصه از روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۱/۰۲/۱۸ به روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۱/۰۲/۲۵ موکول گردید. زمان بازدید از محل اجرای موضوع مناقصه روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۱/۰۲/۱۸ مقرر گردیده و حضور متقاضیان در جلسه بازدید الزامی می‌باشد. مهندسین مشاور متقاضی می‌باید گواهینامه‌های صلاحیت خدمات مشاوره با رتبه ۱ در رشته صنعت تخصص صنایع فلزات اساسی و رتبه ۱ در رشته راه و ترابری تخصص راه‌آهن از سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور را بصورت توأماً دارا باشند و یا موافقت‌نامه مشارکت دارای صلاحیت های مذکور را دارا باشند. لازم به ذکر است متقاضیان می‌توانند جهت اخذ اسناد مناقصه به وبسایت این شرکت به نشانی WWW.GEG.IR بخش مناقصه و مزایده مراجعه نموده و اسناد مذکور را به همراه فرم پرسشنامه ارزیابی تأمین کنندگان دانلود نمایند و مطابق با دستورالعمل اعلام شده در اسناد مناقصه نسبت به تحویل پاکات خود در محل دفتر کمیسیون معاملات مجتمع و یا دبیرخانه دفتر مرکزی تهران، در موعد مقرر اقدام نمایند. شرکت معدنی و صنعتی گل گهر در قبول یا رد هر یک از پیشنهادات بدون نیاز به ذکر دلیل و بدون جبران خسارت مختار می‌باشد.

کمیسیون معاملات شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر

آگهی تمدید مهلت تحویل پاکات مناقصه عمومی شماره ۱۴۰۱/۰۲/ع

بدین وسیله به آگاهی کلیه شرکت‌کنندگان حاضر در جلسه پرسش و پاسخ مورخ ۱۴۰۱/۰۲/۰۶ در محل مجتمع معدنی و صنعتی گل گهر در ارتباط با شرکت در مناقصه با موضوع «تامین لوله‌های ۲۴اینچ با پوشش (Fusion Bonded Epoxy) به متراژ حدوداً ۹۵ کیلومتر مربوط به پروژه انتقال گاز از خط لوله ارسنجان - پاریز به منطقه گل‌گهر» می‌رساند، مهلت تحویل پاکات مناقصه از روز شنبه مورخ ۱۴۰۱/۰۲/۱۷ به روز شنبه مورخ ۱۴۰۱/۰۲/۲۴ موکول گردید. لذا متقاضیان می‌توانند مطابق با دستورالعمل اعلام شده در اسناد مناقصه در مهلت مقرر نسبت به تحویل پاکات خود در محل دفتر کمیسیون معاملات مجتمع و یا دبیرخانه دفتر مرکزی تهران اقدام نمایند.

لازم به ذکر است الحاقیه اسناد مناقصه متعاقباً از وبسایت این شرکت به نشانی: www.geg.ir بخش مناقصه-مزایده قابل دریافت می‌باشد. شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر در قبول یا رد هر یک از پیشنهادات بدون نیاز به ذکر دلیل و بدون جبران خسارت مختار می‌باشد.

کمیسیون معاملات شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر

آگهی دعوت به مجمع عمومی عادی سالیانه

شرکت بازرگانی معادن و صنایع معدنی ایران (سهامی خاص)

ثبت شده به شماره ۵۵۸۲۵ و شناسه ملی ۱۰۱۰۱۰۰۹۳۵۴

بدینوسیله از کلیه سهامداران محترم شرکت بازرگانی معادن و صنایع معدنی ایران (سهامی خاص) دعوت به عمل می آید تا در جلسه مجمع عمومی عادی سالیانه که در ساعت ۱۴:۰۰ **بعداز ظهر** روز **یکشنبه** مورخ ۱۴۰۱/۰۲/۲۵ در محل شرکت تجلی توسعه معادن و فلزات به نشانی: **تهران، میدان آرژانتین، خیابان احمد قصیر، خیابان هجدهم، پلاک ۴، طبقه ششم** تشکیل می گردد، حضور به هم رسانند.

دستور جلسه:

۱- استماع گزارش هیأت مدیره، حسابرس و بازرس قانونی؛
۲- بررسی و تصویب ترازنامه و حساب سود و زیان دوره مالی منتهی به ۱۴۰۰/۱۲/۲۹؛
۳- تعیین حسابرس و بازرس قانونی شرکت و تعیین حق الزحمه آنها؛
۴- تعیین روزنامه کثیرالانتشار جهت آگهی های شرکت؛
۵- انتخاب اعضای هیأت مدیره؛
۶- سایر مواردی که در صلاحیت مجمع باشد؛

هیأت مدیره
شرکت بازرگانی معادن و صنایع معدنی ایران (سهامی خاص)

خبر

افزایش کرایه حمل بار، اعتراض جدید فولادسازان

با تفاهم معاونت حمل‌ونقل وزارت راه و شهرسازی و سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان به نمایندگی از وزارت صنعت، معدن و تجارت، نرخ کرایه حمل بار به‌صورت جاده‌ای نسبت به آخرین نرخ سال ۱۴۰۰، برابر ۳۵ درصد افزایش یافت. افزایش ۳۵ درصدی کرایه حمل بار، بهای تمام‌شده تولید فولاد در کشور را بالا می‌برد.

به‌گزارش چیلان در حالی که پیش از این افزایش شدید سهم هزینه حامل‌های انرژی و مواد اولیه، باعث شده بود تا قیمت تمام‌شده تولید فولاد در کشور افزایش یابد، جهش ۳۵ درصدی کرایه حمل بار، هزینه شرکت‌های فولادی را هرچه بیشتر افزایش می‌دهد.

رکود شدید در بازار داخلی و محدودیت‌های جدید وضع‌شده برای صادرات فولاد از طریق وضع عوارض، باعث شده تا حاشیه سود شرکت‌های بزرگ فولادی کاهش یابد و بسیاری از شرکت‌های کوچک و متوسط بخش خصوصی نیز در حاشیه زیان قرار گیرند. در چنین شرایطی، افزایش کرایه حمل بار، هزینه‌های بیشتری را به شرکت‌ها تحمیل می‌کند.

در حال حاضر، افزایش بهای تمام‌شده تولید فولاد در کشور به خطری جدی برای صنعت فولاد تبدیل شده و ممکن است کاهش تولید فولاد در کشور، ورشکستگی تعدادی از کارخانجات را به‌همراه داشته باشد.

افزایش بهای تمام‌شده علاوه بر کاهش تولید فولاد، باعث ایجاد تورم و بالا رفتن قیمت محصولات فولادی نیز خواهد شد.

علاوه بر افزایش ۳۵ درصدی کرایه حمل بار، با تفاهم معاونت حمل‌ونقل وزارت راه و شهرسازی و سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان، تعرفه خدمات بندری نیز نسبت به سال ۱۴۰۰، حدود ۴۵ درصد افزایش یافته است.

افزایش تعرفه خدمات بندری، هزینه صادرات و واردات شرکت‌های فولادی را هرچه بیشتر افزایش می‌دهد و این نیز معنایی جز افزایش هزینه‌های تولید در کشور ندارد.

تولید فولاد دنیا ۶.۸ درصد کمتر شد

چین، پیشتاز افت تولید فولاد

مرضیه احقاقی
editor@smtnews.ir

براساس آمار منتشرشده از سوی انجمن جهانی فولاد میزان تولید فولاد در ۳ ماهه نخست سال جدید میلادی برابر ۴۵۶ میلیون و ۶۰۰ هزار تن اعلام شده است؛ یعنی میزان تولید در این بخش در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته افت ۶.۸ درصدی را از آن خود کرده است. بخش قابل‌توجهی از این افت تولید در سایه کاهش تولید فولاد چین در ماه‌های نخست سال ۲۰۲۲ حاصل شده است. بااین وجود فولادسازی چین از ماه مارس به روند صعودی تولید بازگشته است.

تولید و مصرف فولاد، یکی از شاخص‌های توسعه‌یافتگی کشورها به‌شمار می‌رود. این صنعت به‌عنوان ستون‌فقرات فعالیت‌های صنعتی، علاوه بر ایجاد زنجیره ارزش‌افزوده مناسب از معدن تا مصرف، نقش مهمی در ایجاد اشتغال نیز ایفا می‌کند؛ بنابراین می‌توان این‌طور اذعان کرد که این صنعت نقشی کلیدی در بهبود اقتصاد ملی دارد. فولاد پس از نفت و گاز، دومین صنعت بزرگ جهان شناخته می‌شود و در صنایع متعددی مانند ساخت‌وساز، خودروسازی و... کاربرد دارد.

تقاضا برای فولاد و محصولات فولادی با رشد جمعیت جهان افزایش می‌یابد تا جایی که براساس پیش‌بینی انجمن جهانی فولاد تا سال ۲۰۵۰ جمعیت جهان به ۹ میلیارد نفر خواهد رسید و در همین حال تقاضای سالانه برای فولاد نیز به ۲.۲ تا ۳ میلیارد تن افزایش خواهد یافت. برهمین اساس نیز بسیاری از کشورها از هم‌اکنون در تلاش برای توسعه این صنعت و رشد ظرفیت تولید خود هستند.

> براساس آمار منتشرشده از سوی انجمن جهانی فولاد میزان تولید فولاد در ۳ ماهه نخست سال جدید میلادی برابر ۴۵۶ میلیون و ۶۰۰ هزار تن اعلام شده است

رشد تولید همگام با توسعه صنعتی

همگام با رشد اقتصادی در کشورهای گوناگون، تقاضا برای مصرف فولاد و محصولات فولادی به‌صورت فزاینده‌ای رشد یافته است.

براساس آمار منتشرشده از سوی انجمن جهانی فولاد، در سال ۱۹۰۰ میلادی، فقط ۲۸.۳ میلیون تن فولاد در سطح جهان تولید شد. از آن سال میزان تقاضا و به‌دنبال آن تولید فولاد جهان در مسیر صعودی قرار گرفت، تا جایی که مجموع تولید فولاد جهان در سال ۱۹۵۰ به ۱۸۹ میلیون تن افزایش یافت.

این روند رو به رشد تولید با شتاب هرچه بیشتری ادامه یافت تا جایی که ۱۰ سال بعد یعنی در سال ۱۹۶۰ میلادی، کل تولید فولاد جهان رشد قابل‌توجهی را تجربه کرد و برابر ۳۴۷ میلیون تن گزارش شد.

بنابراین از سال ۱۹۵۰ میلادی به بعد، تولید فولاد در سطح جهان رشد چشمگیری را در مقایسه با سال‌های قبل آن، تجربه کرد. در سال ۲۰۰۰، مجموع تولید فولاد جهان ۸۵۰ میلیون تن برآورد شد.

تولید فولاد از ابتدای هزاره دوم، رشد چشمگیری را تجربه کرده تا جایی که مجموع تولید فولاد جهان در سال ۲۰۱۹ به یک میلیارد و ۸۶۹ میلیون تن افزایش یافته است. در واقع در تمامی این سال‌ها باوجود نوسانات گوناگون و بحران‌های مالی در بسیاری از کشورها، تولید فولاد در جهان روندی صعودی به خود گرفته است. هرچند بحران کرونا در سال ۲۰۲۰ از شدت روند رو به رشد تولید کاست.

البته با بازگشت بیشتر اقتصادهای بزرگ جهان به مسیر توسعه و همچنین تصویب بسته‌های محرک مالی، شاهد ارتقای سطح تولید فولاد جهان در سال ۲۰۲۱ بوده‌ایم.

نگاهی به تولید فولاد در ۲۰۲۲

براساس آمار منتشرشده از سوی سازمان جهانی فولاد، از ابتدای ژانویه تا پایان مارس ۲۰۲۲ میلادی برابر ۴۵۶ میلیون و ۶۰۰ هزار تن فولاد خام در دنیا تولید شد.

از مقایسه این آمار با میزان تولید فولاد خام دنیا در مدت مشابه سال ۲۰۲۱ می‌توان این‌طور نتیجه گرفت که حجم تولید فولاد دنیا در سال جدید میلادی ۶.۸ درصد کاهش یافته است.

همچنین ۶۴ کشور فولادساز جهان طی ماه مارس ۲۰۲۲ میلادی، ۱۶۱ میلیون تن فولاد خام تولید کردند که نسبت به مدت مشابه سال گذشته، کاهش ۵.۸ درصدی را نشان می‌دهد.

طی مدت یادشده، ایران در مجموع ۶ میلیون و ۹۰۰ هزار تن فولاد خام تولید کرد که نسبت به مدت مشابه سال گذشته میلادی، ۴.۴ درصد کاهش یافته است.

تولید فولاد خام ایران در مارس سال جدید میلادی نیز با ۶.۱ درصد افت نسبت به مارس ۲۰۲۱ میلادی به ۲ میلیون و ۳۰۰ هزار تن رسید.

از ابتدای ژانویه تا پایان مارس ۲۰۲۲ میلادی، چین با تولید ۲۴۳ میلیون و ۴۰۰ هزار تن (افت ۱۰.۵ درصدی نسبت به مدت مشابه سال ۲۰۲۱ میلادی) بیشترین میزان تولید فولاد خام جهان را به خود اختصاص داد.

پس از آن، هند با تولید ۳۱ میلیون و ۹۰۰ هزار تن فولاد خام (رشد ۵.۹ درصدی)، ژاپن با تولید ۲۳ میلیون تن (افت ۲.۹ درصدی)، امریکا با تولید ۲۰ میلیون و ۳۰۰ هزار تن (کاهش ۰.۴ درصدی) و روسیه با تولید ۱۸ میلیون و ۷۰۰ هزار تن (کاهش ۱.۲ درصدی) طی ۳ ماهه نخست سال ۲۰۲۲ میلادی در رتبه‌های دوم تا پنجم ایستادند.

همچنین کره‌جنوبی با تولید ۱۶ میلیون و ۹۰۰ هزار تن فولاد خام (افت ۳.۸ درصدی)، آلمان با تولید ۹ میلیون و ۸۰۰ هزار تن (افت ۳.۷ درصدی)، ترکیه با تولید ۹ میلیون و ۴۰۰ هزار تن (افت ۴.۷ درصدی)، برزیل با تولید ۸ میلیون و ۵۰۰ هزار تن (کاهش ۲.۲ درصدی) و ایران با تولید ۶ میلیون و ۹۰۰ هزار تن (افت ۴.۴ درصدی) در رتبه‌های ششم تا دهم جهان جای گرفتند.

عکس: صمت

میزان تولید فولاد دنیا در فصل نخست سال ۲۰۲۲میلادی افت قابل‌ملاحظه‌ای داشت. بخش قابل‌توجهی از این افت را باید ناشی از کاهش تولید این محصول استراتژیک در چین دانست

سخن پایانی

میزان تولید فولاد دنیا در فصل نخست سال ۲۰۲۲میلادی افت قابل‌ملاحظه‌ای داشت. بخش قابل‌توجهی از این افت را باید ناشی از کاهش تولید این محصول استراتژیک در چین دانست. چین به‌عنوان بزرگ‌ترین تولیدکننده فولاد دنیا شناخته می‌شود و عملکرد آن تاثیر بسزایی بر تولید فولاد دنیا دارد. محدودیت‌های تولید زمستانی چین که در ماه‌های ژانویه و فوریه نیز ادامه داشت، از بزرگ‌ترین دلایل کاهش تولید این محصول بودند.

کلاف فولادی، نبشی و ناودانی از عوارض صادراتی معاف شدند

مدیر کل دفتر صنایع معدنی وزارت صنعت، معدن و تجارت برمبنای جلسه ستاد تنظیم بازار از لغو عوارض صادرات نبشی، ناودانی و کلاف فولادی خبر داد. به‌گزارش ایراسین، مدیر کل دفتر صنایع معدنی وزارت صنعت برمبنای جلسه ستاد تنظیم بازار از لغو عوارض صادرات نبشی، ناودانی و کلاف فولادی خبر داد.

در این مصوبه ملاک تعیین عوارض صادراتی برمبنای رشد نرخ محصولات در نظر گرفته شود، به‌طوری که برای رشد ۵ درصد معادل ۲ درصد عوارض، برای رشد بالاتر از ۵ تا ۱۰ درصد عوارض ۵ درصد و برای رشد بالاتر از ۱۰ تا ۱۵ درصد میزان عوارض ۸ درصد در نظر گرفته شود.

همچنین عوارض صادرات برای محصولات مستقیم صنایع پایین‌دستی فولاد، روی و... منظور می‌شود. برای کالاهایی که به‌صورت ورود موقت وارد می‌شوند، عوارض صادراتی اخذ نخواهد شد.

برای تعیین نرخ پایه سایر کالاهای زنجیره فولاد شامل سنگ‌آهن، کنسانتره، گندله، آهن‌اسفنجی و شمش‌فولادی نیز با ارائه پیشنهاد از صاحب‌نظران و فعالان حوزه مشابه الگوی میلگرد (درصدی از نرخ کشف‌شده) موضوع بررسی و در کارگروه مطرح و تصمیم‌گیری می‌شود.

در این جلسه مقرر شد طبق مصوبات قبلی تنظیم بازار و کارگروه مدیریت بازار که نرخ پایه میلگرد در بورس کالا را ۱۱ درصد بالاتر از نرخ کشف‌شده شمش در نظر گرفته‌اند، تعیین پایه تیرآهن نیز در بورس کالا ۱۴ درصد بالاتر از نرخ کشف‌شده شمش فولادی در نظر گرفته شود.

به‌منظور تغییر مبنای تعیین نرخ عوارض پلکانی صادرات از اول دی سال ۱۴۰۰ تا فروردین ۱۴۰۱ موضوع برای اتخاذ تصمیم در ستاد تنظیم بازار دولت مطرح می‌شود.

عوارض صادراتی براساس بند ۸-۱ مصوبه ۱۸ فروردین‌ماه ستاد تنظیم بازار تعیین شود. عوارض صادراتی پلکانی باتوجه به تغییرات قیمت‌های صادراتی ایران نسبت به نرخ مبنا محاسبه و از ابتدای ۱۴۰۱ اعمال شود و مبنا تا خردادماه ۱۴۰۱ برابر با آخرین نرخ صادراتی فوب ایران منتهی به هفته اول دی‌ماه ۱۴۰۰ بوده و پس از ابتدای خردادماه ۱۴۰۱ توسط ستاد تنظیم بازار تعیین و برای دوره مشخص ابلاغ می‌شود.

کسب رضایت کارکنان، اولویت صندوق فولاد

صندوق فولاد به‌دنبال کسب رضایت‌مندی کارکنان صنایع زیرمجموعه خود است.

به‌گزارش روابط‌عمومی شرکت فولاد مبارکه، حسین عامریان، مدیرعامل صندوق حمایت و بازنشستگی کارکنان فولاد ضمن بازدید از خطوط تولید فولاد مبارکه، در دیدار با مدیرعامل و معاونان این شرکت بااشاره به تاکیدات رهبر معظم انقلاب مبنی بر ضرورت جهاد تبیین و اظهار کرد: ما باید اقداماتی که می‌خواهیم انجام دهیم و اقداماتی که انجام داده‌ایم را به‌خوبی به مردم اعلام کنیم.

وی هدف اصلی خود از حضور در فولادمبارکه را تلاش برای رفع مشکلات مرتبط با حوزه سرمایه‌های انسانی این شرکت برشمرد و افزود: به‌دنبال کسب رضایت‌مندی کارکنان صنایع زیرمجموعه صندوق فولاد هم در هنگام کار و هم پس از بازنشستگی آنان هستیم. مدیرعامل صندوق حمایت و بازنشستگی کارکنان فولاد بااشاره به اجرای طرح همسان‌سازی حقوق بازنشستگان خاطرنشان کرد: اجرای این طرح با همه موانعی و سختی‌هایی که داشت، راهکارهای قانونی خود را طی کرد و با موفقیت محقق شد.

عامریان بااشاره به دغدغه و احساس مسئولیت صندوق فولاد نسبت به وضعیت افراد تحت‌پوشش این صندوق اذعان داشت: صندوق فولاد آمادگی لازم برای رفع مشکلات کارکنان شاغل و بازنشسته فولادمبارکه را به‌عنوان کسانی که در صف مقدم جهاد اقتصادی کشور هستند، دارد.

وی ابراز کرد: صندوق فولاد در راستای حمایت از کارگران و کارکنان فولادمبارکه که تحت‌پوشش این صندوق هستند، آماده هرنوع همکاری با فولاد مبارکه است تا رضایت‌مندی حداکثری ایجاد شود و مردم ماحصل این تغییر رویکرد را احساس کنند؛ امیدوارم شرایط مناسبی را برای بازنشستگان صندوق فولاد ایجاد کنیم.

عامریان همچنین بر ضرورت حل مشکل چندین ساله مشارکان شاغل صندوق فولاد که دغدغه اصلی این عزیزان در خط مقدم تولید است، تاکید کرد. لازم به‌ذکر است، مدیرعامل صندوق فولاد در پایان با جمعی از بازنشستگان شرکت فولاد مبارکه دیدار و گفت‌وگو کرد و شنونده مسائل و مشکلات پیشکسوتان عرصه تولید بود.

محمدیاسر طیب‌نیا، مدیرعامل شرکت فولاد مبارکه نیز در این دیدار با تاکید بر ضرورت اهمیت وضعیت کارکنان و بازنشستگان تحت‌پوشش صندوق فولاد اظهار کرد: کارکنان و بازنشستگان تحت‌پوشش صندوق فولاد نیازمند حمایت ویژه این صندوق از حقوق آنان است.

وی افزود: صندوق فولاد و شرکت فولادمبارکه از نظر ساختار، در برخی نقاط مشابهت‌هایی و در برخی نقاط دیگر نیز همکاری‌هایی با یکدیگر دارند که ازجمله مهم‌ترین این مشابهت‌ها می‌توان به میلیون‌ها سهامدار و ذی‌نفعان متعدد این دو اشاره کرد.

مدیرعامل فولادمبارکه بااشاره به تخصصی و تولیدی بودن ساختار فولادمبارکه خاطرنشان کرد: فولادمبارکه به واسطه‌های استراتژی‌های تدوین‌شده خود در کسب‌وکارهای جدید نیز ورود پیدا کرده که احتمال سرمایه‌گذاری‌های جدید در برخی حوزه‌ها به‌صورت مشترک میان فولادمبارکه و صندوق فولاد نیز وجود خواهد داشت که در همین راستا می‌توان کمیته‌ای را تشکیل داد.

وی با پیشنهاد تشکیل کمیته‌ای برای بازبینی در سبد سرمایه‌گذاری‌های فولادمبارکه و صندوق بازنشستگی فولاد کشور و کمیته‌ای برای بررسی راهکارهای حمایت از کارکنان صندوق فولاد، به حضور برخی شرکت‌های زیرمجموعه صندوق فولاد در زنجیره فولاد کشور اشاره کرد و اذعان داشت: برای استخراج ارزش‌افزوده بیشتر از زنجیره فولاد، می‌توانیم همکاری‌های مشترکی را با صندوق فولاد تعریف کنیم.

آگهی دعوت به مجمع عمومی عادی سالیانه

نوبت اول و دوم سازمان نظام مهندسی معدن استان البرز

مجمع عمومی عادی سالانه **نوبت اول** سازمان نظام مهندسی معدن استان البرز وفق ماده ۴۷ و ۷۳ آئین‌نامه اجرائی قانون نظام مهندسی معدن در روز **شنبه** مورخ **۱۴۰۱/۰۲/۳۱** از ساعت **۹** الی **۱۲** در محل سالن اجتماعات سازمان صنعت، معدن و تجارت استان البرز به نشانی کرج- خیابان شهید بهشتی بعد از ۴۵ متری گلشهر جنب پمپ بنزین حصارک خیابان ولیعصر سازمان صمت استان البرز برگزار می‌گردد. از کلیه اعضاء سازمان استان (فاقد بدهی حق عضویت) دعوت می‌گردد در جلسه مذکور شرکت نمایند.

شایان ذکر می‌باشد جهت شرکت در انتخابات بازرس سازمان ضروری می‌باشد نسبت به تحویل فرم اعلام داوطلبی (داوطلبان بازرسی باید دارای همان شرایط عضویت در هیات‌مدیره باشند) تا تاریخ **۱۴۰۱/۰۲/ ۳۱** به دبیرخانه سازمان استان اقدام نمائید.

دستور جلسه:

۱- استماع گزارش سال ۱۴۰۰ عملکرد هیات‌مدیره و استماع گزارش بازرس سازمان

۲- طرح صورت‌های مالی منتهی پایان سال ۱۴۰۰ و تصویب ترازنامه

۳- انتخاب بازرس اصلی و علی‌البدل سازمان استان البرز

۴- تصویب پیش بینی بودجه سال ۱۴۰۱ سازمان استان البرز

۵- تعیین روزنامه کثیرالانتشار جهت درج آگهی

۶- تعیین عدد پایه p و درصد ارجاع کار سازمان استان البرز و ایران

شایان ذکر است در صورت عدم حد نصاب مجمع عمومی نوبت اول، مجمع عمومی سالیانه **نوبت دوم** سازمان استان با همان دستور جلسه نوبت اول از ساعت **۹** الی **۱۲** در روز **پنجشنبه** مورخ **۱۴۰۱/۰۴/۰۲** در محل سالن اجتماعات سازمان صنعت، معدن و تجارت استان البرز به آدرس فوق برگزار می‌گردد. لذا جهت شرکت در انتخابات بازرس سازمان ضروری می‌باشد نسبت به تحویل فرم اعلام داوطلبی (داوطلبان بازرسی باید دارای همان شرایط عضویت در هیات‌مدیره باشند) تا تاریخ **۱۴۰۱/۰۴/۰۲** به دبیرخانه سازمان استان اقدام نمائید.

تاریخ چاپ نوبت اول: ۱۴۰۱/۰۲/۱۰ تاریخ چاپ نوبت دوم: ۱۴۰۱/۰۲/۱۱

هیات‌مدیره سازمان نظام مهندسی معدن استان البرز

دعوت به همکاری

تعدادی *نیروی انسانی مسلط به روابط عمومی، بازاریابی و جذب آگهی‌های تبلیغاتی و مطبوعاتی* را برای فعالیت در یک هولدینگ رسانه‌ای به همکاری دعوت می‌کنیم.

شرایط عمومی:

- داشتن حداقل مدرک تحصیلی کارشناسی ترجیحاً مرتبط
- داشتن حسن رفتار و روابط عمومی مناسب
- داشتن انگیزه و علاقه کافی برای تلاش و فعالیت موثر
- داشتن تجربه، آموزش‌پذیری و جدیت در اجرای امور محوله

علاقه‌مندان می‌توانند رزومه خود را به آدرس موسسه مطبوعاتی صمت pr.smtnews@gmail.com ارسال و سؤالات احتمالی خود را از طریق تلفن ۸۸۱۰۵۳۰۶ پیگیری نمایند.

گسترش
تجارت
شنبه
۱۰ اردیبهشت ۱۴۰۱
۲۸ رمضان ۱۴۴۲
۳۰ آوریل ۲۰۲۲
شماره ۲۰۴۷
پیاپی ۳۳۶۵

تامین مالی حیات تولید را به‌چالش کشید

سایه سنگین سیاست بر یک نهاد اقتصادی

۴۹۹ واحد تملک‌شده بانکی غیرفعال هستند

تسهیل تجارت با برقراری سوئیفت

برقراری سوئیفت ایران یکی از مهم‌ترین اتفاقات برای حوزه بانکی و تجارت به شمار می‌رود که تاثیر مستقیم و بسیاری بر اقتصاد کلان و خرد ایران خواهد داشت.

تعلیق یا لغو سوئیفت سوغات نامبارک تحریم‌هاست که در تمام سال‌های گذشته بر اقتصاد ایران سایه افکنده و مشکلات بسیاری را برای فعالان اقتصادی ایجاد کرده است. کارشناسان معتقدند این بار هم مانند توافق دور گذشته برجام، یکی از خبرهای خوش می‌تواند برداشته شدن تحریم‌ها علیه سیستم پولی و مالی و اقتصاد ایران و باز شدن سوئیفت باشد. در این صورت نقل و انتقال پول با هزینه کمتر و سهولت بیشتری ممکن و تجارت تسهیل خواهد شد؛ اما بهره‌گیری درست از این شبکه نیز نیازمند سازکار بانکی سالم است تا احتمال بروز هرگونه رانت جدید سد شود. صمت در این گزارش به نقش سوئیفت در توسعه تجارت بین‌الملل پرداخته است.

سوئیفت چیست؟

بانک‌ها برای نقل و انتقالات پولی از پیام‌های شبکه‌ای انتقال وجوه استفاده می‌کنند که به‌اصطلاح به آن سوئیفت گفته می‌شود. سوئیفت کانالی ارتباطی کم‌هزینه، مطمئن، سریع و آسان برای ارسال وجوه و پیام‌های بانکی است؛ بنابراین می‌توان گفت تبادلات مالی جهان از طریق شبکه سوئیفت امکان‌پذیر است و با این شبکه فرآیند تبادل وجوه بین خریدار و فروشنده آسان می‌شود. بانک‌هایی که از شبکه سوئیفت استفاده می‌کنند دارای کد BIC هستند. این کد علامت شناسایی بانک، در ارتباطات بانکی است. کد سوئیفت متشکل از ۸ حرف یا عدد است و برای تفکیک شعبه بانک، ۳ رقم به انتهای آن اضافه می‌شود که این ۳ رقم شامل نام بانک و شعبه آن است. این کد سوئیفت ۱۱ رقمی نشان‌دهنده نام کشور، نام شهر و کد شعبه بانک است. در بیشتر کشورها بانک‌ها از شبکه سوئیفت برای گشایش، اصلاح، ابطال و سایر مکاتبات استفاده می‌کنند.

افزایش ۲۰ درصدی هزینه‌ها

سوئیف همان جامعه جهانی ارتباطات بین‌بانکی است که با تفاهم و توافق ۲۳۹ بانک از ۱۵ کشور اروپایی و امریکای شمالی در مه سال ۱۹۷۳ میلادی راه‌اندازی شد. نخستین هدف سوئیفت جایگزینی یک روش یکپارچه و استاندارد بین‌المللی برای تبادل مالی و حذف روش‌های ارتباطی غیراستاندارد کاغذی با هدف سرعت بخشیدن به انجام معاملات ارزی، جلب رضایت مشتریان و هماهنگی تمام عملیات ارزی در سطح جهانی است. کارشناسان بانک مرکزی بررسی‌های اولیه برای عضویت بانک‌های ایرانی در سوئیفت را در سال ۱۳۶۴ آغاز کردند که به‌دلیل جنگ تحمیلی در نهایت اواخر سال ۱۳۷۰ این تقاضا توسط بانک مرکزی به سوئیفت ارائه و در نهایت در آذر ۱۳۷۱ بانک مرکزی به‌همراه ۵ بانک تجاری صادرات، ملی، تجارت، ملت و سپه به سوئیفت پیوستند. با بالا گرفتن اختلاف‌نظرهای بین‌المللی درباره مسائل هسته‌ای کشور، ۲۷ اسفند ۱۳۹۰ سیستم سوئیفت بانک مرکزی ایران در راستای تحریم‌های اروپایی قطع شد. گرچه معاملات اقتصادی ایران در سال‌های اخیر متوقف نشد اما دور زدن تحریم‌ها باعث تحمیل هزینه‌های چندین میلیارد دلاری به ایران شد، به‌نحوی که هزینه معاملات ایران را تا ۲۰ درصد افزایش داد. در این دوره برای نقل و انتقال مالی، پول‌ها به یوآن چین و سپس به دلار تبدیل می‌شد. این فرآیند شامل کارمزدهایی بود که هم واردات را برای ایران گران و هم صادرات را به نفع کشورهای خارجی تمام می‌کرد؛ بر همین اساس به‌عقیده بسیاری از تحلیلگران بازار و مسئولان، لغو تحریم سوئیفت گامی برای افزایش درآمدهای کشور خواهد بود؛ ضمن اینکه روابط تجاری با کشورهای دیگر را نیز تسهیل خواهد کرد.

در چنین شرایطی ایران می‌تواند با سهولت بیشتری در نهادهای بین‌المللی مانند سازمان تجارت جهانی، بانک جهانی، صندوق بین‌المللی پول و نهادهای اینچنینی حضور داشته باشد و به این ترتیب زمینه جذب سرمایه‌گذاران خارجی و جلب اعتماد عمومی در خارج از کشور را فراهم آورد.

انتظارات در کوتاه‌مدت محقق نخواهد شد

علیرضا امینی - کارشناس اقتصاد: سیستم سوئیفت برای یک فعال اقتصادی مانند نفس کشیدن است و در شرایط تحریم فعالان اقتصادی نمی‌توانند هیچ ارتباطی با دنیای خارج چه در زمینه واردات و چه صادرات داشته باشند. تحریم سوئیفت ایران، یک حق قانونی را از فعالان اقتصادی سلب کرد، زیرا یک فعال اقتصادی بدون در اختیار داشتن سوئیفت نمی‌تواند هیچ ارتباطی با دنیای خارج چه در زمینه واردات و چه صادرات داشته باشد. در خوشبینانه‌ترین حالت، فقدان سوئیفت ۱۰ درصد در هزینه هر معامله‌ای تاثیر دارد و این موضوع غیر از مسائل و مشکلاتی است که به‌واسطه تحریم‌ها بروز کرد. با این اوصاف برداشته شدن تحریم سوئیفت می‌تواند رونق واردات و صادرات را به‌دنبال داشته باشد. اعمال تحریم‌ها در سال‌های گذشته باعث شد هزینه نقل و انتقال پول برای تاجران و فعالان اقتصادی بسیار گران تمام شود و همین موضوع بر نرخ تمام‌شده کالاها بسیار تاثیر گذاشته، اما باتوجه به شرایط پیش‌رو می‌توان امیدوار بود جریان تولید و صادرات بسیار آسان‌تر شود و به‌دنبال آن نیز اشتغال پایدار در کشور تحقق یابد. می‌توانیم امیدوار باشیم پس از رفع تحریم سوئیفت، کالاها و محصولات ایرانی امکان حضور گسترده‌تر در بازارهای جهانی را پیدا کنند و اقتصاد کشور از رونق مناسبی برخوردار شود. البته باید توجه داشت این انتظارات در کوتاه‌مدت محقق نخواهد شد و باید آثار مثبت این رویداد در بلندمدت و میان‌مدت نمایان شود. به‌علاوه بخش زیادی از تحقق این اهداف وابسته به سیاست‌ها و اقداماتی است که از سوی بانک مرکزی و دولت اتخاذ و انجام خواهد شد؛ بنابراین ضروری است مسئولان اقتصادی و بانکی، در این مقطع از زمان اقدام به اتخاذ سیاست‌هایی کنند که نتیجه‌ای مطلوب در بخش پولی و اقتصادی کشور داشته باشد. در نهایت می‌توان گفت اگر غرب به مفاد تعهدات خود به ایران در زمینه لغو تحریم‌ها پایبند باشد، شبکه پولی و بانکی می‌تواند حتی به جایگاه بهتر از گذشته خود بازگردد.

سخن پایانی

تشدید تحریم‌های اقتصادی علیه ایران در چند سال گذشته که بانک‌ها در رأس آن قرار داشتند، باعث شد مبادلات و مراودات بین‌المللی بانک‌های ایران تا حد قابل توجهی دچار نقصان و از این طریق دادوستد برای ایران با سایر کشورها با مانع روبه‌رو شود. در صورت برقراری دوباره توافق و لغو تحریم‌ها که دروازه بازارهای جهانی را به روی کشورمان باز خواهد کرد، انتظار می‌رود این رویداد بزرگ زمینه بازگشت بانک‌ها به سوئیفت را نیز فراهم کند و از سوی دیگر نقل و انتقال پول با هزینه کمتر و با سهولت بیشتری ممکن شود. کارشناسان اقتصادی بر این باورند که در شرایط پیش‌رو، بانک‌ها با توجه به نقش اثرگذارشان در بخش‌های اقتصادی باید براساس یک ضرورت تمرکز اصلی خود را بر آن سوی مرزها قرار داده و ارتباط قوی‌تری با بانکداری بین‌المللی برقرار کنند تا بتوانند هرچه سریع‌تر به جایگاهی مطلوب و بهتر از گذشته بازگردند و حمایت بیشتری از بخش‌های اقتصادی داشته باشند، اما این امر منوط به آن است که با انجام برخی اقدامات از فرصت به‌دست‌آمده بهره لازم را ببرند. حل مشکل سوئیفت می‌تواند نرخ تمام‌شده تولید را کاهش دهد.

گشایش در مسائل بانکی باعث می‌شود میزان نقدینگی موردنیاز واحدهای تولیدی کاهش یابد و به حدود یک پنجم میزان فعلی برسد، این در حالی است که با بسته شدن راه‌های ارتباطی بانک‌ها و مشکل گشایش اعتبار نیاز صنعت به نقدینگی چند برابر می‌شود و این مسئله، رکود بازار را به همراه دارد.

مدیرعامل پتروشیمی مارون: رکن اول و اساسی کرامت نیروی انسانی است

با ایجاد طرح‌های توسعه‌ای مارون را به هلدینگ تبدیل خواهیم کرد

در نظام مقدس جمهوری اسلامی که مبتنی بر آموزه‌های دینی است می‌بایست بگونه‌ای برای سرمایه انسانی برنامه‌ریزی کنیم که شخص و خانواده او به‌عنوان کادر انقلاب اسلامی احساس کرامت و آرامش کنند.

به گزارش روابط عمومی پتروشیمی مارون، یکشنبه دکتر امرایی مدیر عامل جدید پتروشیمی مارون و هیات همراه در اولین روز کاری خود ابتدا در گلزار شهدای بندرماهشهر رفته و به مقام والای شهیدان ادای احترام کردند و سپس در مجتمع حضور یافتند.

دکتر امین امرایی در ابتدای سخنان خود به چهار رکن اساسی برنامه‌های پیش رو در پتروشیمی مارون اشاره نمودند ایشان رکن اول و اساسی را تکریم و تقویت نیروی انسانی دانسته و گفتند: کرامت نیروی انسانی صرفاً تأمین منافع مادی نیست بلکه سطح بالایی از احترام و حرمت است تا احساس آرامش در محیط کار داشته باشیم در نهایت احساس تعلق خاطر به سازمان در بین کارکنان مشاهده شود.

وی افزود: حرمت کارمند و کارگر برابر شرع و اصول اخلاقی، انسانی می‌بایست حفظ شود، وقتی کارکنان احساس می‌کنند در سیستم تبعیض وجود ندارد و سازمان به آنها توجه واقعی می‌کند لذا خود را متعلق به خانواده پتروشیمی مارون می‌داند و تعلق سازمانی او بیشتر خواهد شد.

مدیرعامل پتروشیمی مارون رکن دوم را استفاده از حداکثر ظرفیت اسمی واحدهای تولیدی مجتمع اعلام داشته و تاکید نمودند باید با کار کارشناسی و شناسایی ظرفیت‌های بالقوه Revamping واحدها را در برنامه کاری خود قرار دهیم تا به ظرفیت‌های بالاتر تولید در واحدها برسیم.

دکتر امین امرایی رکن سوم را توسعه پتروشیمی مارون دانست و افزودند: نگاه ما یک نگاه هلدینگی به مجموعه مارون است، استفاده حداکثری از ظرفیت مالی و سرمایه‌گذاری در طرح‌های توسعه‌ای، تکمیل زنجیره ارزش محصولات و ایجاد اشتغال پایدار با چشم‌انداز ۲۰ سال آینده از برنامه‌های ما در این مجموعه است. وی همچنین رکن چهارم را مدیریت بهینه پروژه‌ها اعلام نمودند و گفتند علاوه بر نظام کنترلی مالی و کیفیت، باید زمان را در پروژه‌ها بطور جد مورد توجه قرار دهیم، یکی از بزرگترین چالش‌های مدیریت پروژه‌ها مدیریت زمان به‌طور موثر است و در موفقیت پروژه نقش اساسی دارد. زمان هم مانند پول ارزشمند و محدود است و افرادی که تکنیک‌های خوب مدیریت زمان را انجام می دهند بهره‌وری بیشتری دارند.

ایشان در پایان به اهمیت ومسئولیت اجتماعی شرکت دربرابر جامعه پیرامونی اشاره داشته وامیدوارند با توکل بر خداوند و با همکاری واستفاده از خردجمعی درقالب یک استراتژی مدون گام‌های موثرتری را درجهت ارتقای اثربخشی اهداف و برنامه‌های مصوب ودر نهایت رضایتمندی ذینفعان خصوصا مردم محروم ومظلوم مناطق همجوار ایفا نمائیم.

شایان ذکر است در این جلسه مدیران و روسای واحدهای مختلف مجتمع حضور داشتند.

یادداشت

شرایط اعطای تسهیلات به اصناف مناسب نیست

ابراهیم درسنی
عضو هیات‌رئیسه اتاق اصناف ایران

در سال‌های اخیر به‌دلیل شیوع ویروس کرونا، نه‌تنها واحدهای تولیدی ایران بلکه بخش‌های اقتصادی کل جهان تحت‌تاثیر قرار گرفت. در بیشتر حوزه‌ها دچار رکود بازار بودیم و زیان‌های مالی در برخی اصناف بسیار گسترده و سنگین بود. برای مقابله با این آسیب‌ها، دولت‌ها در تمامی کشورها تمهیدات و راهکارهای مناسبی اندیشیده‌اند تا بخش‌های اقتصادی خود را نجات دهند. در ایران نیز دولت پیشین وعده‌هایی در رابطه با حمایت از اصناف داده بود، حتی طرح‌هایی مانند اعطای تسهیلات کرونایی برای ۱۴ گروه شغلی تدوین و اعلام شده بود. در این طرح گروه‌های شغلی مانند مراکز تولید و توزیع غذاهای آماده، مراکز مربوط به گردشگری، حمل‌ونقل عمومی مسافر درون‌شهری و برون‌شهری اعم از هوایی، جاده‌ای ریلی و دریایی، تولید و توزیع پوشاک، مراکز توزیع آجیل‌وخشکبار، قنادی، بستنی و آبمیوه، مراکز تولید و توزیع و فروش صنایع‌دستی و... می‌توانستند تسهیلات بانکی با بهره ۱۲ درصد دریافت کنند. در ادامه نیز اتاق اصناف ایران در این اطلاعیه افزود که ستاد ملی مقابله با کرونا به پیشنهاد اتاق اصناف ایران و به‌موجب خسارت سنگین تالارداران طی ۱۹ ماهه شیوع کرونا و تعطیلی‌های مکرر این صنف، تسهیلات ویژه‌ای به تالارها و باغ‌تالارها اختصاص داد که براساس متراژ آنها تعیین و تایید خواهد شد. باید توجه کرد در شرایط بحرانی که طی سال‌های گذشته وجود داشت، ارائه وام‌های حداقلی با چنین سود دورقمی نمی‌توانست مشکلی را از اصناف و واحدهای تولیدی رفع کند. زیان‌های کسادی بازار و تعطیلی بنگاه‌های اقتصادی به‌حدی بود که این تسهیلات مالی برای بهبود شرایط جوابگو نبوده و از این‌رو مورد استقبال اصناف قرار نگرفت، همچنین در بعضی موارد دیده شد واحدهای صنفی موفق به دریافت این تسهیلات از بانک‌ها نشده بودند. از سویی دیگر یکی از مسائل مالی اصناف و واحدهای تولیدی، پرداخت مالیات کسب و کار به دولت است. دولت در ابتدا به مدت ۲ ماه، اخذ مالیات اصناف و واحدهای تولیدی را به‌تعویق انداخت اما پس از آن تمام مالیات‌های معوقه را اخذ کرد. دولت پیشین وعده‌های دیگری نیز در رابطه با حمایت از اصناف و واحدهای تولیدی آسیب‌دیده از کرونا داده بود که هیچ‌کدام عملیاتی نشد. مشاهده موارد عنوان‌شده به‌همراه سایر مسائل باعث می‌شود تا عملکرد دولت در حمایت از اصناف و واحدهای تولیدی در زمان کرونا را مناسب ندانیم. اصناف در سال‌های اخیر متاثر از تورم جاری در جامعه، مشکلات مربوط به تحریم، کرونا و سایر فشارهای مالی ایجادشده از سوی دولت، دوران سخت و دشواری را گذراندند. یکی از حمایت‌های مهمی که دولت می‌تواند در رابطه با مسائل مالی بخش‌های اقتصادی داشته باشد، کاهش هزینه‌های پرداختی آنها از جمله مالیات است. تمامی فعالان اقتصادی معتقدند مالیات باید از سوی اصناف پرداخت شود اما در شرایط فعلی که هنوز بسیاری از واحدهای تولیدی به‌سختی سر پا مانده و با مشکلات عدیده مالی مواجه هستند، بزرگ‌ترین حمایت دولت می‌تواند کاهش یا حذف مالیات‌های کسب‌وکارها شود. در عوض رسیدگی به پرونده‌های فرارهای مالیاتی شرکت‌های بزرگ و افراد متخلف می‌تواند منابع مالی مناسبی را در اختیار دولت قرار داده و همچنین به وضعیت سازمان مالیاتی کشور سامان بخشد. حمایت از واحدهای تولیدی و اقتصادی، مهم‌ترین مسئله‌ای است که از دولت جدید انتظار می‌رود، هرچند شرایط کرونا در حال حاضر مانند سال‌های گذشته نیست اما واحدهای تولیدی و اصناف خرد همچنان درگیر مشکلات پایه‌ای اقتصادی و مالی هستند. از سوی دیگر دریافت وام از بانک‌ها با دست‌اندازها و موانع بیشتری انجام شده و این را می‌توان نمونه‌ای از نبود بسترهای مناسب برای توسعه فعالیت‌های اقتصادی در کشور عنوان کرد. بهبود شرایط اعطای تسهیلات بانکی، کاهش مالیات کسب‌وکارها، کاهش حق بیمه کارگران و دیگر بسترهای مالی می‌تواند زیان‌های واردشده به اصناف در سال‌های اخیر را تاحدی جبران کند.

گفت‌وگو

گفت‌وگوی صمت با عضو انجمن صنایع پوشاک ایران

تامین مالی حیات تولید را به‌چالش کشید

ملیکا انصاری
editor@smtnews.ir

تامین منابع مالی مناسب برای ادامه حیات واحدهای تولیدی و بخش‌های اقتصادی، از ضرورت‌های بدیهی به‌شمار می‌رود. در نگاهی کلی بانک‌ها در این میان نقش تسهیلگر مالی برای فعالان اقتصادی را بازی می‌کنند؛ همان‌طور که در تمامی کشورهای توسعه‌یافته وجود تسهیلات مالی با بهره‌های پایین، نوعی حمایت بانکی برای تولیدکننده به‌شمار می‌رود، اما در ایران این روند کمی پیچیده‌تر بوده و دشوار بودن راه اعطای تسهیلات بانکی به فعالان اقتصادی، از گلایه‌های اصلی تولیدکنندگان است.

بنا بر اعلام رئیس اتحادیه تولیدکنندگان و فروشندگان پوشاک تهران، نوسانات نرخ ارز، کمبود مواد اولیه و مشکلات تامین سرمایه در گردش، ۳ مشکل اصلی فعالان صنعت پوشاک است، از این‌رو مشاهده می‌شود ضعف در تامین منابع مالی در صنعت پوشاک کشور، سبب شده تا فعالان این حوزه درگیری‌های جدی برای ادامه فعالیت‌های خود داشته باشند.

صمت در رابطه با شرایط مالی فعالان صنعت پوشاک و همچنین توانایی آنها برای بازپرداخت وام‌های بانکی، با سیدحمید عظیمی، عضو انجمن صنایع پوشاک ایران و فعال این صنعت به گفت‌وگو پرداخته است. این گفت‌وگو با نگاه اعطای تسهیلات به صنایع خرد و توانایی فعالان این بخش برای بازپرداخت وام باتوجه به شرایط روز اقتصاد پرداخته است.

عکس: آیدا فریدی

نبود تنوع پارچه‌ای مناسب باعث می‌شود تولیدات ایران، همتراز با تولیدات کشورهایی مانند ترکیه قرار نگیرد و از دور رقابت‌ها حذف شود

امتناع بانک‌ها از ارائه تسهیلات

عضو هیات‌مدیره انجمن تولیدکنندگان پوشاک با تاکید بر آنکه دولت مدام از وعده‌های مختلف برای کمک به واحدهای تولیدی صحبت می‌کند، گفت: وقتی برای دریافت تسهیلات کرونا به بانک‌ها می‌رویم، می‌گویند چه تسهیلاتی؟! بروید از رئیس‌جمهوری بگیرید.

به‌گزارش تسنیم، مجید افتخاری با بیان اینکه عمده تامین مواد اولیه واحدهای تولیدی از کشور چین تامین می‌شود، گفت: ممنوعیت‌های سفر به این کشور عاملی شده تا نتوانیم بخشی از مواد اولیه خود را تامین کنیم. این عضو هیات‌مدیره انجمن تولیدکنندگان پوشاک با اعلام اینکه ما امروز با ۲ دولت در کشور روبه‌رو هستیم، افزود: نخست دولتی لسانی که فقط وعده می‌دهد و دوم دولتی واقعی که هیچ‌کدام از این وعده‌ها را اجرایی نمی‌کند. وی با بیان اینکه مدام از وعده‌های مختلف برای کمک به واحدهای تولیدی صحبت می‌شود، تصریح کرد: اما در عمل هیچ خبری از کمک به واحدهای تولیدی نیست. رئیس‌جمهوری چندین‌بار اعلام کرد به‌ازای هر اشتغال ازدست‌رفته در دوران کرونا کمک مالی به واحدهای تولیدی پرداخت می‌شود اما یک ریال هم به واحدها پرداخت نشده و از آن طرف بانک‌ها نفس تولیدکنندگان را گرفته و مدام در پی دریافت مطالبات خود هستند. همچنین از سویی دیگر چندی پیش مسئول پیگیری‌های ویژه در حوزه پوشاک و نساجی استان یزد اعلام کرد که تسهیلات بانکی یکی از چالش‌های اساسی صنعت نساجی به‌شمار می‌آید.

سیدحمید عظیمی

بانک‌ها تسهیلات مالی با بهره ۱۹ درصد به واحدهای تولیدی اختصاص می‌دهند. حتی اگر تولیدکنندگان تمام ضمانت‌های لازم برای دریافت و توانایی بازپرداخت وام را داشته باشند، زمان اعطای این تسهیلات به‌طور دقیق مشخص نیست

به‌طور کلی شرایط مالی صنعت پوشاک را چطور ارزیابی می‌کنید؟

در رابطه با بررسی مشکلات مالی صنعتگران عرصه پوشاک و میزان توانایی آنها برای بازگرداندن تسهیلات و وام‌های بانکی، باید کل زنجیره صنعت پوشاک از ابتدا تا انتها را مورد بررسی قرار داد. زنجیره ارزش پوشاک از حلقه‌های ابتدایی تهیه مواد اولیه که بخش‌های ریسندگی و سپس بافندگی باشد، شروع می‌شود و سپس به بخش‌های تولید و عرضه محصول نهایی به بازار می‌رسد، از این‌رو نخستین نکته در بحث مسائل مالی صنعت پوشاک، تامین مواد اولیه است. برای کارگاه‌های ریسندگی، پنبه از کشورهایی مانند هند، پاکستان یا سایر کشورهای مهم صادرکننده در منطقه، وارد ایران می‌شود. طبیعی است بهای کالاهای صادراتی باید با دلار پرداخت شود. در این مسیر دولت اعتبارات ارزی برای واردات مواد اولیه در نظر گرفته و واردکنندگان می‌توانند از ارز نیمایی استفاده کنند، اما یکی از بزرگ‌ترین معضلات در این راه، وجود تحریم‌های بین‌المللی علیه ایران است. در توضیح تاثیر تحریم‌ها بر مسائل مالی صنعت پوشاک باید گفت واردکنندگان، مواد اولیه را نمی‌توانند به‌راحتی خریداری کرده و وارد کشور کنند، از این‌رو مجبورند در کشور سومی مانند ترکیه، شرکت ثبت کرده و از طریق آن سفارشات خود را خریداری کنند. سپس از این کشور بار و محصولات را به ایران وارد کنند. این کانال‌ها و شیوه‌های ارتباطی برای دور زدن تحریم، هزینه‌های فعالیت‌های صادراتی را بسیار افزایش می‌دهد. به‌عنوان مثال مواد اولیه وارداتی برای صنایع به‌دلیل استفاده از روش‌های مربوط به دور زدن تحریم‌ها، حدود ۲۰ درصد افزایش می‌یابد.

دولت تاچه میزان از واردکنندگان در پرداخت این افزایش هزینه‌های تامین مواد اولیه حمایت می‌کند؟

غیر از چالش‌های مربوط به ثبت سفارش و واردات مواد اولیه، مهم‌ترین مشکل فعلی واردکنندگان را می‌توان ناتوانی در ثبت تمامی هزینه‌های واردات عنوان کرد. به‌عبارت دیگر فعالان تجاری نمی‌توانند در صورت‌های مالی خود هزینه‌های مربوط به دور زدن تحریم‌ها را قید کرده و به بانک مرکزی ارائه دهند، از این‌رو هزینه‌های غیرمعمول واردات به واردکنندگان تحمیل شده و بهای تامین مواد اولیه برای صنایع افزایش می‌یابد. این موضوع می‌تواند تاثیر مهمی بر چرخه اقتصادی صنعت پوشاک داشته باشد. در ادامه با واردات مواد اولیه برای صنایع ریسندگی، نخ تولیدشده بر مبنای نرخ روز جهانی محاسبه و وارد بازار می‌شود. از سویی دیگر دولت به‌دلیل حمایت از تولیدات داخلی، اجازه واردات نخ را به میزان زیاد نمی‌دهد. ایجاد کشمکش‌های این‌چنینی سبب شده تا مشکلات مهمی در تامین مواد اولیه صنعت پوشاک شکل گیرد. باید تاکید کرد دخالت دولت همیشه باعث ایجاد تنش و چالش برای فعالان اقتصادی و تولیدی می‌شود. بهترین حمایتی که دولت می‌تواند برای بخش‌های تولیدی و صنعتی کشور داشته باشد، رها کردن بازار است، چرا که فعالان تجاری می‌توانند برای تثبیت بازار، میزان واردات، تولید و صادرات را به‌حد متعادلی برسانند، اما ورود دولت و وضع قوانین مختلف، چه برای تامین ارز و چه دستورالعمل‌های صادراتی و وارداتی می‌تواند تنها زیان‌های مالی اقتصادی برای تمامی بازیگران بازار داشته باشد.

به‌نظر شما بانک‌ها عملکرد مطلوبی در اعطای تسهیلات مالی و وام به تولیدکنندگان صنعت پوشاک دارند؟

پیش از پاسخ به این سوال باید به اهمیت زمان در صنعت پوشاک تاکید کرد. مد و فصل؛ ۲ عامل مهم در بازار پوشاک هستند که تولیدکنندگان همواره به آن توجهی ویژه دارند. اکنون در اردیبهشت‌ماه، تولیدکنندگان، پوشاک مربوط به فصل زمستان را تولید می‌کنند تا آخر تابستان وارد بازار شود. هرگونه تاخیر در این روند باعث می‌شود تا تولیدکنندگان بازار فصل را از دست دهند. پیش‌تر توضیح داده شد بنا بر وجود تحریم‌ها و همچنین محدودیت برای واردات مواد اولیه، هزینه‌های تولید بسیار افزایش یافته است. این موضوع سبب شده تا سرمایه در گردش بیشتری برای حرکت چرخ تولید پوشاک نیاز باشد و طبیعی است که تمام تولیدکنندگان توانایی تامین آن را نداشته باشند. بانک‌ها تسهیلات مالی با بهره ۱۹ درصد به واحدهای تولیدی اختصاص می‌دهند، حتی اگر تولیدکنندگان تمام ضمانت‌های لازم برای دریافت و توانایی بازپرداخت وام را داشته باشند، زمان اعطای این تسهیلات به‌طور دقیق مشخص نیست، از این‌رو در برخی موارد فعالان صنعتی ترجیح می‌دهند تا از بانک‌های خصوصی وام با بهره ۲۴ درصد بگیرند؛ چرا که در بازه زمانی کوتاه‌تری این منابع مالی به‌دست آنها رسیده و می‌توانند تولیدات خود را به فصل و زمان مناسب بازار برسانند. از این‌رو وجود مشکلات و زمانبر بودن اعطای تسهیلات بانکی و همچنین وجود شرایط و مقرراتی که به هزینه‌های تولید اضافه می‌کنند، از مهم‌ترین معضلات تامین منابع مالی صنعت پوشاک است.

در صحبت‌های خود به مشکل واردات مواد اولیه برای صنعت پوشاک اشاره کردید. غیر از مسائل تحریم‌ها، چه موانع داخلی‌ای برای واردات در زنجیره تولید پوشاک وجود دارد؟

یکی از مسائل مهم در بحث واردات، ایجاد ممنوعیت از سوی دولت برای واردات پارچه است. دولت معتقد است تولید داخل توانایی پاسخگویی به نیاز جامعه را دارد. از این‌رو اجازه واردات برخی انواع پارچه را نمی‌دهد یا تعرفه‌های گمرکی سنگینی برای واردات آنها وضع کرده است. باید اذعان کرد ایران از نظر تولید پارچه، صنعت خوب و کارآمدی دارد؛ هر دستگاه صنعتی که در کشورهای خارجی وجود دارد، در صنایع ایران نیز مشغول فعالیت است، اما مهم‌ترین ایراد، ضعف در تولید انواع مختلف پارچه است.

به‌این معنا که پارچه‌های تولیدشده از نظر کیفیت، در رده‌های بالایی قرار دارند اما نبود تنوع مناسب در طرح تولیدات داخلی سبب شده تا نیازمند واردات پارچه‌های متنوع از سایر کشورها باشیم و دولت در تصمیمات خود به این نکته توجهی ندارد. نبود تنوع پارچه‌ای مناسب باعث می‌شود تا تولیدات ایران، همتراز با تولیدات کشورهایی مانند ترکیه قرار نگرفته و از دور رقابت‌ها حذف شود. میزان تولید کشورهایی که صنعت نساجی قوی و قدرتمندی دارند، بسیار بالا بوده و شما می‌توانید کالاهای متنوع و به‌مقدار زیاد در این کشورها مشاهده کنید. نه‌تنها وضع ممنوعیت‌های وارداتی بلکه برقراری تعرفه‌های سنگین گمرکی برای واردات از سوی دولت یکی از عوامل مهم محدودیت واردات پارچه برای تولید پوشاک در ایران است.

همچنین تشدید تحریم‌های بین‌المللی و وجود مشکلاتی در امر حمل‌ونقل و ترانزیت کالاها سبب شده تا میزان مناسبی ماده اولیه به کشور وارد نشود. تمامی این مسائل را می‌توان از دست‌اندازهای مسیر تهیه و تامین مواد اولیه برای صنعت نساجی و پوشاک ایران عنوان کرد. گسترش این موانع در سال‌های اخیر سبب شده تا میزان واردات قاچاق نخ و پارچه افزایش پیدا کند. تمامی این مسائل افزایش هزینه‌های تمام‌شده را برای تولیدکنندگان به‌ارمغان آورده و در نهایت امکان برنامه‌ریزی‌های مالی و اقتصادی میان‌مدت و بلندمدت را از فعال اقتصادی سلب می‌کند.

با وجود تمام مشکلات مالی و نوسانات بازاری، فعالان صنعت نساجی و پوشاک چگونه وام‌ها و تعهدات خود به بانک‌ها را پرداخت کردند؟ به‌طور کلی توانایی تولیدکنندگان در بازپرداخت وام‌های تولیدی را چطور ارزیابی می‌کنید؟

شرایط بازپرداخت وام‌ها و تسهیلات مالی برای تمامی صنعتگران و تولیدکنندگان یکسان نیست، چرا که هر صنعتگری با دست‌اندازهای مختلفی سروکار دارد. برای برخی تولیدکنندگان ممکن است مواد اولیه وارداتی به‌موقع رسیده یا منابع مالی موردنیاز به‌عنوان سرمایه در گردش خود را بتوانند در مدت زمان کوتاهی تامین کنند. در این شرایط بهای تمام‌شده تولیدات مناسب بوده و محصولات نهایی طبق مد و فصل مناسب به بازار عرضه خواهند شد. از سویی دیگر ممکن است تولیدکنندگان با چالش‌های مختلفی اعم از نبود سرمایه‌های مالی مناسب، دیرکردهای وارداتی مربوط به تامین مواد اولیه و سایر مشکلات این‌چنینی مواجه باشند، از این‌رو نتوانند تولید خود را به‌موقع به بازار مصرف برسانند. در نتیجه پس از تاخیر باید محصولات را با درصد تخفیف‌های زیادی در فصل غیرمرتبط به بازار عرضه کنند که این در نهایت برای صنعتگر زیان‌های مالی گسترده‌ای به‌همراه دارد. در این شرایط طبیعی است تولیدکننده توان بازپرداخت وام و بهره‌های آن را نداشته باشد. بنابراین به بانک مقروض شده و در صورت استمرار شرایط، احتمال تعطیلی واحد تولیدی بالاست، از این‌رو تاکید می‌شود دولت مسیر تامین مواد اولیه صنایع پوشاک را هموارتر و زمان اعطای تسهیلات مالی را کوتاه‌تر کند. تنها در این شرایط تولیدکننده می‌تواند ضمن حضور فعال در بازارهای اقتصادی، وام‌های بانکی خود را پرداخت کند.

سخن پایانی

صنعت پوشاک کشور یکی از صنایع اشتغالزا به‌شمار می‌رود اما همواره فعالان این بخش صنعتی با مشکلاتی مواجهند و این مشکلات ادامه حیات اقتصادی را برای آنها با مشکل مواجه می‌کند. ورود کالای قاچاق با کیفیت و بهای پایین‌تر، وجود مشکلات مختلف برای واردات مواد اولیه موردنیاز صنایع و از همه مهم‌تر گرفتاری‌های مالی تولیدکنندگان، امروزه از مهم‌ترین موانع توسعه صنعت پوشاک در کشور محسوب می‌شود.

ثبت رکورد ماهانه تولید آهن اسفنجی در گروه فولاد خوزستان

به گزارش روابط عمومی متن پیام تبریک امین ابراهیمی مدیرعامل گروه فولاد خوزستان به مناسبت شکستن مرزهای تولید و ثبت رکورد ماهانه ۳۵۱ هزار تن شمش و ۳۷۳ هزار تن آهن اسفنجی در گروه فولاد خوزستان برای اولین بار در تاریخ این شرکت بدین شرح است:

بسم الله الرحمن الرحیم

تاریخ سازی و ثبت رکورد تولید ماهانه بیش از ۳۵۱ هزار تن شمش و ۳۷۳ هزار تن آهن اسفنجی در کارخانه فولاد خوزستان نویدبخش آینده‌ای افتخارآمیز است.

انسان‌های بزرگ اتفاقات بزرگ را رقم می‌زنند و اکنون مردان و زنان سخت‌کوش و تاریخ‌ساز فولاد خوزستان دستاوردی را از آن خود کرده‌اند که بزرگی و قدر و قیمت آن فراتر از ظرف واژه‌ها و کلمات است.

فولاد خوزستان در آغاز قرن جدید و با غلبه بر مشکلات و محدودیت‌های گوناگون و در سایه تحریم و کمبود مواد اولیه و انرژی مورد نیاز، آنچه را که لیاقتش را داشت به دست آورد و یکبار دیگر ثابت کرد که این فرزند خلف انقلاب اسلامی در عرصه صنعت و اقتصاد، باهمت پرسنل خدومش می‌تواند تاریخ‌سازی کند.

ثبت این ارقام گواهی می‌دهد شرکت فولاد خوزستان در صورت عدم تحمیل محدودیت‌های برق و گاز و مشکلات ناشی از تامین مواد اولیه می‌تواند از عدد تولید ۴ میلیون تن در سال‌جاری عبور کند.

نیک می‌دانم ثبت این عدد نتیجه زحمات، فداکاری و غیرت کارکنان زحمتکش خط مقدم تولید و سایر واحدهای پشتیبانی و بازرگانی بوده که با زبان روزه در ماه مبارک رمضان از هیچ کوششی فروگذار نکردند.

اینجانب به عنوان مدیرعامل شرکت فولاد خوزستان؛ در نهایت تواضع و به رسم ادب و همچنین به نمایندگی از هیات‌مدیره خستگی ناپذیر شرکت از همت و غیرت تمامی همکاران گرامی قدردانی نموده و به خانواده ایشان بابت همراهی ارزشمند در این مسیر مقدس ادای احترام می‌نمایم. به فضل حضرت پروردگار و کوشش تیم‌های کاری در قسمت‌های گوناگون شرکت فولاد خوزستان، سال ۱۴۰۱ سال دستاورهای بزرگ در امر تولید و توسعه در جهت تحقق حداکثری شعار تولید، اشتغالزایی و دانش‌بنیان

خواهد بود.

و من الله توفیق- امین ابراهیمی

همه چیز به اصلاح نظام بانکی ختم نمی‌شود

سایه سنگین سیاست بر یک نهاد اقتصادی

گروه بانک و بیمه
editor@smtnews.ir

سال‌هاست یک سر ریسمان مشکلات اقتصاد ایران به نظام بانکی گره خورده و همواره در بررسی مشکلات اقتصادی، پای بنگاهداری بانک‌ها، نرخ تامین مالی و هزارویک مسئله دیگر به میان کشیده می‌شود. اینکه چند درصد مشکلات اقتصادی به‌طور واقعی با مسائل بانکی گره خورده و چرا این‌گونه است، محور اصلی این گزارش نیست اما نکته قابل‌تامل آن است که نظام بانکی ایران در سال‌های اخیر به سیبل حمله مخالفان بدل شده و حجمه تمام مشکلات برسر سیستم بانکی آوار می‌شود. گویی همه مسئولیت فاصله طبقاتی، نظام دستمزد، مشکلات تولید، مسکن، برجام و... بر عهده نظام بانکی است و هر وقت مشکلی سرباز می‌کند تیر مقصریابی در نخستین گام به سمت کاستی‌ها و قوانین نظام بانکی نشانه می‌رود. این داستان نخ‌نما آنقدر تکرارشده که بیش از هر چیز، شائبه قربانی شدن یکی نسبت به دیگری به ذهن خطور می‌کند. صمت در این گزارش به ضرورت‌ها و مزایای اصلاح نظام بانکی پرداخته است.

کارشناسان بر این نکته تاکید دارند که نسبت مطالبات غیرجاری به تسهیلات، یکی از شاخص‌های سنجش سلامتی نظام بانکی است

برداشتن بار مقصریابی از دوش سیستم بانکی

به عقیده برخی صاحب‌نظران و تحلیلگران اقتصادی، اصلاح نظام بانکی و استقلال بانک مرکزی از ضروریاتی است که می‌تواند برای برداشتن بار مقصریابی از دوش سیستم بانکی یاریگر نظام بانکی باشد. این در حالی است که تا کنون دو لایحه برای اصلاح نظام بانکی تدوین و تقدیم مجلس شده که هر یک با ایراداتی موردتایید قرار نگرفته است. سومین لایحه اصلاح هم همین روزها دوباره روی میز نمایندگان مجلس شورای اسلامی قرار خواهد گرفت و در این بین، باز سوال کلیدی مطرح آن است که چرا باید اقتصاد ایران در این حد سیاسی شود که بانک به‌عنوان یک نهاد غیرسیاسی و کاملا اقتصادی درگیر و پاسخگوی مسائل سیاسی شود؟ و در نهایت مخاطرات این‌گونه برخورد با یک نهاد کاملا اقتصادی چیست؟

▣ اصلاح نظام بانکی همواره در اولویت

دولت یازدهم از همان نخستین روزهای تحویل دولت، اصلاح نظام بانکی را جزء یکی از برنامه‌های ویژه اقتصادی خود قرار داد. این موضوع در تمام سال‌های دولت یازدهم و دوازدهم بنا به مناسبت‌های گوناگون زمانی و تقویمی در صدر برنامه‌ها و خبرها قرار داشت و البته به هیچ نتیجه عملیاتی هم نرسید.

براساس اخبار منتشر شده، در برنامه طرح اصلاح نظام بانکی، معضلات نظام بانکی در ۳ لایه طبقه‌بندی شده‌اند، لایه نخست معضلات بنیادین و از جنس مسائل ساختاری و نهادی است.

مسائلی مانند ضعف قوانین پولی و بانکی، ضعف قوانین و ساختارهای نظارت بانکی، ضعف قوانین حاکمیت شرکتی، گستره عمیق دخالت‌ها و سلطه مالی دولت بر نظام بانکی و ضعف زیرساخت‌های وام‌دهی از نمونه‌های مهم این حوزه است.

لایه دوم، معضل کاهش درآمدزایی دارایی‌های بانک‌هاست که به اختصار انجماد دارایی‌ها نامیده می‌شود. لایه سوم نیز معضل جریان نقد بانک‌هاست که در قالب افت نسبت تسهیلات اعطایی به سپرده‌ها، نرخ بالای سود و جنگ قیمتی بین مؤسسات مالی نمایان شده است.

یکی از شاخص‌های ارزیابی عملکرد مدیریت در هر بانک، میزان تاثیرگذاری و حساسیت مدیریت در ارتقای کیفیت مطالبات است که از طریق روند نسبت مطالبات غیرجاری به کل مطالبات محاسبه می‌شود.

معیار سنجش سلامت بانکی

از آنجا که نسبت مطالبات معوق به کل مطالبات، یکی از معیارهای سنجش سلامت بانک است. در نظام بانکی بین‌الملل این نسبت قاعدتا بین ۲ تا ۵ درصد است اما در کشور ما در مقایسه با عرف جهانی این نسبت در بهمن ۱۳۹۲ به ۱۵.۶درصد رسید. هر چند در سال‌های تصدی دولت یازدهم سعی در متعادل‌کردن این نسبت بود اما در نهایت در صورت عملیاتی شدن اصلاح نظام بانکی می‌توان یک گام به خروج این نهاد اقتصادی از گود سیاست نزدیک‌تر شد.

▣ نسبت مطالبات به تسهیلات ۵ برابر میانگین جهانی

کارشناسان بر این نکته تاکید دارند که نسبت مطالبات غیرجاری به تسهیلات، یکی از شاخص‌های سنجش سلامتی نظام بانکی است. به‌عبارت دیگر، درصد مطالبات غیرجاری از کل تسهیلات اعطاشده از سوی شبکه بانکی نشان می‌دهد از کل تسهیلاتی که بانک‌ها پرداخت کرده‌اند، چه نسبتی از آنها به شبکه بانکی قابل بازگشت نیست؛ بنابراین هرچه این رقم کاهش یابد، منجر به کارآیی بهتر بانک‌ها در تامین منابع مالی تولید کشور خواهد شد. از این‌رو، افزایش آن علامت هشداری برای نظام بانکی است و می‌تواند بر رشد اقتصادی در بلندمدت تاثیر سوء گذاشته و چرخه تولید را مختل کند. این رقم براساس استانداردها و عرف بین‌المللی باید بین ۲ تا ۵ درصد تسهیلات اعطایی باشد و معوقات بیش از ۵درصد تسهیلات بانکی به‌عنوان ریسک پرخطر به‌شمار می‌رود.

بررسی داده‌های آماری بانک جهانی نشان می‌دهد در سال ۲۰۲۰ نسبت مطالبات غیرجاری بانکی به تسهیلات اعطایی در نظام بانکی جهان حدود ۴.۹درصد است. این میزان در سطح منطقه یورو حدود ۳.۶درصد، استرالیا حدود ۲.۶درصد، لوکزامبورگ حدود ۰.۷درصد، لبنان حدود ۷.۴ درصد، ژاپن حدود ۱.۱درصد و در بین کشورهای منطقه نیز در ترکیه ۳.۱درصد، عربستان‌سعودی ۱.۵ درصد و در هند نیز این میزان حدود ۹درصد است. بر این اساس، نسبت ۲۵درصدی مطالبات غیرجاری بانکی به تسهیلات اعطایی در بانک صادرات ایران در مقایسه با نظام بانکی جهان و حتی بین کشورهای منطقه نیز رقم بسیار چشمگیری بوده و حدودا ۵برابر میانگین جهانی است.

یکی از شاخص‌های ارزیابی عملکرد مدیریت در هر بانک، میزان تاثیرگذاری و حساسیت مدیریت در ارتقای کیفیت مطالبات است

تاکید همه دولت‌ها بر اصلاح نظام بانکی

اهمیت اصلاح نظام بانکی تا آنجاست که همواره به‌عنوان یکی از محورهای اصلی مردان اقتصادی همه دولت‌ها مطرح است. به‌ویژه وقتی در مقابل دوربین رسانه ملی به گفت‌وگو با مردم می‌نشینند از اجرای طرح تحول نظام بانکی کشور به‌عنوان یکی از سرفصل‌های مهم سیاست‌های اقتصاد مقاومتی یادمی کنند و از اجرای طرح تحول نظام بانکی کشور به‌عنوان مهم‌ترین بسته مالی و پولی برای رونق اقتصادی خبر می‌دهند. کارشناسان نیز در حالی تحول نظام بانکی را آغاز فرآیندی مهم در انضباط پولی و نظم‌دهی به معوقات بانکی می‌دانند که تقویت بانک‌ها برای ارایه تسهیلات به بنگاه‌های تولیدی، هدف اصلی طرح اصلاح نظام بانکی عنوان می‌شود. هرچند به گفته بسیاری از تحلیلگران رونق اقتصاد ایران به حل مشکلات بانکی و اصلاح نظام بانکی گره نخورده و در حقیقت مشکل اقتصاد ایران از برخی محدودیت‌های دیگر رنج می‌برد که مهم‌ترین این مشکلات، اصلاح ساختار نظام اقتصادی است. اما این واقعیتی انکارناپذیر است که اصلاح نظام بانکی، از ضروریات است چنانچه بسیاری نیز ناکارآمدی و مشکلات موجود در نظام بانکی را یکی از مهم‌ترین عوامل ایجاد معضلات ریشه‌ای در نظام اقتصادی ایران می‌دانند. این فرآیند دور باطلی را در ساختار اقتصاد ایران ایجاد کرده که باید روزی به نقطه پایان برسد.

▣ نگاه سیاسی به نهاد اقتصادی

یکی از راهکارهایی که می‌تواند بانک را به‌عنوان یک نهاد اقتصادی در ورطه سیاسی جدا کند، خروج بانک‌ها از عملکردهایی مانند بنگاهداری و قرارگیری سیستم بانکی در چارچوب وظایف اصلی این نهاد اقتصادی است. براساس اصول اقتصاد، بانک‌ها باید در تامین مالی کوتاه‌مدت مشارکت داشته و تامین مالی بلندمدت توسط بازار سرمایه انجام شود. این در حالی است که در سال‌های گذشته به‌دلیل ضعف بازار سرمایه، بانک‌ها به تامین مالی بلندمدت نیز ورود کرده‌اند. علاوه بر این نکته، تمایل بانک‌ها به همکاری با صنایع بزرگ، توازن ارائه تسهیلات به بخش‌های گوناگون را برهم زد و منجر به ورود بانک‌ها به برنامه‌هایی شد که جزو وظایف اصلی این نهاد نیست. بر همین اساس برای طرح اصلاح نظام بانکی در صورتی موفق خواهد شد که نگاه بانک‌ها به وظایف محوله تغییر کند. در این صورت است که بانک‌ها در مسیر کاهش نرخ تامین مالی، خروج از بنگاهداری، توزیع متوازن تسهیلات و تقویت نظارت قرار خواهند گرفت. پس از تکمیل این زنجیره می‌توان به تحقق زنجیره بعدی که همان اصلاح ساختار اقتصادی است، امیدوار بود و در نهایت نگاه سیاسی را از اقتصادی‌ترین نهاد کشور برداشت.

سخن پایانی

در نهایت همچنان به‌دنبال دریافت پاسخ برای این سوال هستیم که به‌راستی بانک‌ها چقدر در راستای وظایف اقتصادی خود گام برداشته‌اند؟ راهکار برداشتن نگاه سیاسی از اقتصادی‌ترین نهاد کشور (نظام بانکی) چیست؟ آیا اجرای طرح استقلال نظام بانکی به این روند کمک می‌کند؟ برای پاسخ به این سوالات و بررسی این موضوع در شماره‌های آتی به سراغ کارشناسان اقتصادی و مدیران بانکی خواهیم رفت تا شاید گامی هر چند اندک در راستای اصلاح ساختار اقتصادی، به سهم خود برداریم.

نظرگاه

گام‌هایی برای اصلاح ساختار اقتصادی

وحید شقاقی، کارشناس اقتصاد: براساس شواهد موجود ۹۰ درصد تامین مالی کشور از سوی بانک‌ها انجام می‌شود و بازارسرمایه و بیمه‌ها تاکنون نتوانسته‌اند نقش خوبی در این زمینه ایفا کنند. این در حالی است که در این سال‌ها نرخ تامین مالی، ورود بانک‌ها به بنگاهداری، مشارکت نکردن در سود و زیان صنایع، توزیع نامتوازن منابع میان بخش‌های بزرگ و کوچک اقتصاد و نبود سیستم نظارتی برای ارزیابی پروژه‌ها از جمله مواردی است که تاثیر چشم‌گیری بر مشکلات اقتصادی داشته و باید در اصلاح نظام بانکی کشور موردتوجه قرار گیرد.

برای تحقق این اهداف در گام نخست باید نرخ تامین منابع مالی برای بخش خصوصی و سرمایه‌گذاران کاهش یابد. نرخی که امروز بالای ۲۰ درصد است و در مقابل رقبای ایران در ترکیه با ۶ درصد و در عربستان، امارات و کویت با نرخ ۲ درصد تامین مالی می‌کنند.

حتی وقتی بانک‌ها در قالب ارائه‌کننده تسهیلات وارد میدان می‌شوند، با مشکلات و کاستی‌هایی مواجه هستیم. چنانچه نبود سیستم نظارتی دقیق برای ارزیابی پروژه‌های صنعتی مطالبات بانکی به نحو چشم‌گیری افزایش داده؛ بنابراین سیستم بانکی برای کاهش مطالبات معوق به یک سیستم اعتبارسنجی، نظارت و ارزیابی، امکان‌سنجی دقیق نیاز دارد تا تسهیلات در اختیار پروژه‌های سودآور قرار بگیرد. این امر از به‌وجود آمدن رانت و هدررفت منابع در بخش‌های دیگر صنعت نیز جلوگیری خواهد کرد.

و در نهایت، ذکر این نکته ضروری است که توان بالای بانک‌ها در تمام بخش‌های اقتصادی و ورود آنها در تمام ارکان اقتصاد حاکی از این است که این ظرفیت بزرگ می‌تواند علاوه بر ارائه تسهیلات در مشارکت با صنعتگران نیز به صنایع کمک بسزایی کند البته لازمه این امر تغییر نگاه بانک‌ها نسبت به بنگاهداری و رقابت با بخش خصوصی است. در این صورت است که بانک‌ها می‌توانند علاوه بر ارائه تسهیلات، به مشارکت با صنایع از طریق عقود مشارکتی و مبادله‌ای بپردازند که باز هم شرط نخست موفقیت در این طرح اجازه دادن بانک‌ها به حضور بخش خصوصی در سرمایه‌گذاری است. این در حالی است که بنگاهداری در نظام بانکی، سیستم بانکی را به رقیبی جدی برای سرمایه‌گذاران تبدیل کرده؛ مشکلی که با رفع آن می‌توان در راستای اصلاح ساختار اقتصادی گام‌های جدی‌تری برداشت.

پیام تبریک مدیرعامل فولاد خوزستان به مناسبت صعود غرورآفرین تیم فولاد به مرحله حذفی لیگ قهرمانان آسیا

مدیرعامل فولاد خوزستان به مناسبت صعود غرورآفرین تیم فولاد به مرحله حذفی لیگ قهرمانان آسیا بیان داشت: فولادمردان خطه شهیدپرور استان خوزستان با پیروزی ارزشمند خود در برابر تیم الغرافه قطر در رقابت‌های لیگ قهرمانان آسیا، باری دیگر ثابت کردند با همدلی، وحدت و تلاش یکپارچه می‌توانند قله‌های موفقیت را یکی پس از دیگری فتح کنند.

فرزندان شجاع خوزستان در شب پر برکت قدر و با تاسی از مولای متقیان حضرت علی(ع) جانانه در برابر تیم قطری جنگیدند و توانستند با پیروزی در مقابل این تیم به مرحله حذفی این رقابت‌ها صعود کنند؛ به تمامی فولادمردان که افتخاری بزرگ برای پایتخت جنگ تحمیلی رقم زدند، خداقوت عرض می‌کنم.

یقینا صعود مقتدرانه تیم فولاد خوزستان به مرحله حذفی لیگ قهرمانان آسیا نشان از تلاش و پشتکار بازیکنان و برنامه‌ریزی کادر فنی و درایت مدیریت ارشد و تمامی ارکان باشگاه و البته حمایت بی‌دریغ هواداران خونگرم و کارکنان تلاشگر مجموعه فولاد خوزستان دارد.

شایسته است این پیروزی شکوهمند و صعود غرورآفرین را به تمامی دست‌اندرکاران در باشگاه فرهنگی ورزشی فولاد، هواداران خونگرم، کارکنان تلاشگر و خانواده بزرگ فولاد خوزستان و همچنین مردم شهیدپرور استان خوزستان تبریک عرض نموده و امیدوارم با عنایت خداوند متعال و با تلاش، همدلی و همت مثال‌زدنی فولادمردان شاهد پیروزی‌های پی‌درپی و موفقیت‌های بزرگ در آینده باشیم.

امین ابراهیمی، مدیرعامل شرکت فولاد خوزستان

خبر روز

دریافت وثیقه نقدی ممنوع است

بانک مرکزی «دستورالعمل اجرایی اعطای تسهیلات خرد» را در راستای ایجاد شرایط لازم برای تسهیل بهره‌مندی متقاضیان از تسهیلات خرد بانکی مبتنی بر اعتبارسنجی برای اجرا به شبکه بانکی ابلاغ کرد.

به گزارش ایرنا، این دستورالعمل با هدف تمهید شرایط لازم برای تسهیل بهره‌مندی متقاضیان از تسهیلات خرد بانکی از رهگذر استقرار نظام وثیقه‌گیری مبتنی بر اعتبارسنجی تهیه شده است.

در این دستورالعمل، سقف تسهیلات خرد معادل ۲ میلیارد ریال (۲۰۰ میلیون تومان) تعیین شده است؛ همچنین در دستورالعمل یادشده ضمن احصای فهرستی از تضامین و وثایق قابل اخذ از متقاضیان دریافت تسهیلات خرد، مقررشده اعطای تسهیلات خرد به متقاضیان دارای سابقه و امتیاز اعتباری براساس اعتبارسنجی، در قبال اخذ حداکثر ۲ مورد وثیقه انجام شود.

بر این اساس از تاریخ ابلاغ دستورالعمل، موسسه اعتباری موظف است، تسهیلات خرد اعطایی را براساس شرایط، امتیاز اعتباری، رتبه اعتباری داخلی و سقف اعتبار مشتری در قالب قراردادهای فروش اقساطی، اجاره به شرط تملیک، مرابحه، جعاله و قرض‌الحسنه به مشتری پرداخت کند.

حداکثر مجموع اصل تسهیلات ریالی خرد قابل‌پرداخت به هر مشتری در سطح تمامی موسسات اعتباری ۲ میلیارد ریال است که ضوابط، شرایط و سایر جزئیات اجرایی مربوط به نحوه اعطای تسهیلات خرد از قبیل دوره و شیوه بازپرداخت اقساط یا تسویه تسهیلات، شیوه محاسبه سود، کارمزد، وجه التزام تاخیر تادیه دین، حسب مورد تابع مقررات ابلاغی مربوط از جمله مفاد دستورالعمل‌های اجرایی عقود و الزامات مقرر در فرم‌های یکنواخت قراردادهای اعطای تسهیلات بانکی است.

موسسه اعتباری موظف است قبل از اعطای تسهیلات، نسبت به استعلام سابقه چک برگشتی و بدهی غیرجاری مشتری اقدام کند.

اعطای تسهیلات خرد به مشتری دارای چک برگشتی رفع سوءاثر نشده یا بدهی غیرجاری تا زمان رفع سوءاثر از چک برگشتی و تعیین‌تکلیف بدهی غیرجاری مطابق ضوابط ابلاغی مربوط ممنوع است.

در اعطای تسهیلات خرد به مشتری دارای سابقه و امتیاز اعتباری، موسسه اعتباری می‌تواند با رعایت تکالیف قانونی و مقررات مرتبط و همچنین شرایط مندرج در این دستورالعمل، متناسب با امتیاز اعتباری مشتری، میزان تسهیلات خرد اعطایی و درجه نقدشوندگی وثایق و تضامین ارائه‌شده، حداکثر ۲ مورد تضمین از تسهیلات‌گیرنده یا ضامن دریافت کند.

در اعطای تسهیلات خرد به مشتری فاقد سابقه و امتیاز اعتباری، موسسه اعتباری می‌تواند متناسب با سطح درآمد مشتری و توان بازپرداخت اقساط توسط وی، با اخذ حداکثر ۲ مورد وثیقه و تضمین مقرر در ماده (۶) برای بار نخست تا سقف یک میلیارد ریال در سطح تمامی موسسات اعتباری تسهیلات خرد اعطا کند.

براساس این دستورالعمل، موسسه اعتباری موظف است نسبت به الکترونیکی کردن قراردادهای اعطای تسهیلات بانکی در چارچوب اعلام‌شده از سوی بانک مرکزی اقدام کرده و نسخه‌ای از آن را در اختیار مشتری قرار دهد.

دریافت وثیقه نقدی از مشتری برای اعطای تسهیلات خرد و در قالب انواع سپرده‌ها، ممنوع است.

خبر

حمایت شهرک‌های صنعتی البرز از دانش‌بنیان‌ها

مدیرعامل شرکت شهرک‌های صنعتی البرز از حمایت‌های ویژه سازمان صنایع کوچک و شرکت شهرک‌های صنعتی البرز در راستای ایجاد، تداوم و رونق صنایع دانش‌بنیان در استان خبر داد.

حمیدرضا عقاب‌نشین ضمن اعلام این خبر گفت: یکی از حمایت‌های ما از صنایع دانش‌بنیان در بخش واگذاری زمین است یعنی اینکه واگذاری حق بهره‌برداری زمین به‌صورت نقد و اقساط با شرایط ویژه ۱۰ درصد نقد و الباقی طی اقساط حداکثر ۴۲ ماهه در دستور کار قرار گرفته و از سال قبل عملیاتی شده است.

وی تصریح کرد: در واگذاری حق بهره‌برداری زمین در اراضی حاصل از فسخ قراردادهای راکد به‌ویژه در مناطق پرتقاضا نیز اولویت با شرکت‌های دانش‌بنیان خواهد بود.

بنا به‌گفته این مقام مسئول به‌زودی در شهرک‌های صنعتی دولتی، زون‌های تخصصی برای استقرار واحدهای تولیدی دانش‌بنیان ایجاد خواهد شد.

مدیرعامل شرکت شهرک‌های صنعتی البرز از اعطای مشوق اجاره بهای دفتر در سال اول استقرار شرکت‌های دانش‌بنیان در مراکز خدمات فناوری و کسب‌وکار خبر داد و افزود: شناسایی واحدهای صنعتی مستعد و کمک به دانش‌بنیان شدن آنها از طریق مشاوران تخصصی کلینیک‌های خدمات کسب‌وکار نیز از اقدامات ویژه این شرکت در راستای شعار سال است. وی اضافه کرد: برگزاری رویدادهای معرفی، عرضه فناوری و کمک به بازاریابی محصولات دانش‌بنیان از طریق فن بازارهای منطقه‌ای و راه‌اندازی سامانه شناسایی و رفع نیازهای فناورانه واحدهای صنعتی در درگاه خدمات الکترونیکی به‌عنوان بستر تعامل واحدهای صنعتی و شرکت‌های فناور و دانش‌بنیان نیز در این راستا اجرایی شده است.

این مسئول در خاتمه اظهارکرد: توانمندسازی واحدهای صنعتی مستعد دانش‌بنیان شدن از طریق حمایت از برگزاری دوره‌های آموزشی و تخصصی، تجاری‌سازی استارت‌آپ‌ها در رویدادهای کارآفرینی و تقویت ایده‌های نوآورانه در حوزه صنایع کوچک و متوسط از برنامه‌هایی است که آغاز شده و به‌زودی سرعت بیشتری خواهد گرفت.

واگذاری ۵ پهنه معدنی در خراسان‌جنوبی

مدیر کل صنعت، معدن و تجارت خراسان‌جنوبی در جلسه شورای معادن استان گفت: باتوجه به اکتشافات انجام‌شده در پهنه‌های معدنی استان، ۵ پهنه خراسان‌جنوبی آزادسازی شده و تا پایان اردیبهشت‌ماه امسال واگذار می‌شود.

عباس جرجانی افزود: باتوجه به پیگیری‌های انجام‌شده از طریق وزارت صنعت، معدن و تجارت، پهنه‌های معدنی که اقدامات اکتشافی در آنها انجام شده است، آزادسازی خواهند شد.

وی ادامه داد: این پهنه‌های معدنی در مناطقی از جمله عشق‌آباد، خوسف، دهسلم و کوچک‌علی شمالی طبس واگذار می‌شود. مدیر کل صنعت،معدن و تجارت خراسان‌جنوبی اعلام کرد: متقاضیان می‌توانند از ۲۷ اردیبهشت‌ماه امسال در سامانه کاداستر ثبت‌نام کرده و درخواست خود را ثبت کنند.

رتبه دوم گلستان در پرداخت تسهیلات بازسازی و نوسازی

سرپرست اداره کل صنعت،معدن و تجارت گلستان در جلسه کارگروه تسهیل و رفع موانع تولید استان گفت: استان گلستان در پرداخت تسهیلات بازسازی و نوسازی در جایگاه دوم و در پرداخت تسهیلات رونق تولید در جایگاه هفتم کشور قرار دارد.

به‌گزارش روابط عمومی اداره کل صمت گلستان، درویش‌علی حسن‌زاده افزود: از محل اعتبارات رونق تولید سال ۱۴۰۰ یعنی از ابتدای مردادماه سال گذشته تا پایان آن سال، درخواست ۳۵۶ واحد تولیدی استان پس از تصویب در کارگروه تسهیل و رفع موانع تولید استان برای دریافت ۳ هزار و ۶۲۹ میلیارد تومان تسهیلات رونق تولید به بانک‌های عامل ارسال شده است. وی گفت: از کل واحدهای معرفی‌شده به بانک‌ها تعداد ۱۶۶ واحد تولیدی استان، حدود ۹۷۱ میلیارد تومان تسهیلات رونق تولید دریافت کرده‌اند. به‌گفته حسن‌زاده، از محل اعتبارات بازسازی و نوسازی نیز تا پایان سال ۱۴۰۰، درخواست تسهیلات ۲۹۶ واحد تولیدی استان برای دریافت هزار و ۲۱۷ میلیارد تومان در کارگروه مصوب و برای پرداخت به بانک‌های استان ارسال شده که ۷۱ واحد، ۲۳۷ میلیارد تومان تسهیلات این بخش را دریافت کرده‌اند. سرپرست اداره کل صنعت،معدن و تجارت گلستان یادآور شد: همچنین در سال گذشته ۳۳ واحد صنعتی راکد استان احیا شده و به چرخه تولید بازگشتند که در نتیجه آن ۳۹۰ نفر مشغول به‌کار شدند و در این بخش نیز استان گلستان رتبه چهارم کشور را کسب کرد.

احیای ۱۳۰۰ واحد راکد با اشتغالزایی ۲۴ هزار نفری

۴۹۹ واحد تملک‌شده بانکی غیر فعال هستند

گروه استان‌ها
editor@smtnews.ir

معاون صنایع عمومی وزارت صنعت، معدن و تجارت در نشست خبری با اصحاب رسانه بااشاره به احیای ۲ هزار و ۶۷ واحد راکد در سال گذشته، گفت: هزار و ۳۲۰ واحد از این واحدهای راکد با مجموع ۲۴ هزار نفر اشتغال در دولت سیزدهم احیا شده است. محمدمهدی برادران افزود: حدود ۲۱۵ چالش و مشکل عمده مربوط به واحدهای صنعتی در ۲۰ عنوان جمع‌بندی شده و عمده مسائل در حوزه‌های بانکی، مالیات، مواد اولیه، گمرکی و امور مربوط به تامین اجتماعی بوده است.

وی با بیان اینکه تعداد واحدهای صنعتی در سطح کشور بیش از ۷۳ هزار واحد است، ادامه داد: ۱۲ هزار واحد از این واحدها راکد هستند، همچنین ۴۹۹ واحد توسط نظام بانکی تملک شده‌اند که غیرفعال هستند.

عکس: آیدا فریدی

مردم انتظار تغییر و تحول در شیوه‌ها را دارند، پس به‌دنبال اصلاح فرآیندها هستیم و برنامه‌های تحولی نیز برهمین‌اساس هدف‌گذاری شده است

معاون صنایع عمومی وزارت صنعت،معدن و تجارت، سرمایه در گردش را دغدغه اصلی واحدهای تولیدی دانست و تصریح کرد: در این زمینه طرح تامین مالی زنجیره‌ای با هماهنگی و همکاری نظام بانکی در دستور کار است.

▣ اقدامات تحولی وزارت صنعت،معدن و تجارت با رویکرد جدید

به‌گزارش شاتا، برادران همچنین به دیگر اقدامات انجام‌شده در حوزه معاونت صنایع عمومی با رویکرد تحولی اشاره کرد و افزود: اصلاح ساختار بازار کالاهای پایه، اصلاح ساختار بازار کالاهای واسطه‌ای و نهایی، شفافیت جریان کالا، مبارزه با کالای قاچاق، تقلبی و جعلی و درج نرخ تولیدکننده از دیگر اقدامات تحولی در وزارت صنعت، معدن و تجارت با رویکرد جدید است.

▣ به‌دنبال اصلاح فرآیندها هستیم

وی با بیان اینکه برخی شیوه‌های گذشته همچنان دنبال می‌شود که آثار این شیوه‌ها تا ۲ سال ممکن است تداوم داشته باشد، بیان کرد: مردم انتظار تغییر و تحول در شیوه‌ها را دارند، پس به‌دنبال اصلاح فرآیندها هستیم و برنامه‌های تحولی نیز برهمین‌اساس هدف‌گذاری شده است. معاون صنایع عمومی وزارت صنعت،معدن و تجارت همچنین تصریح کرد: البته امسال باتوجه به نام‌گذاری سال به نام «تولید، دانش‌بنیان، اشتغال‌آفرین» مسئولیت مضاعفی بر دوش ما قرار داده شده است و باید قصور گذشته در مانع‌زدایی و جهش تولید را رفع کرده و به‌سمت دانش‌بنیان شدن و اصلاح فرآیندها گام برداریم.

▣ اصلاح روندهای گذشته نظام بانکی

برادران با یادآوری اینکه برخی فرآیندهای بانکی در سال‌های گذشته ضدتولید عمل کرده و بسیاری از واحدها را به تعطیلی یا کاهش تولید کشانده، ادامه داد: با تغییرات مدیریتی در نظام بانکی شاهد اصلاح روندها و فعالیت‌های گذشته هستیم، در همین زمینه طرح تامین مالی زنجیره‌ای با همکاری خوب میان وزارت صنعت،معدن و تجارت، وزارت اقتصاد، بانک مرکزی و بانک‌های عامل برای اصلاح فرآیندها در حال انجام است.

برخی فرآیندهای بانکی در سال‌های گذشته ضدتولید عمل کرده و بسیاری از واحدها را به تعطیلی یا کاهش تولید کشانده است

▣ روند رو به رشد تولید در ماه‌های اخیر

وی همچنین با اعلام روند رو به رشد تولید در ماه‌های اخیر، تصریح کرد: آمارها نشان می‌دهد که افزایش رقابت‌پذیری، افزایش کیفیت و رشد کمی در حوزه‌های مختلف تولید ایجاد شده و برآورد ما این است که این روند امسال تداوم داشته باشد و به‌سمت تولید انبوه، ارتقای کیفیت و رقابت‌پذیری در بازارهای جهانی برویم.

معاون صنایع عمومی وزارت صنعت،معدن و تجارت در زمینه افزایش دستمزد نیروی کار نیز بیان کرد: اگرچه این افزایش، هزینه تولید را بیشتر می‌کند، اما باعث وفاداری بیشتر کارگران و افزایش انگیزه آنها شده و راندمان و کیفیت تولید را بالا برده و باعث تحریک تقاضا خواهد شد که با این روند پیش‌بینی می‌شود در ماه‌های آینده رونق تولید و رشد اقتصادی داشته باشیم.

▣ ۲ رویکرد در موضوع دانش‌بنیان

برادران درباره توجه به اشتغال دانش‌بنیان، گفت: با ۲ رویکرد می‌توان این موضوع را دنبال کرد، در یک رویکرد شرکت‌های دانش‌بنیان را به‌سمت صنعتی شدن سوق داده و در رویکردی دیگر، شرکت‌های صنعتی را به‌سمت دانش‌بنیان شدن هدایت می‌کنیم. وی با بیان اینکه حدود ۷ هزار شرکت دانش‌بنیان در کشور وجود دارد، تصریح کرد: بسیاری از این شرکت‌ها توانمندی سوق داده شدن به‌سمت صنعتی شدن، تولید انبوه و سرمایه در گردش بالا دارند و باید ظرفیت‌های تولید آنها را در فرآیند صنعتی شدن و پیوستن به شهرک‌های صنعتی، افزایش دهیم.

▣ توجه به شرکت‌های بزرگ دانش‌بنیان

معاون صنایع عمومی وزارت صنعت،معدن و تجارت با بیان اینکه رهبر معظم انقلاب توجه به شرکت‌های بزرگ دانش‌بنیان را موردتاکید قرار داده‌اند، عنوان کرد: یکی از راهبردهای ما نیز همین موضوع است، جلسه‌ای با حضور مدیران عامل شرکت‌های بزرگ و توانمند داشتیم تا از ظرفیت‌های آنها برای فناوری و نوآوری استفاده کنیم.

برادران، همچنین با بیان اینکه در ساختار جدید موضوع دانش‌بنیان شدن در دستور کار دفاتر تخصصی و ادارات کل وزارت صنعت، معدن و تجارت، قرار گرفته است، ادامه داد: گروه علم و فناوری در هر اداره کل، موضوعات دانش‌بنیان را به‌صورت عملیاتی دنبال می‌کند.

▣ تاثیرگذاری تغییر رویکردها زمانبر است

برادران در بخش دیگری از سخنان خود با بیان اینکه مشی ما فرافکنی و عقب‌گرد نیست، گفت: اما باید توجه داشت که با تغییر دولت‌ها، برخی رویکردها به‌سرعت تغییر نمی‌کند، تاثیرگذاری تغییر رویکردها زمانبر است و اجرای همه برنامه‌های تحولی که در دست اقدام داریم نیز نیازمند فرصت است، اما این مسئولیت ما را در حمایت از تولید کم نمی‌کند و با فرآیندهای اصلاحی و تحولی به‌سمت بهبود امور در حرکت هستیم. وی همچنین درباره حمایت از تولید داخل در شرایط پس از تحریم، اعلام کرد: با رفع تحریم‌ها محوریت حمایت از تولید داخلی همچنان تداوم دارد و پس از رفع تحریم‌ها نیز مانند گذشته به‌سمت واردات بی‌رویه نخواهیم رفت.

معاون صنایع عمومی وزارت صنعت،معدن و تجارت درباره فعالیت‌های انجام‌شده در حوزه مبارزه با قاچاق کالا نیز عنوان کرد: ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز در کشور در حال فعالیت است و هر وزارتخانه‌ای از جمله وزارت صنعت،معدن و تجارت، ستاد ویژه خود را نیز شکل داده است، در وزارت صنعت،معدن و تجارت نیز ستاد مبارزه با کالای قاچاق و تقلبی شکل گرفته است که مسئولیت آن برعهده معاونت صنایع عمومی این وزارتخانه است.

▣ مبارزه با کالای قاچاق و تقلبی

برادران در زمینه فعالیت‌های ستاد مبارزه با کالای قاچاق و تقلبی وزارت صنعت،معدن و تجارت گفت: در یک ماه گذشته اقدامات در راستای مبارزه با کالاهای قاچاق، تقلبی و جعلی لوازم‌یدکی خودرو شروع شد؛ موضوعی که براساس نظرسنجی و افکارسنجی‌ها یکی از دغدغه‌های اصلی مردم بوده است، در گام بعدی وارد حوزه لوازم‌خانگی می‌شویم، گام‌های آینده نیز مربوط به صنایع دخانی، سیگار و تنباکو است و پس از آن لوازم‌آرایشی و بهداشتی و سپس پوشاک در دستور کار هستند.

وی در ادامه با بیان اینکه به ۱۷ راهبرد و ۷۱ اقدام راهبردی در حوزه مبارزه با کالای قاچاق، تقلبی و جعلی لوازم‌یدکی خودرو رسیده‌ایم، افزود: امروز یک الگو در این حوزه تعریف شده که این می‌تواند در کالاهای دیگر نیز دنبال شود، بنابراین تنها برخورد فیزیکی و نظارت بر سطح عرضه در راهبردهای ما مدنظر نیست.

شهرک‌های مناطق کمتر توسعه یافته در اولویت تخصیص اعتبار

مدیرعامل شرکت شهرک‌های صنعتی فارس از اولویت ویژه در توزیع اعتبارات به شهرک‌های صنعتی مناطق کمتر توسعه‌یافته در راستای برقراری عدالت صنعتی خبر داد و گفت: امسال در این زمینه طرح‌های مختلف عمرانی برای توسعه و تکمیل زیرساخت‌ها در این شهرک‌های صنعتی پیش‌بینی شده است.

به‌گزارش روابط عمومی شرکت شهرک‌های صنعتی فارس، سیدمصطفی هاشمی در دیدار فرماندار شهرستان خنج گفت: امیدواریم تا پایان سال بتوانیم وضعیت زیرساختی این شهرک صنعتی را متحول کنیم.

وی از اجرای ۴ طرح عمرانی و زیرساختی با ۸۰ میلیارد ریال اعتبار در شهرک صنعتی خنج خبرداد و گفت: با بهره‌برداری از این طرح‌ها وضعیت زیرساخت‌های این شهرک صنعتی به شرایط مطلوب‌تری می‌رسد.

هاشمی افزود: هم‌اکنون آب این شهرک صنعتی تامین و شبکه‌های داخلی برق و آب و فاضلاب اجرا و هم‌اکنون طرح‌های زیرسازی، جدول‌گذاری، آسفالت و ساخت اتاق نگهبانی نیز در حال اجرا است و سایر زیرساخت‌ها نیز پیگیری و اجرا می‌شود.

مدیرعامل شرکت شهرک‌های صنعتی فارس در ادامه با بیان اینکه هم‌اکنون ۱۶ سرمایه‌گذار در این شهرک صنعتی قرارداد انعقاد کرده‌اند، گفت: امیدواریم با بهره‌برداری از خط اختصاصی برق بتوانیم جوابگوی سایر سرمایه‌گذاران باشیم.

وی تصریح کرد: بخشی از عملیات اجرایی خط اختصاصی برق این شهرک صنعتی از محل پست برق خنج اجرا شده و برای تکمیل این طرح که جزو مصوبات سفر ریاست‌جمهوری است، در حال انعقاد تفاهمنامه با شرکت توزیع برق فارس هستیم تا شاهد تسریع در بهره‌برداری از طرح باشیم.

هاشمی تصریح کرد: ایجاد شهرک صنعتی خنج با هدف ایجاد زیرساخت‌های استقرار واحدهای صنعتی و اشتغال پایدار در این شهرستان و ظرفیت‌سازی به‌منظور جذب سرمایه‌گذار برای توسعه صنعتی انجام شده است.

مدیرعامل شرکت شهرک‌های صنعتی فارس تصریح کرد: این شهرک صنعتی بسترهای لازم را برای جذب سرمایه‌های فعالان اقتصادی شهرستان خنج در سایر نقاط کشور و نیز سرمایه‌گذاران خنجی مقیم کشورهای حاشیه خلیج‌فارس فراهم کرده است.

هاشمی در ادامه بااشاره به اینکه شهرک صنعتی خنج دارای ۹۴ هکتار مساحت است، گفت: در فاز نخست این شهرک ۲۰ هکتار زمین صنعتی برای استقرار واحدهای صنعتی فراهم‌شده که در این بخش ظرفیت استقرار ۵۳ واحد تولیدی و صنعتی با پیش‌بینی اشتغال ۲۶۳ نفر فراهم شده است. این مقام مسئول بیان کرد: امیدواریم این شهرک صنعتی بتواند زمینه جذب سرمایه‌گذار و توسعه صنعتی و اشتغال را در شهرستان خنج فراهم کند. فرماندار شهرستان خنج نیز در سخنانی بر توسعه و تکمیل زیرساخت‌ها در این شهرک صنعتی تاکید کرد و گفت: از محل اعتبارات عمرانی شهرستان نیز شهرک صنعتی در اولویت قرار خواهد گرفت تا به مهم‌ترین زیرساخت جذب سرمایه‌گذاران داخلی و نیز خنجی‌های مقیم کشورهای حاشیه خلیج‌فارس تبدیل شود. بهادر اسفندیاری بر تلاش به‌منظور رفع مشکلات خط اختصاصی برق این شهرک صنعتی نیز تاکید کرد و گفت: در این زمینه در جلسه‌ای که در شرکت توزیع برق فارس برگزار شد، بر تسریع اجرای طرح توافق کردیم.

سازمان صنعت، معدن و تجارت یزد؛ رتبه اول صدور معافیت گمرکی

به‌گزارش روابط عمومی سازمان صنعت، معدن و تجارت استان یزد، محمدرضا علمداریزدی با بیان اینکه یزد بهشت سرمایه‌گذاری ایران است، گفت: استان یزد در زمینه تعداد صدور معافیت‌های گمرکی سال ۱۴۰۰ رتبه نخست کشور را به خود اختصاص داد. علمداریزدی افزود: استان‌های البرز، اصفهان، تهران و خراسان‌رضوی، بعد از یزد رتبه‌های دوم تا پنجم کشور را به خود اختصاص داده‌اند. رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان یزد اظهار کرد: در سال گذشته ۶۹۴ فقره معافیت گمرکی در استان یزد صادر شد.

رشد وصول حقوق دولتی معادن چهارمحال‌وبختیاری

معاون امور معادن و صنایع معدنی سازمان صنعت، معدن و تجارت چهارمحال‌وبختیاری بااشاره به نقش معادن در بخش تولید گفت: وصول حقوق دولتی معادن استان ۲۰۰ درصد رشد داشته است.

مهرداد قاسمی بااشاره به استخراج ۶ میلیون و ۳۰۰ هزار تن مواد معدنی جدید در چهارمحال وبختیاری افزود: این میزان نسبت به سال قبل، ۱۸ درصد افزایش نشان می‌دهد.

وی میزان سرمایه‌گذاری اکتشاف معادن چهارمحال‌وبختیاری در سال گذشته را ۴ میلیارد و ۹۰۰ میلیون ریال اعلام و تصریح کرد: این میزان نسبت به سال قبل که ۲ میلیارد و ۲۰۰ میلیون ریال بوده است، ۱۲۲.۷۲ درصد افزایش دارد.

معاون امور معادن و صنایع معدنی سازمان صنعت،معدن و تجارت چهارمحال‌وبختیاری توضیح داد: در سال گذشته، ۴۳ میلیارد و ۲۰۰ میلیون ریال سرمایه‌گذاری جدید در بخش معادن این استان انجام شد.

وی بااشاره به مطالعات انجام‌شده روی پهنه‌های اکتشافی در مارکده سامان، شیل‌های بیتومین کوهرنگ و بردشاه‌بن در هزار و ۷۶۵ هکتار در سال‌های ۱۳۹۳ تا ۱۳۹۹، افزود: اکنون پهنه اکتشافی این استان در سطحی برابر با هزار و ۱۰۹ هکتار در حال انجام است.

قاسمی بیان کرد: طرح اکتشاف تفصیلی ۲ گنبد نمکی در شهرستان‌های کوهرنگ و لردگان، بررسی‌های ژئوشیمیایی و زمین‌شناسی اقتصادی در پهنه ولکانیسم و دگرگونی چهارگوش در شهرستان بن و اکتشاف نیمه‌تفصیلی و امکان‌سنجی کاربردی فلدسپات‌های شهرستان سامان در سال‌های ۱۳۹۷ تا ۱۳۹۹ در سطح ۶۷۱ هکتار انجام شده است. معاون امور معادن و صنایع معدنی سازمان صنعت، معدن و تجارت چهارمحال‌وبختیاری گفت: مهم‌ترین مواد معدنی در حال استخراج از معادن استان سنگ تزئینی، خاک‌نسوز، سنگ‌گچ، سیلیس، سنگ‌لاشه، مواد اولیه سیمان و سنگ‌آهک است.

وی اضافه کرد: مواد معدنی استخراج‌شده علاوه بر صنعت ساختمانی در صنایع فولاد، ذوب‌آهن، آلومینیم، صنایع نسوز و ساینده‌ها، تولید گچ، شن و ماسه، صنایع سیمان و تهیه آجرهای شاموتی کاربرد ویژه‌ای دارند و اکنون ۱۴۱ معدن فعال در این استان وجود دارد که مهم‌ترین تولیدات آنها شامل سنگ‌های تزئینی، سنگ‌های‌لاشه و خاک‌نسوز است.

حمایت از فرآوری معدنی در سمنان

مدیرکل صنعت،معدن و تجارت سمنان در دیدار با نماینده ولی‌فقیه در استان و امام‌جمعه سمنان گفت: حمایت از واحدهای فرآوری معادن، اولویت اصلی ما در ایجاد ارزش‌افزوده و جلوگیری از خام‌فروشی در معادن استان است. به‌گزارش روابط عمومی اداره کل صنعت،معدن و تجارت سمنان، علی تشنه‌دل افزود: از بهره‌بردارانی که قصد دارند در کنار معادن خود، واحد فرآوری احداث کرده و اشتغال و ارزش‌افزوده ایجاد کنند، حمایت می‌شود. وی ضمن ارائه گزارشی از آخرین وضعیت صنعت، معدن و تجارت استان تصریح کرد: معادن، سرمایه استان هستند و مزیت نسبی سمنان، معادن آن است؛ زیرا می‌تواند توسعه پایدار ایجاد کند و محور توسعه استان قرار بگیرند. مدیرکل صنعت،معدن و تجارت سمنان توضیح داد: یکی از اقدامات بزرگ دولت در بخش معادن، ساماندهی معادن راکد و شفافیت در بحث واگذاری معادن است که در این باره معادن بلوکه‌شده در اختیار اداره کل و از طریق مزایده و فراخوان در اختیار بهره‌برداران قرار می‌گیرند. تشنه‌دل بااشاره به آخرین وضعیت صنعت استان بیان کرد: سال گذشته در بخش رونق تولید و پرداخت تسهیلات به واحدهای تولیدی، استان سمنان رتبه اول کشوری را داشت و ایجاد چنین گفتمان و فضایی در استان در سایه کار جمعی و با تلاش همه دستگاه‌های ذی‌ربط انجام شده است. وی افزود: دولت سیزدهم پیگیر شفافیت در نظام توزیع کالا است و با راه‌اندازی سامانه جامع تجارت و مشخص شدن مبادلات، قیمت‌ها، میزان و موجودی کالاها، شفافیت در اقتصاد ایجاد شده و می‌توان بازار را کنترل کرد.

حاشیه‌های انتشار اسامی بدهکاران بانکی ادامه دارد

دولت در صدر ابربدهکاران بانکی

انتشـار اسـامی ابربدهکاران بانکی یکی از موضوعات مطرح‌شده از سوی ابراهیم رئیسی، رئیس دولت سیزدهم در مناظرات انتخاباتی و با هدف مقابله با فساد بود. در ابتدای سال جاری برخی از بانک‌ها اقدام به انتشار اسامی ابربدهکاران خود کردند. اقدامی که حواشی بسیاری را به‌دنبال داشـت. ازجمله آنکه فعـالان بخش خصوصی معتقد بودند دولت و نهادهای مرتبط بـا آن، خود در زمره بزرگ‌ترین ابربدهکاران بانکی هسـتند. پس از انتشـار فهرسـت‌های بعدی از سوی بانک‌ها و موسسـات مالی مشخص شـد این ادعا غیرواقعی نیست و بسیاری از مجموعه‌های دولتی از بازپرداخت تسهیلات بانکی خودداری کرده‌اند. برای بررسـی اثرگـذاری اقدام دولت در انتشـار اسـامی یادشـده و همچنین دلایل حضور مجموعه‌های دولتی یا وابسـته به دولت در این فهرسـت با کارشناسـان اقتصاد گفت‌وگو کرده و نظـرات آنها را جویا شده‌ایم.

شفافیت اطلاعات یکی از مهم‌ترین پیش‌فرض‌ها در اقتصاد است. بر همین اسـاس چنانچه انتشار اسـامی ابربدهکاران بانکی قدمی در راستای ارتقای شفافیت نظام مالی و پولی باشد، باید از آن به‌عنوان گامی مثبت نام برد

مرضیه احقاقی
editor@smtnews.ir

ضرورت انتشار مداوم اسامی بدهکاران

احسـان سلطانی، کارشـناس اقتصاد در گفت‌وگو با صمت و در ارزیابـی عملکرد بانک‌ها در اعلام اسـامی ابربدهکاران بانکی گفت: اگر قرار به نتیجه‌بخشـی این سیاست‌هاسـت، انتظار مـی‌رود به‌طور دائـم اجرایی شـوند. انتشار اسـامی ابربدهکاران بانکی در یک دوره زمانی و فراموش شـدن این سیاسـت بـرای یک بازه زمانی به‌نسبت طولانی، کارآیی این اقدام را تحت‌تاثیر قرار خواهد داد.

وی در ادامـه افزود: در طول هفته‌های اخیر شـاهد انتشـار فهرسـت‌های متعـدد و پراکنده‌ای از سـوی بانک‌های گوناگون با عنوان ابربدهکاران بانکی بوده‌ایم. همین انتشار فهرسـت‌های غیرمتمرکز از کارآیی این طرح می‌کاهد.

در واقـع انتظار می‌رود بانک مرکزی به‌عنوان نهادی کـه بر عملکـرد بانک‌ها نظارت دارد، این فهرسـت را به‌صـورت کنترل‌شـده و یکپارچه متمرکـز کند و در همیـن حال توضیحـات کاملی درباره ایـن بدهکاران و کسـب‌وکار آنها ارائه شـود. اما فهرستی که در حال حاضر منتشرشده نواقص بسیاری دارد.

وی افزود: تنها حسـن انتشـار اسـامی یادشده این بود که روشـن شد بخش قابل‌توجهی از تسهیلاتی که بازپرداخت نمی‌شوند در اختیار نهادهای خصولتی قرار می‌گیرد؛ یعنی بخش خصوصی واقعی یا عامه مردم به این تسهیلات دسترسی ندارند.

■ بدهکاران دولتی

سـلطانی درباره چرایی وجود شرکت‌های دولتی در فهرسـت ابربدهکاران بانکی اعلام‌شده گفت: دولت در طول سال‌های گذشته همواره با کمبود بودجه روبه‌رو بوده اسـت. در چنین شرایطی، شرکت‌های دولتی نیز اقدام به اسـتقراض از بانک‌ها کرده‌انـد. این پدیده در اقتصاد ما جدید نیسـت. هرچند به اعتقاد من آسـیب دریافت این تسهیلات از سوی شرکت‌های خصولتی به مراتب بیشـتر از مجموعه‌های دولتی است، چراکه در نهایت دولت موظف است این تسهیلات را تسویه کند امـا با تغییر مدیران مجموعه‌هـای خصولتی، پیگیری این تسهیلات به مراتب دشوارتر می‌شود.

این کارشـناس اقتصاد در ادامه افزود: البته انتشـار مقطعـی فهرسـت ابربدهـکاران بانکـی، نتیجه‌بخش نخواهـد بود و انتظار می‌رود این اقدام در روندی ثابت اجرایی شود. سـلطانی در ادامه گفت: با انتشار اسامی یادشده می‌بینیم که یک بنگاه اقتصادی که وابسته به یک جناح سیاسی است، امتیازات مالی قابل‌توجهی را دریافـت کرده اما الزام قانونی کافـی برای بازپرداخت سود تسهیلات توسط این مجموعه‌ها وجود ندارد. این در حالی اسـت که قوانین و مقررات سـخت‌گیرانه‌ای بـرای بازپرداخـت تسـهیلات بانکـی از سـوی عامه مـردم داریم و در مواردی به‌راحتـی حکم جلب افراد گرفته می‌شـود یا اموال آنها را ضبط می‌کنند. اما این سخت‌گیری‌ها درباره بدهکاران کلان وجود ندارد.

سـلطانی گفـت: در مـواردی برخی شـرکت‌ها ۲۰ هـزار میلیـارد تومـان بدهی بانکـی دارنـد که رقم بسـیار قابل‌توجهی اسـت. با این رقـم می‌توان به ۱۰ هـزار نفر تسـهیلات خرد پرداخت کـرد. با این وجود شـاهد هستیم که مقررات سخت‌گیرانه‌ای در پرداخت تسـهیلات به عامه مـردم وجود دارد. یـا به‌طور دائم نسـبت به عدم‌بازپرداخت تسـهیلات بانکی از سـوی مـردم هشـدار داده می‌شـود اما این سـخت‌گیری‌ها در قبال شـرکت‌های خـاص و برای ارائه تسـهیلات قابل‌توجه مالـی وجود ندارد. بنابرایـن تجدیدنظر در نظام مالی کشور ضروری به‌نظر می‌رسد.

متاسـفانه رسـانه‌ها یا گروه‌های متصـل به فعالان اقتصـادی نیز دائما از حقوق زایل‌شـده این بدهکاران بانکـی و شـرایط دشـوار آنهـا می‌گوینـد. همیـن حمایت‌های یکجانبه نیز مانع اصلاح شرایط موجود می‌شود.

وی در ادامـه بـا اشـاره به کمبـود منابـع مالـی بانک‌ها برای ارائه تسهیلات قابل‌توجه افزود: در مواردی این بانک‌ها اقدام به استقراض بدون پشـتوانه از بانک مرکزی و ارائه تسهیلات چشمگیر به افرادی خاص می‌کنند.

در ایـن میان، عـده‌ای صاحب قـدرت از این اقدام بانک‌ها حمایـت کرده‌اند. موارد یادشـده به ضرر کل اقتصاد کشـور اسـت و مردم نیز از آسیب‌های آن در امان نخواهند ماند.

سـلطانی در پایان گفت: همان‌طـور که پیش‌تر هم اشـاره شد اگر فهرست بدهکاران بانکی به‌طور دقیق و مرتب منتشر شود، می‌تواند نتایج مثبتی داشته باشد. در واقع انتظار می‌رود در سـایه اجرای این سیاسـت، بانک‌هـا از پرداخـت بی‌محابای تسـهیلات قابل‌توجه به افراد خـاص، خودداری کنند. امـا برخورد مقطعی و موضعی، نه‌تنها نتیجه‌بخش نیسـت، بلکه این گمان می‌رود که منتشرکنندگان اسامی تنها به‌دنبال اهداف سیاسی خود بوده‌اند.

> متاسفانه روند دقیقی در ارائه تسهیلات کلان اقتصادی به بخش خصوصی، خصولتی و دولتی وجود ندارد. گویی سختگیری نظام بانکی برای ارائه تسهیلات فقط شامل حال مردم و متقاضیان دریافت وام‌های خرد می‌شود

لزوم شفافیت اطلاعات و اعتبارسنجی

پیمان مولوی، کارشـناس اقتصاد در گفت‌وگو بـا صمت اظهار کرد: شـفافیت اطلاعات یکی از مهم‌ترین پیش‌فرض‌ها در اقتصاد است. بر همین اساس چنانچه انتشار اسـامی ابربدهکاران بانکی قدمی در راسـتای ارتقای شـفافیت نظام مالی و پولـی باشـد، بایـد از آن به‌عنـوان گامی مثبت نام بـرد. وی افزود: با این وجـود نباید به همین اقدام بسـنده کرد. برای فراگیر شدن شفافیت در نظام اقتصادی کشـور، نیازمند راه‌اندازی سیستم رتبه‌بنـدی اقتصـاد هسـتیم. در این سیسـتم، عملکـرد تمامی فعـالان اقتصـادی ارزیابی و به هر فـرد کدی اختصاص داده می‌شـود. درنتیجه در ادامـه می‌توان به آسـانی با این کد، شـرایط اقتصـادی افـراد را ارزیابـی کـرد. بدین‌ترتیب میزان دریافت تسـهیلات بانکی از سـوی افراد یا مجموعه‌های گوناگون توسـط همین کد و اعتبار افراد تعیین خواهد شد. در غیر این صورت، انتشار صرف اسـامی بدهکاران بانکی، نتیجه ویژه‌ای به همراه نخواهد داشت.

مولـوی دربـاره مجموعه‌های دولتـی که جزو ابربدهـکاران بانکـی هسـتند، گفـت: در میان بدهـکاران بزرگ بانکـی، اسـامی مجموعه‌ها و نهادهـای دولتی متعـددی به چشـم می‌خورد. بسـیاری از شـرکت‌هایی کـه از آنها بـا عنوان ابربدهکار بانکی یاد شـده نیز به نوعی وابسته به دولت هستند.

این کارشـناس اقتصاد دربـاره دلایل دریافت تسهیلات بانکی از سوی مجموعه‌های دولتی که عموما سـهمی از بودجه دولت هـم به آنها تعلق می‌گیرد، اظهارکرد: روند دریافت وام یا تسهیلات از سوی نهادهای دولتی یا وابسته به دولت خلاف رویه یا غیرمرسـوم و حتی عجیب نیست، چراکه این مجموعه‌ها می‌توانند بـرای اجرای طرح‌های توسـعه‌ای خـود، از روش‌هـای متفـاوت تامین سـرمایه مانند بهره‌گیری از توان بازار سـرمایه یا دریافت تسـهیلات بانکی اسـتفاده کنند. اما این سـوال مطرح می‌شـود که در این دسترسـی به تسـهیلات، آیا امتیاز ویژه‌ای در اختیار نهادهای مربوطه قرار می‌گیرد یا خیر؟

وی افزود: بخش خصوصی مستقل برای دریافت وام یا تسـهیلات باید فرآیند طولانی را پشت‌سر بگـذارد و وثیقـه لازم و قابل‌توجهـی به‌عنـوان وجه‌الضمـان در اختیار بانک‌ها قـرار دهد. حال این سـوال مطرح می‌شـود که چرا سخت‌گیری لازم برای ارائه تسـهیلات بـه بخش دولتی انجام نمی‌شود؟

این کارشناس اقتصاد در ادامه تاکید کرد: فارغ از موضـوع ابربدهکاران دولتـی باید به بدهکاران بخش خصوصی نیز توجه شـود. بسـیاری از ایـن مجموعه‌هـای خصوصی تحت‌تاثیـر شـرایط اقتصادی حاکم بر کشور، از پس اجرای تعهدات خود برنیامده‌اند. متاسفانه فعالیت‌های تولیدی و اقتصادی در کشـور متاثر از شـرایط تحریم با ریسـک‌های متعددی مواجه اسـت. درنتیجه از دولت انتظـار می‌رود با اجرای سیاسـت‌های حمایت‌گرانـه، گامـی مثبـت در راسـتای جبـران ایـن شـرایط بـردارد. در غیر این‌صورت، بسـیاری از تولیدکنندگان با توجه به جبر شـرایط، توان بازپرداخت تسهیلات دریافتی از بانک‌ها یا موسسـات مالی را نخواهند داشـت.

مولـوی گفت: در شـرایطی که اقتصاد کشـور از شـرایط مساعدی برخوردار نیسـت، نباید انتظار بازگشت سـرمایه را داشت و بدین ترتیب چرخه معیوب یادشده تکرار می‌شود.

وی در پایـان تاکید کرد: جدا از موارد یادشـده و برای بهبود شـرایط انتظار می‌رود همان‌طور که پیش‌تر هم اشاره شـد در گام نخست، سیستمی بـرای اعتبارسـنجی افـراد و فعـالان اقتصادی راه‌اندازی شـود. بدین ترتیب می‌توان بستر ایجاد چنین مشکلات اقتصادی را در کشور برطرف کرد.

سخن پایانی

ازمجموع موارد یادشـده می‌توان این‌طور نتیجه گرفت که متاسفانه روند دقیقی برای ارائه تسـهیلات کلان اقتصادی به بخش خصوصی، خصولتـی و دولتی وجود ندارد. گویی سـخت‌گیری نظام بانکی برای ارائه تسـهیلات تنها شـامل حال مردم و متقاضیـان دریافت وام‌های خرد می‌شـود. درنتیجه چنین شرایطی شاهد انتشار فهرستی طولانی از ابربدهکاران بانکی هسـتیم. در این میان، نام شـرکت‌های دولتی یا وابسـته به دولت نیز به چشم می‌خورد. این درحالی است که دولت و نهادهای وابسـته به آن، بودجه دریافت می‌کنند. البته کسری بودجه قابل‌توجه دولت در سال‌های اخیر می‌تواند یکی از دلایل پرداخت‌نشدن تسهیلات دریافتی از سوی نهادهای دولتی باشد. در همین حال، نبود نظـارت دقیق بر دخل‌وخرج این مجموعه‌های دولتی نیز یکی دیگر از دلایل بدهکار شـدن موسسـات دولتی به بانک‌هاست. البته در طول سال‌های گذشته و در چندین مورد دیگر نیز شاهد انتشار اسامی این بدهکاران بوده‌ایم اما حالا این سـوال مطرح می‌شود که این اقدام چه نتایجی را به‌دنبال داشـته است؟ آیا مانع ارائه تسهیلات بدون ضمانت کافی شـده است؟ آیا متخلفان ناچار به بازپرداخت تسهیلات شده‌اند؟ آیا حکم توقیف اموال آنها صادر و اجرایی شده یا فهرست‌های یادشده فقط با هدف اجرای اقدامی موضعی و سیاسی منتشر می‌شوند؟

بدون تردید شـرایط اقتصادی کشور در این سال‌ها به مراتب دشوار شده؛ بنابراین از سیاست‌گذاران انتظار می‌رود فارغ از نگاه‌های سیاسی، اقدام به ارائه راهکارهای دقیق برای رفع مشـکلات موجود کنند. باید تسویه تسهیلات دریافت‌شده از نظام بانکی به‌درستی، بدون جانبداری و به‌طور دائمی پیگیری شود تا شاهد رفع بخشی از مشکلات اقتصادی کشور باشیم.

فولاد مبارکه، پیشران و موتور محرکه اقتصاد کشور

معاون سرمایه‌های انسانی و سازماندهی شرکت فولاد مبارکه به مناسـبت دستیابی این شرکت به دسـتاوردهای جدید در سـال جدید، عنوان کرد: امید دارم فولاد مبارکه به‌عنوان شـرکتی پیشرو و متعالی، پیوسـته پیشـران و موتور محرکه اقتصاد و شـتابدهنده همه صنایـع و بنگاه‌های اقتصادی کشـور باشـد و جهادگران فـولاد مبارکـه، ایران اسلامی را در قله‌های افتخار و ترقی حفظ کنند.

بـه گزارش ایراسـین، مهدی کفایت، معاون سـرمایه‌های انسـانی و سـازماندهی شـرکت فولاد مبارکه به مناسـبت دستیابی به دسـتاوردهای جدید این شرکت در نخستین‌ماه از سال جدید، گفت: جهادگران شرکت فولاد مبارکه، خدا را شـاکرم همزمان با طلیعه قرن جدید و در نخستین ماه بهار به شـعار سال و دغدغه رهبر معظم انقلاب اسـلامی لبیـک گفتید و بـا تلاش شـبانه‌روزی و متعهدانه توانسـتید امکانات موجـود را در خدمت اهداف و خواسته‌های سازمان تحقق بخشید.

شما سـرمایه‌های انسانی هسـتید که با همدلی، دوراندیشـی و تخصص به تولیـد دانش‌بنیان، روح دمیدیـد و در راسـتای ارتقـا، بهبود و تکامل سـازمان گام برداشتید.

امروز این شما جهادگران فولاد مبارکه هستید که با توفیق الهی و با اراده و عزم راسـخ و با تلاش مسـئولان توانسـتید مسـئله تولید داخلی را رونق ببخشـید و بدون تردید بخش عمده‌ای از تلاش دشـمن را ناکام گذاشتید و با خودباوری به بخش مهمی از جهاد اقتصادی که همانا مسـئله تولید ملی و تولید دانش‌بنیان است، جامه عمل پوشاندید.

معاون سرمایه‌های انسانی و سازماندهی شرکت فولاد مبارکه افزود: سرمایه‌های انسانی فولاد مبارکه، این شما هستید که با همـت، عزم، آگاهی و هوشـمندی خود و بـا برنامه‌ریزی درسـت در مسـیر تولید داخلی قرار داریـد و در این میدان بر چالش‌هایی که دشـمن ایجاد کـرده، غلبه کامل خواهید کرد.

ثبت رکوردهای ارزشـمند متعدد روزانه در فروردین‌ماه و کسـب رکوردهای ماهانه در گروه فولاد مبارکه ثابت کرد که شما پیوسـته تأکیدات رهبر معظم انقلاب را آویزه گوش‌تان قرار داده‌اید و از هیچ هم‌نوایی فروگذار نکردید و غرور ملی و افتخارآفرینی را برای ایران اسلامی متجلی ساختید.

از شـما غیورمردان که بـا اراده پولادین، خط مقدم جبهه تولید کشـور را حفظ کردید، قدردانـی می‌کنم و از خداوند متعال برایتان آرزوی توفیق روزافزون مسـألت داشته و امید دارم کـه فولاد مبارکه به‌عنوان شـرکتی پیشـرو و متعالی، پیوسته پیشـران و موتور محرکه اقتصاد و شتاب‌دهنده همه صنایع و بنگاه‌های اقتصادی کشـور باشد و جهادگران فولاد مبارکـه، ایران اسـلامی را در قله‌های افتخـار و ترقی حفظ کنند و در سـال «تولید؛ دانش‌بنیان، اشتغال‌آفرین» با همت و عزم سرمایه‌های انسانی شرکت فولاد مبارکه شاهد اقتدار، پیروزی و سرافرازی کشور عزیزمان ایران اسلامی باشیم.

یادداشت

شبکه بانکی رفیق نااهل بخش تولید

آنوش رحام، دبیر سندیکای تولیدکنندگان لوله و پروفیل فولادی

در حالت کلـی انتظار می‌رود تولیدکنندگان نخسـتین و بزرگ‌تریـن دریافت‌کننـدگان تسـهیلات بانکـی باشـند؛ بنابرایـن بدهـی تولیدکننـده را نباید به‌عنوان موضوعی منفی یا آفـت اقتصادی مطرح کرد. در طول سـال‌های گذشـته شـاهد شـدت گرفتن مـداوم تورم و همزمـان با آن سـایه افکندن رکـود بر اقتصاد کشـور بوده‌ایـم. تولیدکننـده نیـز بـا وجود ریسـک‌هایی همچـون نبود قطعیـت در بازار، تامیـن مالـی و... روبه‌رو بوده اسـت. در چنین شـرایطی و با توجه به سـود بالای تسـهیلات بانکی، در حالت عادی هیچ تولیدکننده و فعال اقتصادی تمایل به دریافت این تسهیلات ندارد. با این وجود، تولیدکنندگان ناچار هسـتند برای تامین مالی و تداوم تولید خود، اقدام به دریافت تسهیلات بانکی کنند. با توجه به شرایط یادشده ممکن اسـت تولیدکننده‌ای در زمره بدهکاران بانکـی قرار گیرد اما اینکه واحـد تولیدی را به سبب بدهی بانکی، متهم به اثرگذاری منفی در اقتصاد کشور کنیم، اشتباه است.

البتـه در ایـن میـان افـرادی بـا در اختیار داشـتن رانت و امتیازات خاص اقدام به دریافت تسهیلات قابل‌توجه بانکی کرده و از بازپرداخت آن نیز امتناع کرده‌اند اما این دسته انگشت‌شمار هسـتند و عمومـا در رده تولیدکننـدگان قرار ندارند.

در ادامه باید به سیاسـت‌گذاری‌های اشـتباه در سـال‌های گذشـته همچـون قیمت‌گذاری دسـتوری و... اشاره کرد. این‌گونه سیاست‌های اشتباه از یک‌سو زمینه سودجویی عده‌ای دلال را فراهم کرد و از سـوی دیگر، به متضرر شـدن تولیدکنندگان منتهی شـد. با ایـن وجود باید حساب دلالان که دریافت‌کننده بخش عمده‌ای از تسـهیلات بانکی هستند را از تولیدکنندگان جدا کرد.

بسـیاری از تولیدکننـدگان در زنجیره فولاد بـا مارجین ۲ تا ۵ درصـدی فعالیت می‌کنند؛ بنابرایـن طبیعتـا در رونـد بازپرداخت سـود تسـهیلات ۱۷ درصـدی، به‌ویژه با احتسـاب روش‌های محاسـبه سـود مرکب و کارمزدهای بانکـی و... مشـکلاتی جدی خواهند داشـت. درواقـع رقـم بازپرداخـت تحمیلـی بـه این شـرکت‌ها عموما بالاتـر از میزان بازدهی تولید در کشور است؛ بنابراین اگر تولیدکننده‌ای ناچار به دریافت تسـهیلات بانکی باشـد، باید آن را با زیان قابل توجهی پرداخت کند، چراکه بازدهی اقتصادی در نظام تولید ما بسیار محدود است.

بر همین اسـاس نیز بخش خصوصی به‌دنبال آن اسـت تا لایحه‌ای را به دولت پیشـنهاد کند که به موجب آن، دولت برای بخش تولید، سود تسـهیلات را کاهش دهد. اگر دولت قصد دارد، منابع بانکی را در بخش تولید صرف کند و زمینه شـکوفایی صنعتی و اقتصادی کشور را به‌وجود آورد، باید تولید و تولیدکننده واقعی را شناسایی کند و تسـهیلات ویژه با سـود پایین در اختیار تولیدکننده واقعی قرار دهد.

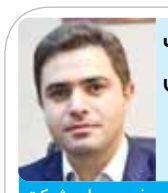
در طـول سـال‌های گذشـته، بسـیاری از تولیدکننـدگان به‌دلیل بدهـی بانکی با توقیف امـوال روبه‌رو شـده‌اند اما هیچ‌گاه حرفی از این تولیدکنندگان به میـان نمی‌آید. این در حالی اسـت کـه از دولت و نظام بانکی کشـور انتظار می‌رود همزمان با انتشـار فهرسـت بدهکاران بانکـی، فهرسـتی از تولیدکنندگانـی کـه از بازپرداخت تسـهیلات خود برنیامده‌اند و اموال آنهـا توقیف شـده و تولید آنهـا خوابیده را هم منتشر کند.

توجـه به ایـن نکته ضروری به‌نظر می‌رسـد که شـبکه بانکی در کشـور ما ضدتولید اسـت و پشـتیبان اقتصاد و تولید نیسـت. این شبکه بانکی به سـوداگری و خریدوفـروش ملک، ارز و طلا مشغول اسـت؛ درنتیجه می‌توان اینطور ادعا کرد که رفتارهای اشـتباه سیسـتم بانکی، ایـن ابربدهـکاران را در دل خـود پرورش داده اسـت. تمام چالش‌های یادشده در حالی است که انتظار می‌رود دولت پشتیبان تولید، صادرات و ارزش‌آفرینی باشد.

در ادامه باید تاکید کرد که دولت سیزدهم در مصوبـه بودجـه ۱۴۰۱، معافیت حقوق ورودی خطـوط تولیـد صنعتی و کشـاورزی را حذف کرده؛ درنتیجه تولیدکننـدگان به‌زودی ناچار خواهنـد بود بـرای واردات ماشـین‌آلات اقدام بـه پرداخت حقوق ورودی کننـد. این موضوع آسـیب‌های جدی بـه صنایع کشـور تحمیل می‌کند و باید منتظر وارد شدن ضربه‌های جدید مالی به صنعتگران و شـدت گرفتن مشـکلات نظام مالی کشور باشیم.

یادداشت

قهر با بانک آشتی با بورس

امین صفری - معاون شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات

سال‌هاست که بخش معدن برای دریافت تسهیلات بانکی با چالش‌های گوناگونی دست‌وپنجه نرم می‌کند که دشوارترین و فراگیرترین آنها تامین وثیقه بانکی برای اخذ تسهیلات است.

در قانون معادن تصریح شده است پروانه بهره‌برداری معدن، سندی رسمی و معتبر است که می‌تواند به‌عنوان تضمین در گرو بانک قرار گیرد.

علاوه بر این، ذخایر معدن در بسیاری از موارد ارزشمندتر از سند ملکی است، پس انتظار می‌رود بانک‌ها پروانه بهره‌برداری را به‌عنوان تضمینی بسیار جدی و ارزشمند مورد تایید قرار دهند اما بانک از پذیرش پروانه بهره‌برداری به‌عنوان وثیقه سر باز می‌زند.

باید تاکید کرد وقتی پروانه بهره‌برداری برای فردی صادر می‌شود، وی صاحب ذخایر آن معدن خواهد شد و می‌تواند در قبال پرداخت حقوق دولتی - که نوعی مالیات تخصصی است - از ذخایر معدن بهره‌برداری کند.

ماده معدنی - باتوجه به انواع مختلف خود - ارزش مشخص و معینی دارد و قابل قیمت‌گذاری است، پس بانک می‌تواند پروانه بهره‌برداری آن را ارزش‌گذاری کند و به‌عنوان تضمین بپذیرد.

برداشت متفاوت از قانون یا ارائه تعابیر و تفاسیر فراقانونی نمی‌تواند و نباید دستاویز موجهی باشد و بانک‌ها با توسل به آن از انجام مسئولیت خود شانه خالی کنند.

برای تعیین تکلیف و حل اختلاف موجود از یک سو بانک‌ها می‌توانند از مجلس یا نهادهای ذی‌ربط استفتاء کنند و از سوی دیگر دولت مکلف است موضوع را به‌صورت جدی پیگیری و بانک مرکزی را مجاب کند که قانون را به مرحله اجرا بگذارد.

البته برای عبور از بن‌بست کنونی، تلاش‌هایی جسته و گریخته انجام شده است. به‌عنوان مثال صندوق بیمه موادمعدنی و برخی دیگر از دستگاه‌ها میان بانک و صاحب پروانه معدن واسطه شده‌اند تا راهی برای حل‌وفصل اختلاف بیابند اما هنوز تا حصول نتیجه راه درازی پیش‌رو است.

از آنجایی که تمکین بانک‌ها از قانون معادن و ارائه تسهیلات به فعالان این حوزه تاثیر شگرفی بر رشد و توسعه معادن - به‌ویژه معادن کوچک مقیاس - خواهد گذاشت و گردش سرمایه بزرگی ایجاد خواهد کرد، پیشنهاد می‌شود مجلس به موضوع ورود کند و تعیین تکلیف به‌عهده نمایندگان مردم گذاشته شود. اگر رای به‌نفع بخش معدن بود، قانون باید لازم‌الاجرا و اگر ایرادی به آن وارد شود، ضروری است که مورد بازنگری و اصلاح قرار گیرد.

البته می‌توان برای تامین مالی معادن، روش‌های دیگری را هم آزمود. باتوجه به تحریم‌ها امکان جذب سرمایه‌گذار خارجی و تامین سرمایه به این طریق نیست، می‌توان استفاده از امکانات بورس را به‌طور ویژه موردتوجه قرار داد.

تجربه شرکت «تجلی توسعه معادن فلزات» در این مسیر، بسیار راهگشا است. این مجموعه باعنوان شرکتی عام پروژه معرفی شد، با عرضه سهام در بورس رقم قابل توجهی جمع‌آوری کرد و زیر نظر این سازمان، پروژه‌های خود را کلید زد.

بنابراین ایجاد شرکت‌های پروژه‌محور و پذیره‌نویسی آن در بورس، می‌تواند به‌عنوان راهکاری آزموده موردتوجه ویژه دولت و متولیان امر قرار گیرد و برای تسهیل، تبلیغ و حمایت از آن اقدام کنند. به این ترتیب، نقدینگی سرگردانی که در کشور وجود دارد، از طریق بورس جذب پروژه‌های اجرایی می‌شود که هم مانع تورم است، هم چرخ تولید را به حرکت در می‌آورد و هم اشتغال ایجاد می‌کند. البته همان‌طور که گفته شد دولت و سازمان بورس باید بر اجرای پروژه‌ها نظارت جدی داشته باشند تا سرمایه فقط برای راه‌اندازی و توسعه طرح‌های معرفی‌شده مورد استفاده قرار گیرد و سر از بازارهای دیگر در نیاورد. علاوه بر این دولت می‌تواند - به‌واسطه ایمیدرو - از محل منابعی که در اختیار دارد، به صندوق بیمه کمک کند تا این صندوق هم تسهیلاتی در اختیار بخش معدن قرار دهد. به این ترتیب منابع معدنی به خود معدن برمی‌گردد و صرف رشد و توسعه آن خواهد شد. ایجاد زیربناهای لازم در معادن، طرحی در دست اجرا است که به توسعه زیرساخت‌های لازم - به‌ویژه برای معادن کوچک‌مقیاس - کمک می‌کند و در چند سال اخیر اتفاقات خوبی را رقم زده است. در پایان دوباره توصیه می‌شود بهترین راهکار برای توسعه معدن و مقابله با مانع‌تراشی بانک‌ها در اجرای قانون، تسهیل و تبلیغ شرکت‌های عام پروژه حتی در مقیاس کوچک و جذب سرمایه‌های سرگردان به پروژه‌های اجرایی معدنی است.

گلایه فعالان معدنی از هفت‌خوان مسیر دریافت وام

هیچ تسهیلاتی برای اخذ تسهیلات نیست

گروه معدن
editor@smtnews.ir

حتی در همین روزهای پرمشغله‌ای که برای رسیدن به زندگی، سر در گریبان گرفتاری فرو برده‌ایم یا در اضطراب فردا غوطه می‌خوریم؛ باز هم نمی‌توان از کنار خبر انتشار نام ابربدهکاران بانکی راحت گذشت؛ «ابربدهکار»... ترکیبی آنقدر قدرتمند و کوبنده که ناخودآگاه آدم را به یاد غول‌های بی‌شاخ و دم افسانه‌ها می‌اندازد، همان‌هایی که با هر قدم، زمین زیر پای‌شان می‌لرزید و در مسیرشان چیزی جز نابودی به‌جا نمی‌ماند.

البته اگر اهل خیال‌پردازی نباشید، شاید دو تا چهارتایی بکنید و بعد با تعجب بپرسید «چطور ممکن است؟» مخصوصا اگر به‌هر نحوی صابون گرفتن وام بانکی به جامه‌تان خورده باشد. آن وقت علامت سوال‌ها پشت سر هم قطار می‌شود و آنقدر سر درازی پیدا می‌کند که دیگر حوصله آدم را سر می‌برد. آن وقت شاید به‌جای نیم‌نگاهی به این فهرست بلندبالا، شانه بالا بیندازید و بپرسید: «خب که چی!»

حالا دیگر فرصت گشت و گذار در دنیای خیالات به‌سر رسید و باید به‌ناچار به دنیای محسوسات روزانه برگردیم. در گزارش امروز صمت فعالان حوزه معدن از هفت‌خوانی می‌گویند که در مسیر دریافت وام و تسهیلات بانکی کمین کرده است.

عکس: صمت

بانک‌ها با استناد به شرایط اقتصادی موجود، حمایت چندانی از بخش تولید نمی‌کنند و تمایلی به سرمایه‌گذاری در این حوزه نشان نمی‌دهند

اندر خم یک کوچه

اکبر ساریخانی ـ فعال معدنی: مهم‌ترین مشکل ما برای دریافت وام بانکی، موضوع تامین وثیقه است. باوجود صراحت قانون، بانک‌ها پروانه بهره‌برداری را به‌عنوان وثیقه نمی‌پذیرند یا حداقل من چیزی در این‌باره نشنیده‌ام. بانک‌ها تنها سند ملکی ـ ترجیحا مربوط به تهران ـ را قبول می‌کنند.

علت این ناهماهنگی، فقدان سیستم ارزش‌گذاری معتبر برای پروانه بهره‌برداری یا معدن است. البته این ماجرا مربوط به دیروز و امروز نیست و سابقه دور و درازی دارد. شاید در آن زمان ـ باتوجه به افت‌وخیزهای زیاد بازار مواد معدنی ـ سختگیری‌ها توجیه‌پذیر بود اما در حال حاضر شرایط کاملا تغییر کرده و قیمت‌ها روند صعودی پیدا کرده‌اند.

معدن مجموعه‌ای اقتصادی است که نیاز به نقدینگی دارد. تامین این نقدینگی از طریق سیستم بانکی می‌تواند زمان اجرای یک پروژه را به‌شدت کاهش دهد و فرصتی برای فعالان معدنی ایجاد کند تا بتوانند ایده‌هایی بزرگ‌تر در سر بپرورانند و بهره‌وری مجموعه اقتصادی خود را بالاتر ببرند.

پس تسهیلات بانکی می‌تواند به راه‌اندازی اقتصاد معدن کمک شایانی کند تا ارزش‌افزوده بیشتری تولید شود و معدنکاری را شکوفا کند، اما هنوز ما اندر خم یک کوچه مانده‌ایم.

در شرایط اقتصادی موجود ـ که بخش خصوصی با دشواری‌های زیادی روبه‌رو است ـ کمترین توقع این است که بانک‌ها برای رفع موانع و مشکلات اداری مساعدت کنند، بروکراسی را به حداقل برسانند و شرایط اعطای تسهیلات را تسهیل کنند، اما حقیقت چیز دیگری است.

به‌عنوان مثال ما مجموعه‌ای اقتصادی با ظرفیت قابل‌قبولی هستیم، اما با این حال تاکنون نتوانسته‌ایم تسهیلاتی کم‌دردسر ـ نمی‌گویم بی‌دردسر ـ از سیستم بانکی دریافت کنیم.

بانک‌ها با استناد به شرایط اقتصادی موجود، حمایت چندانی از بخش تولید نمی‌کنند و تمایلی به سرمایه‌گذاری در این حوزه نشان نمی‌دهند.

مطرح شدن نام ابربدهکاران بانکی حداقل این فایده را داشت که اثبات کرد مشکل اصلی بانک‌ها تامین اعتبار نیست. منابعی که باید در بخش تولید، صنعت و ایجاد اشتغال به مصرف می‌رسید تا اقتصاد رونقی بگیرد و این همه بیکار نداشته باشیم، در عمل به جیب کسانی رفته است که صلاحیت به‌انجام رساندن تعهدات خود را نداشته و ندارند و نهایتا این پول‌ها سر از بازار املاک درآورده یا از کشور خارج شده است.

عجیب‌تر اینکه به‌دلیل فساد اداری و زدوبندهای پشت‌پرده بسیاری از افراد ـ بدون پرداخت معوقات خود ـ دوباره و دوباره موفق به اخذ تسهیلات نجومی شده‌اند تا امروز که دیگر اسناد فسادشان سر به فلک کشیده و بدهی‌های‌شان افشا شده است.

اما به‌عنوان حسن‌ختام بد نیست، نگاهی گذرا به دغدغه‌های بخش خصوصی بیندازیم.

قطعا برداشتن گام‌های بلندتر و پیاده‌سازی اهداف بزرگ‌تر از جمله برنامه‌های هر مجموعه تولیدی است. تامین نقدینگی از طریق سیستم بانکی می‌تواند زمان اجرای این پروژه را به‌شدت کاهش دهد و بهره‌وری را بالاتر ببرد.

تولیدکننده‌ای را که در این مملکت مانده و مشغول کار است، می‌توان به‌راحتی شناسایی و رصد کرد. طبیعی است که محرک اولیه هر فعالیت اقتصادی، کسب سود و منفعت است که به‌خودی خود ایرادی ندارد. منتها این منافع باید از طریق فعالیت شفاف و از مسیر تخصصی فرد حاصل شود. اگر یک معدن‌دار بتواند اقتصاد خودش را شکوفا کند و بهره خوبی ببرد، می‌تواند زمینه رشد اقتصادی، رونق کسب‌وکار و ایجاد اشتغال را فراهم کند. شناسایی افرادی که چرخ اقتصادی کشور را می‌چرخانند، چندان دشوار نیست. نظام اقتصادی موظف است صلاحیت این افراد را بسنجد و تسهیلات آسان در اختیارشان قرار دهد تا بتوانند اهداف و برنامه‌های‌شان را پیش ببرند، فرصت‌های شغلی بیشتری پدید آورند و زمینه تحقق شعار سال را فراهم کنند.

باید از هفت‌خوان بگذری

رقیه کارگر - فعال معدنی: اخیرا به‌توصیه مقامات استان، قدم در مسیر بازگشایی و راه‌اندازی مجدد واحد صنعتی خود گذاشتیم که از چندی پیش فعالیت آن متوقف شده بود.

بنابراین امیدوارانه برای استفاده از تسهیلات بند الف تبصره ۱۸ ثبت‌نام کردیم ـ که شرایط ویژه‌ای برای واحدهای تولیدی و معدنی، به‌ویژه در مناطق محروم در نظر گرفته است ـ اما کم‌کم در هنگام پیشبرد کار متوجه شدیم که برای دریافت تسهیلات بانکی باید از هفت‌خوان رستم گذشت و هیچ تسهیلاتی برای گرفتن این تسهیلات وجود ندارد.

از جمله پیش‌شرط‌های دریافت وام، نداشتن معوقات بانکی، چک برگشتی و ارائه وثیقه ملکی بود، اما سوالی که مطرح می‌شود این است که معمولا علت تعطیلی یک واحد صنعتی چیست؟ آیا مشکلات و درگیری‌های مالی از رایج‌ترین دلایل آن به‌شمار نمی‌رود؟ پس با این حساب تعیین شروط فوق و پافشاری بر آن معنایی جز این ندارد که «هیچ تسهیلاتی در کار نیست».

البته کسی منکر اهمیت و ضرورت بحث نظارت نیست. بدیهی است که تسهیلات بانکی باید طبق ضوابط و مقرراتی دقیق و هوشمندانه به متقاضیان تعلق گیرد اما باید این ضوابط و شرایط معقول و منطقی باشد. مسلم است که با این همه سختگیری، عملا تعداد اندکی صلاحیت لازم را کسب می‌کنند.

اتفاقی که در مورد من رخ داد، این بود که به‌دلیل تحریم‌های اعمال‌شده پس از ماجرای آتش‌سوزی سفارت عربستان، کشتی‌های حامل بار روی آب ماند و تخلیه نشد و نهایتا تعدادی چک برگشتی برای من به یادگار ماند و امروز با استناد به آنها، استعلام‌هایم رد می‌شود و درخواست وامم به در بسته می‌خورد.

یکی دیگر از خاطرات تلخ ما، اسفندماه سال گذشته، وقتی رقم خورد که بانک در ازای ۴ میلیارد تومان باقیمانده از کل تسهیلات ۸.۵ میلیاردی ما، کارخانه را به‌مزایده گذاشت و دستورش را روی در و دیوار چسباند. ما برای توقف اقدام اجرایی بانک به هر دری زدیم و در نهایت با پرداخت بخشی از مبلغ توانستیم جلوی آن را بگیریم.

اما نکته سوم این است که شخصا در دولت قبلی دوندگی بسیاری کردم تا تصویب شد پروانه بهره‌برداری معادن به‌عنوان یکی از اسناد قابل‌تودیع موردقبول بانک‌ها قرار گیرد. نهایتا این مصوبه در قالب بخشنامه به کلیه بانک‌ها ابلاغ شد اما امروز تنها روی کاغذ اعتبار دارد و عملا تنها وثیقه موردقبول بانک، اسناد ملکی است.

باتوجه به مجموعه نکات ذکرشده، وقتی شخصا از انتشار اسامی ابربدهکاران باخبر شدم، تاسف عمیق و سرخوردگی فراوانی در خود یافتم.

مجموعه ما برای ایجاد ۱۰۰ تا ۱۵۰ فرصت شغلی، تقاضای وام کرد اما بعد از اینکه به چندین و چند اداره و ارگان، سازمان و امثال آن فرستاده شد، در نهایت ۳ شرط محال، پیش پایش قرار دادند. همزمان هیچ معلوم نیست که این بدهکاران چطور موفق شده‌اند مبالغی هنگفت را در قالب تسهیلات بانکی دریافت کنند و از طرف دیگر چرا الان بانک از تضامین آنها استفاده نمی‌کند.

اگر وثیقه‌های‌شان ضعیف است چطور توانسته‌اند با ارائه آن وام بگیرند و اگر قوی است چطور اقداماتی که علیه ما انجام می‌شود، درباره آنها اجرا نمی‌شود.

دیگر اینکه چطور در سیستم بانکی درباره معدنکارانی امثال من یا تولیدکننده، صادرکننده ـ یا دیگر فعالان تولید و صنعت ـ و کسانی که در مناطق محروم کشور کار می‌کنند قوانین بسیار سفت و سختی وجود دارد و اجرا می‌شود اما اقدامی علیه این ابربدهکاران بانکی انجام نمی‌شود؟

راه نجات کشور همان‌طور که رهبر معظم انقلاب و دولت محترم بر آن تاکید کرده‌اند، تولید است؛ تا تولید در کشوری به فعال‌ترین واحد تبدیل نشود، چرخ آن مملکت خوب نخواهد چرخید.

تنها راه درمان اقتصاد بیمار کشور در شرایط موجود و حل و فصل مشکلات سنگین معیشتی، فعالیت تولیدی است.

تنها انتظارمان برای حصول به این مهم، قوی‌تر شدن بازوی اجرایی دولت است، تا قوانین ـ که در نظام بانکی برای تسهیل امور تولیدکنندگان تصویب می‌شود ـ به اجرا درآید.

در نهایت باید بر این موضوع تاکید کرد که ظرفیت تولید کشور بسیار محدود و تولیدکننده به‌شدت تحت‌فشار است. با این اوصاف از جایی به بعد آدم می‌برد و دیگر قادر به ادامه فعالیت نخواهد بود. در این صورت بازیافت مجدد فرصت‌های سوخته یا بسیار سخت و زمانبر است یا به ارقام عجیب و غریبی نیاز دارد.

اگر امروز به داد تولیدکنندگان‌مان نرسیم، چندی نمی‌گذرد که سرخوردگی‌ها و ناامیدی‌های ناشی از مشکلات و موانع و اخباری مثل اسامی ابربدهکاران بانکی آنها را چنان دلسرد می‌کند که عطای کار و فعالیت را به لقایش می‌بخشند و به کنج خانه خود می‌خزند

> اگر امروز به داد تولیدکنندگان‌مان نرسیم، چندی نمی‌گذرد که سرخوردگی‌ها و ناامیدی‌های ناشی از مشکلات و موانع و اخباری مثل اسامی ابربدهکاران بانکی آنها را چنان دلسرد می‌کند که عطای کار و فعالیت را به لقایش می‌بخشند و به کنج خانه خود می‌خزند

سخن پایانی

در گزارش فوق، گوشه‌ای از دشواری‌های تامین مالی بخش معدن و چالش‌های‌شان را برای تامین وثیقه بانکی مرور کردیم. به‌طور خلاصه بانک‌ها با استناد به اینکه پروانه بهره‌برداری، «حق امتیاز» است و «حق امتیاز» را نمی‌توان به‌عنوان ترهین قبول کرد، از قبول این سند به‌عنوان وثیقه سر باز می‌زنند، اما فعالان بخش معدن با اشاره به ماده ۹ قانون معادن معتقدند پروانه بهره‌برداری، سندی رسمی و معتبر برای وثیقه‌گذاری است و بانک‌ها در انجام وظایف خود کوتاهی می‌کنند. به‌هر روی این کشمکش هنوز ادامه دارد و اختلاف حل نشده و باعث دلخوری معدنکاران شده است، به‌ویژه وقتی این سختگیری‌ها را در کنار سهل‌گیری اعطای وام به ابربدهکاران قرار می‌دهند!

مدیر کل جدید سازمان صنعت، معدن و تجارت مازندران معرفی شد

مجید فانی به عنوان مدیر کل جدید صنعت، معدن و تجارت مازندران طی مراسمی با حضورمشاور و مدیر کل حوزه وزارتی وزارت صمت و مسوولان و تشکل‌ها و اتحادیه‌ها و اصناف صنعتی، معدنی و تجاری در محل اتاق بازرگانی استان در ساری معرفی شد. مجید فانی پیش از این رئیس دانشگاه آزاد واحد نور و عضو هیات علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد بابل بود.

به گزارش ایرنا، فانی سابقه نایب‌رئیسی کمیسیون سرمایه‌گذاری اتاق بازرگانی و صنایع ایران و عضویت هیات نمایندگان اتاق بازرگانی و صنایع مازندران و عضو شورای حل اختلاف دارایی و امور مالیاتی استان مازندران را در کارنامه مدیریتی خود دارد.

رئیس اتاق بازرگانی صنعت، معدن، تجارت و کشاورزی مازندران در این مراسم ضمن قدردانی از تلاش بی‌وقفه قوانلو گفت: مشکل صنعت مازندران بسیار زیاد و با چالش‌های جدی مواجه است.

عبدالله مهاجر با تاکید بر اینکه تامین مواد اولیه، فروش، بیمه کارگران و مالیات از عمده مشکلات واحدهای تولیدی و صنعتی استان است تصریح کرد: کمبود نقدینگی و برخی مشکلات مقرراتی که نیاز به اصلاح قانون دارد نیاز از دیگر چالش‌های صنعتی به ویژه معدنی استان است.

وی با ابیان اینکه دولت سیزدهم با رویکرد حمایتی باید به این استان به صورت ویژه نگاه کند، گفت: اتاق بازرگانی به‌عنوان بخش خصوصی آمادگی کامل برای کمک به همه بخش‌های صنعت، معدن و تجارت استان دارد. وی ظرفیت خانواده صمت استان در داشتن نیروهای کارآمد و متخصص را بسیار بالا توصیف کرد.

استان مازندران با ۲۲ شهرستان، دارای ۳۹ شهرک و ناحیه صنعتی و ۲ هزار و ۳۰۰ واحد تولیدی است. حدود ۸۰ هزار نفر به صورت مستقیم در واحدهای تولیدی و صنعتی استان اشتغال دارند و از مجموع ۲هزار و ۳۰۰ واحد صنعتی استان، ۴۶۱ واحد در بخش ماشین‌آلات و فلزات اساسی، ۱۳۹ واحد در بخش برق و الکترونیک، ۱۱۵ واحد در بخش نساجی، ۴۰۸ واحد در بخش محصولات شیمیایی، ۲۱۶ واحد در بخش سلولزی، ۵۳۰ واحد در بخش کانی غیرفلزی و ۳۶۷ واحد صنعتی نیز در بخش تولید محصولات غذایی مشغول فعالیت هستند.

بیشترین سهم واحدهای صنعتی استان نیز متعلق به شهرستان آمل است که حدود ۴۰۰ واحد صنعتی فعال دارد.

۲۶ درصد صنایع فعال استان نیز در شهرستان‌های ساری، بابل و سوادکوه مستقر هستند. مازندران در حوزه اشتغال واحدهای صنعتی با استقرار چهار درصد واحدهای صنعتی کشور در این استان یازدهمین استان کشور است و ۳.۸ درصد اشتغال صنعتی را در اختیار دارد.

نظر فعالان حوزه دانش‌بنیان درباره انتشار لیست بدهکاران بانکی

بدهکاران بانکی، یا رانتی هستند یا نورچشمی

کارشناسان معتقدند نام شرکت‌های دانش‌بنیان حقیقی در لیست بدهکاران بانکی نیست و معمولا آن دسته از شرکت‌هایی که در این لیست قرار دارند با رانت موفق به دریافت وام‌های کلان شده‌اند و به‌عبارتی نورچشمی هستند. به‌طورکلی روال دریافت وام برای دانش‌بنیان‌ها و دیگر شرکت‌ها یکسان است و در عمل تفاوتی قائل نمی‌شوند؛ اینکه برای اعطای وام‌های کلان از یک شرکت دانش‌بنیان وثیقه همتراز می‌خواهند خنده‌دار است.

گروه دانش‌بنیان
editor@smtnews.ir

دانش‌بنیان‌ها می‌توانند روی پای خود بایستند

بیشتر صاحبان کسب‌وکارهای معتبر و موفق معتقدند شرکت‌های دانش‌بنیان موفق در ابتدای مسیر نیاز به وام‌های کلان ندارند. اگر بازار کافی در دسترس‌شان باشد و شناخت کافی هم داشته باشند، هیچ کارآفرین و صاحب کسب‌وکاری نگرانی جدی از شکست سنگین مالی نخواهد داشت. در این شرایط ممکن است افراد در ابتدای مسیر کارآفرینی و دانش‌بنیان شدن، باوجود صرف هزینه زمانی و مالی به نتیجه مطلوب نرسند و سود چندانی عایدشان نشود که این فرآیند طبیعی است. اما اگر روند گام‌به‌گام و آرامی را در توسعه کسب‌وکار خود پیش گیرند، احتمال موفقیت و ایستادگی آنها در برابر نواقص‌شان بیشتر می‌شود. اغلب صاحبان کسب‌وکارها لازم است این را بدانند که در ابتدای مسیر نیازمند سرمایه کلان نیستند. اگر محصول یا خدماتی دارند باید تلاش کنند با همان امکاناتی که در اختیار دارند و در حد مقدور، کالای‌شان را به بازار عرضه و به آرامی مسیر پیشرفت را طی کنند. تجربه نشان داده اگر در ابتدای کار پول زیادی تزریق شود، زوایای راه، رسیدن به تولید اصولی و انبوه و پیچ‌وخم‌های بازار، از سوی کارآفرینان شناخته نمی‌شود و این به‌عنوان شکافی عمیق برای کسب‌وکارها مشکل‌ساز خواهد شد.

صمت در این گزارش به بررسی و ارزیابی تسهیلاتی که به شرکت‌های دانش‌بنیان ارائه می‌شود، پرداخته است.

دانش‌بنیان‌ها قدرت دریافت وام‌های کلان را ندارند

سبحان فروغی‌دهنوی، مدیرعامل یک شرکت دانش‌بنیان در حوزه فناوری اطلاعات و ارتباطات و نرم‌افزارهای رایانه‌ای معتقد است بیشتر بدهکارهای بانکی یا رانتی هستند یا نورچشمی. دانش‌بنیان‌های نوپا و اصیل، قدرت دریافت وام‌های کلان بانکی را ندارند. وی بااشاره به روند اعطای تسهیلات بانکی و مالی از سوی صندوق‌های مالی و اعتباری و بانک‌ها در گفت‌وگو با صمت گفت: ابتدا باید به این نکته واقف باشیم که به‌طور کلی تسهیلاتی که به دانش‌بنیان‌ها اعطا می‌شود با تسهیلاتی که به دیگر شرکت‌ها داده می‌شود، تفاوت چندانی ندارد، چرا که بیشتر دانش‌بنیان‌ها هم برای دریافت تسهیلات و وام، نیازمند ضمانتنامه‌های متعدد هستند. این امر نشان می‌دهد که دانش‌بنیان‌هایی هم که موفق به اخذ وام‌های کلان از سوی بانک‌ها شده‌اند، از مسیر رانت توانسته‌اند وام بگیرند. وی افزود: درصد زیادی از دانش‌بنیان‌هایی که از دل دانشگاه‌ها یا مراکز علمی بیرون آمده‌اند، موفق به دریافت چنین وام‌هایی نمی‌شوند. بیشتر این افراد با گردآوری افراد توانمند با حداقل‌ها آغاز کرده‌اند و چندین‌بار به نقطه صفر و حتی زیر صفر هم رسیده‌اند. معمولا شرکت‌های بزرگ یا کاغذی می‌توانند چنین وام‌هایی را دریافت کنند و نام آنها در لیست بدهکاران بانکی است.

نام ما در لیست نبود

فروغی‌دهنوی بااشاره به اینکه چندی پیش لیستی از سوی صندوق نوآوری و شکوفایی منتشر شد شامل نام دانش‌بنیان‌هایی که موفق به دریافت وام شده بودند، گفت: سال گذشته صندوق نوآوری و شکوفایی اعلام کرد رقم چند میلیاردی وام به شرکت‌های دانش‌بنیان اعطا کرده است که نام شرکت ما هم در این لیست بود، در حالی که واقعیت نداشت و آن وامی را که آنها مدنظرشان بوده، هیچگاه دریافت نکرده‌ایم. وی گفت: عموما به دانش‌بنیان‌ها وام‌های کلان تعلق نمی‌گیرد. اگر هم بگیرد نیازمند وثیقه‌های همتراز است. حال این سوال مطرح می‌شود فردی که وثیقه هم‌پایه با وام را دارد چرا باید اقدام به تاسیس یک شرکت دانش‌بنیان کند؟ از آنجایی که بدهکارهای بانکی بیشتر از راه رانت موفق به دریافت وام شده‌اند یا نورچشمی به‌حساب می‌آیند و این روال شامل دانش‌بنیان‌ها هم می‌شود.

وام‌های بی‌برنامه؛ پاشنه آشیل توسعه

این صاحب شرکت دانش‌بنیان گفت: تفاوت چندانی میان وام‌هایی که به دانش‌بنیان‌ها و دیگر شرکت‌ها ارائه می‌شود، نیست. به‌طورکلی اعطای وام‌های بانکی در ایران از تنوع بالایی برخوردار نیست و روال ثابت خودش را دارد. در بسیاری کشورهای پیشرو ۲ راهکار برای تامین مالی و حمایت از دانش‌بنیان‌ها وجود دارد؛ سرمایه‌گذاری اشتراکی و اعطای وام. در سرمایه‌گذاری اشتراکی همان‌گونه که از نام آن می‌توان فهمید، سرمایه‌گذاران در قالب مشارکت با صاحبان شرکت همکاری می‌کنند. در بخش اعطای وام معمولا شرکت‌هایی وام می‌گیرند که می‌دانند با دریافت وام مشکل اصلی شرکت تا حد زیادی رفع می‌شود. در تمام دنیا این ۲ روش جواب داده است، اما در ایران اعطای وام به‌نوعی تبدیل به پاشنه‌آشیل رشد و توسعه کشور شده است. وی افزود: مشکل ما در ایران این است که روش اعطای تحصیلات روند استانداردی ندارد و به‌همین دلیل به شرکت‌های کوچک دانش‌بنیان تعلق نمی‌گیرد. به‌طور معمول برای اعطای وام به شرکت‌های دانش‌بنیان باید بیلان مالی سالانه شرکت مورد ارزیابی قرار گیرد و برمبنای آن وام تعلق یابد نه آنکه وثیقه همتراز بخواهند. فروغی درباره روش‌های به‌روز پیش‌بینی بیلان مالی در کسب‌وکارهای نوپا و جدید گفت: امروزه روش‌هایی رواج داده شده است که صاحبان شرکت‌های دانش‌بنیان می‌توانند با استفاده از شرایط موجود پیش‌بینی‌های دقیق‌تری نسبت به درآمدهای‌شان در آینده داشته باشند و براساس آن درخواست دریافت وام دهند و موسسه‌ای که متولی این خدمات است باید براساس سیستم گردش مالی آن شرکت و تاریخچه‌ای که داشته است، وام اعطا کند؛ چنین روندی در سیستم بانکی ایران وجود ندارد. حال باتوجه به تعریفی که از دانش‌بنیان می‌شناسیم، ارائه یک وثیقه بزرگ ملکی برای دریافت وام عموما خنده‌دار است.

راه‌های تامین اعتبار

وی بااشاره به اینکه شکل کلی دریافت وام از سوی شرکت‌های دانش‌بنیان امری صحیح است، گفت: به‌طور قطع ارائه تسهیلات برای شرکت‌های دانش‌بنیان امری درست است هرچند در ایران تنوع زیادی ندارد و به اعتقاد من دانش‌بنیان‌ها باید از تسهیلات مالی استفاده کنند. از آنجایی که یکی از راه‌های تامین هزینه موردنیاز کسب‌وکارها اعطای وام است، نمی‌توان تمامی نظام بدهکاری را زیرسوال برد. در اصل یک بخش مهم تامین مالی دانش‌بنیان‌ها از طریق وام‌ها حاصل می‌شود. حال اینکه این روش در ایران به‌درستی کار نمی‌کند و باید روال کار صندوق نوآوری و شکوفایی را بررسی کرد.

وی در تشریح توسعه کسب‌وکارهای دانش‌بنیان در جهان گفت: روال مشابه چنین جریانی در سراسر دنیا با عبارت Smart Mony شناخته می‌شود، به این معنا که تمام زیرساخت‌های توسعه یک شرکت دانش‌بنیان از سوی صندوق‌های حمایتی اعم از اعطای وام و فروش محصولات باید فراهم شود. در تشریح این روند باید گفت ارائه تسهیلات همراه با ایجاد زیرساخت‌ها برای کسب سود مالی انجام می‌شود.

> اگر دانش‌بنیان‌ها بدون شناخت و بهره از تجارب قدیمی‌ترها اقدام به دریافت تسهیلات و وام‌های بانکی کنند، احتمال آنکه در نهایت تبدیل به یک بدهکار بانکی شوند، زیاد است

با وام‌های زودهنگام مخالفم

در ادامه با امیر قهرمانپور، صاحب یکی دیگر از شرکت‌های دانش‌بنیان در عرصه تولید تجهیزات پزشکی به گفت‌وگو پرداختیم. وی در گفت‌وگو با صمت گفت: برای اینکه یک شرکت‌دانش‌بنیان تبدیل به یک بدهکار بانکی نشود، باید بداند که چگونه باید در بازار رفتار کند، در حقیقت باید بازار را به‌خوبی بشناسد. وقتی یک صاحب دانش‌بنیان وارد بازار رقابت می‌شود علاوه بر علوم دانشگاهی و آکادمیک باید شناخت کاملی از بازار داشته باشد، در واقع باید علم بازار را بداند.

وی ادامه داد: صاحبان شرکت‌های نوپا پیش از آنکه نیازمند وام‌های بانکی و تسهیلات مالی باشند، نیازمند شناخت بازار و یادگیری رفتار منطقی در بازار هستند. آنها باید بر آینده محصولی که تولید می‌کنند تاحد زیادی اشراف و آگاهی داشته باشند تا به یک نتیجه واقعی برسند. در واقع نباید براساس یک‌سری توهمات ذهنی پیش بروند، چرا که در نهایت متضرر می‌شوند.

قهرمانپور گفت: اگر صاحبان شرکت‌های دانش‌بنیان بدون شناخت و بهره‌گیری از تجارب شرکت‌های باسابقه اقدام به دریافت تسهیلات و وام‌های بانکی کنند، احتمال اینکه در نهایت تبدیل به یک بدهکار بانکی شوند، زیاد است. به اعتقاد من باید گام به گام در این زمینه حرکت کرد، ابتدا باید یک بازار کوچک را انتخاب کرد و بعد یک برنامه بزرگ و بلندمدت چید. در واقع باید به‌آرامی بازار را برای خود تعریف کنند و سپس گسترش دهند.

وی گفت: به‌طور کلی مخالف اعطای تسهیلات در شروع فعالیت یک شرکت دانش‌بنیان هستم، چرا که اگر صاحبان این شرکت‌ها نتوانند رفتار بازار را پیش‌بینی کنند، از بازپرداخت‌ها باز می‌مانند و راه دشوارتری را مقابل خود دارند.

سنگ ضمانت بانکی، پیش‌پای دانش‌بنیان‌ها

در ادامه سیدحسن هاشمی، رئیس سازمان نظام صنفی رایانه‌ای، پذیرفته نشدن دارایی‌های نامشهود شرکت‌های دانش‌بنیان به‌عنوان ضمانت تسهیلات بانکی را یکی از مهم‌ترین مشکلات این شرکت‌ها برشمرد. وی در گفت‌وگو با ایسنا گفت: طی سال‌های اخیر رهبر معظم انقلاب بارها بر ضرورت تقویت اقتصاد دانش‌بنیان تاکید داشته‌اند و در سال جدید نیز بااشاره مستقیم به موضوع «تولید، دانش‌بنیان، اشتغال‌آفرین» سیاست کلی کشور در این عرصه را مشخص کردند. وی افزود: برای بزرگ شدن اقتصاد دانش‌بنیان، نیازمند رشد و تقویت اقتصاد شرکت‌های دانش‌بنیان و توسعه فعالیت‌ها و اثرگذاری آنها در حوزه‌هایی مانند تولید، صنعت و خدمات هستیم و لازمه آن، این است که گردش مالی این شرکت‌ها و سهم آنها در اقتصاد بیشتر شود.

رویکرد حمایتی دولت

رئیس سازمان نصر با تقدیر از رویکرد رئیس‌جمهوری برای حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان اظهار کرد: اینکه آقای رئیسی، وزارتخانه‌ها را مکلف کرده‌اند به‌جای خرید محصولات خارجی، نمونه‌های داخلی و استاندارد تولیدشده توسط شرکت‌های دانش‌بنیان را خریداری کنند، اقدام ارزشمندی است اما طبیعتا این تضمین خرید، صرفا پشتوانه اقتصادی تعداد اندکی از شرکت‌ها خواهد بود و نمی‌تواند شامل حال تمامی ۶۷۰۰ شرکت باشد. هاشمی تصریح کرد: بازار محصولات دانش‌بنیان فقط نهادهای دولتی نیست و این شرکت‌ها باید بتوانند با تامین منابع لازم، بازار محصول خود را توسعه دهند و اقتصادشان را تقویت کنند. هاشمی ادامه داد: شرکت‌های دانش‌بنیان برای رشد اقتصاد خود، نیازمند تامین منابع مالی و استفاده از تسهیلات بانکی هستند که دولت نیز مصوبات حمایتی متعددی داشته و صندوق نوآوری و شکوفایی نیز تسهیلاتی را پیش‌بینی کرده، اما دست بسیاری از شرکت‌ها از این حمایت‌ها کوتاه مانده است. وی تصریح کرد: این شرکت‌ها مانند کارخانه‌ها نیستند که خط تولید، تجهیزات و دستگاه‌هایی داشته باشند که بتوان از آن به‌عنوان وثیقه بانکی استفاده کرد، بلکه دارایی‌شان، مغزافزار آنها است و با تکیه به همین دارایی ارزشمند است که تاییدیه دانش‌بنیان بودن را دریافت کرده‌اند.

ارزش‌گذاری دارایی دانش‌بنیان‌ها

رئیس سازمان نظام صنفی رایانه‌ای ادامه داد: باتوجه به این شرایط، باید مکانیسمی وجود داشته باشد که این دارایی نامشهود شرکت‌های دانش‌بنیان ارزش‌گذاری شده و به‌عنوان سرمایه رسمی در اداره ثبت شرکت‌ها درج و ضبط تا به‌رسمیت شناخته شود. هاشمی افزود: در کنار این اقدام، لازم است سازکاری هم برای تامین ضمانتنامه‌های بانکی تعیین شود، چرا که بانک‌ها حتی باوجود ثبت شدن دارایی‌های نامشهود به‌عنوان سرمایه رسمی شرکت‌ها، باز هم آن را برای وثیقه و تضمین قبول نمی‌کنند. هاشمی ادامه داد: راهکار پیشنهادی ما این است که صندوق نوآوری و شکوفایی با عاملیت صندوق‌های پژوهش و فناوری سراسر کشور و با همکاری سازمان‌های نظام صنفی رایانه‌ای استان‌ها، برای حل این مشکل اساسی شرکت‌های دانش‌بنیان اقدامی مشترک داشته باشند.

صدور ضمانتنامه از طرف صندوق‌ها

وی گفت: این صندوق‌ها می‌توانند دارایی‌های فکری شرکت‌های دانش‌بنیان را ارزش‌گذاری کرده و به‌ازای پذیرفتن آن به‌عنوان ضمانت، ضمانت‌های تعهد پرداخت مورد قبول بانک‌های عامل را صادر و به شرکت‌های دانش‌بنیان ارائه کنند. وی بااشاره به آمادگی سازمان نظام صنفی رایانه‌ای کشور برای همکاری در ارزش‌گذاری دارایی نامشهود دانش‌بنیان‌ها تصریح کرد: با اجرایی شدن این طرح، شرکت‌های دانش‌بنیان می‌توانند به‌جای وثیقه‌های معمول، ضمانت‌نامه‌های صندوق‌های پژوهش و فناوری را که در ازای دارایی‌های نامشهود آنها صادر شده، به بانک‌ها ارائه کنند و از تسهیلات بانکی بهره‌مند شوند. رئیس سازمان نصر همچنین ابراز امیدواری کرد که با همراهی نهادهای متولی، این طرح محقق و گام بلندی برای تحقق شعار سال و بزرگ شدن اقتصاد دانش‌بنیان کشور برداشته شود.

سخن پایانی

در نهایت باید گفت آنچه موجب حمایت و کمک به یک شرکت دانش‌بنیان در گام نخست می‌شود، ایجاد زیرساخت‌های مناسب در فروش محصولات در بازار هدف است. باتوجه به مقایسه‌ای اجمالی میان آنچه در صندوق‌های مالی و اعتباری ایران و کشورهای پیشروخ می‌دهد، باید گفت بیشتر این صندوق‌ها در کشورهای توسعه‌یافته به شرکت‌های دانش‌بنیان در راستای فروش محصولات کمک می‌کنند و به‌نوعی ماهیگیری را یاد می‌دهند؛ از حق که نگذریم در ۵ الی ۶ سال گذشته حمایت‌های بجایی از دانش‌بنیان‌ها در کشور از سوی نهادهای دولتی و صندوق‌های مالی و اعتباری و بانک‌ها شده است که قابل تقدیر است اما بسیاری از صاحبان این شرکت‌ها معتقدند به‌قدری روند دریافت وام یا تسهیلات از این صندوق‌ها دشوار است که در بسیاری موارد از دریافت منصرف می‌شوند. بنابراین لزوم تغییر در ارائه تسهیلات به دانش‌بنیان‌ها به‌شدت احساس می‌شود، همچنین این روند نباید به‌گونه‌ای باشد که این شرکت‌ها در نهایت به‌دلیل شکست در بازار تبدیل به یک بدهکار بانکی شوند.

بین‌الملل

حمایت از دانش‌بنیان‌ها در اروپا و امریکا

به گزارش مهر، تجربه جهانی نشان می‌دهد یکی از راه‌های دستیابی به اقتصادی فعال و پویا اتکا به کسب‌وکارهای دانش‌بنیان است؛ کسب‌وکارهایی که شاید در ابتدای حضور به‌صورت گروه‌های کوچک استارت‌آپی برای پیاده‌سازی ایده‌های نوآورانه تلاش می‌کنند اما در صورت سرمایه‌گذاری درست و به‌موقع و حمایت توسط دولت‌ها می‌توانند سرنوشت فناوری، تولید و اشتغال را تغییر دهند و پیشرفت و رفاه بیشتر را برای مردم به‌ارمغان آورند. در کشور ما نهادهایی مانند معاونت علمی‌وفناوری ریاست‌جمهوری و صندوق نوآوری و شکوفایی کار، حمایت و پشتیبانی از دانش‌بنیان‌ها را برعهده دارند که گستره این حمایت‌ها از پرداخت تسهیلات مالی تا معافیت‌های مالیاتی است. از آنجا که مطالعه نحوه حمایت و شتابدهی به فعالیت‌های دانش‌بنیانی، نتیجه اثربخشی آنها و بررسی مقایسه‌ای روش‌های حمایتی در سایر کشورها است، می‌تواند ما را در ارائه خدمات مفیدتر به دانش‌بنیان‌ها کمک کند، در نوشتار پیش‌رو به بررسی روش‌های حمایتی در اتحادیه اروپا و امریکا پرداخته شده است.

برنامه‌های حمایتی اتحادیه اروپا

گفتنی است، شرکت‌های کوچک و متوسط ستون فقرات اقتصاد اروپا را تشکیل می‌دهند، دولت‌های اروپایی برنامه‌های متنوعی را برای حمایت از این شرکت‌ها به‌ویژه شرکت‌های کوچک و متوسط فعال در حوزه فناوری بالا، طراحی و اجرا می‌کنند. کمیسیون اروپا دسترسی به منابع مالی را از طریق نهادهای مالی محلی در کشورهای اتحادیه اروپا فراهم می‌کند. انواع مختلف تامین مالی شامل وام‌ها، تامین مالی خرد، ضمانتنامه، سرمایه‌گذاری و مشارکت از طریق صندوق‌های سرمایه‌گذاری خطرپذیر یا فرشتگان کسب‌وکار است.

افق ۲۰۲۰ و برنامه اروپا

بزرگ‌ترین برنامه پژوهش و نوآوری در اتحادیه اروپا بود که با ۸۰ میلیارد یورو بودجه در طول بیش از ۷ سال (۲۰۱۴ تا ۲۰۲۰) با هدف جذب سرمایه‌گذاری خصوصی و بهره‌مندی ایده‌های ناب از آزمایشگاه به بازار ارائه شد. در افق ۲۰۲۰، توجهی ویژه به کسب‌وکارهای کوچک و متوسط شد. کمک به معرفی ایده‌های جدید این بنگاه‌ها به بازار و سپس کمک به توسعه بیشتر این ایده‌ها از جمله نکات مهم برنامه در حوزه کسب‌وکارهای کوچک و متوسط بود. پس از پایان دوره افق ۲۰۲۰، برنامه حمایت از پژوهش اتحادیه اروپا تحت‌عنوان افق اروپا مربوط به سال ۲۰۲۱ تا ۲۰۲۷ با بیش از ۹۵.۵ میلیارد یورو به‌عنوان بزرگ‌ترین برنامه حمایتی در جهان، کار خود را آغاز کرده است.

تامین مالی اتحادیه اروپا برای نوآوران (InnovFin)

راهکار مشارکتی گروه بانک سرمایه‌گذاری اروپا (EIB و EIF) و کمیسیون اروپا در قالب برنامه پژوهش و نوآوری افق ۲۰۲۰ بود. InnovFin دربردارنده مجموعه‌ای یکپارچه و مکمل از ابزارهای مالی و خدمات مشاوره‌ای بود که کل زنجیره ارزش پژوهش و نوآوری را پوشش می‌داد.

صندوق اروپایی سرمایه‌گذاری‌های راهبردی

این صندوق رکن اصلی طرح سرمایه‌گذاری اروپا است و «پنجره اختصاصی SME» با سرمایه ۵/۵ میلیارد یورویی دارد که وام یا ضمانتنامه‌ها را از طریق EIF در اختیار بنگاه‌های کوچک و متوسط قرار می‌دهد. همچنین از طریق EFSI، امکان مشارکت با بخش خصوصی و سرمایه‌گذاری خطرپذیر روی شرکت‌های نوآفرین پرظرفیت و شرکت‌های در حال رشد و نیز اعطای وام به SME های پرمخاطره (فعال در حوزه پژوهش و نوآوری یا فعالیت‌های اجتماعی) فراهم شده است. این حمایت‌ها فراتر از خدمات EIF یا دیگر ابزارهای مالی اتحادیه اروپا است.

تسهیلات ضمانتنامه فرهنگی و خلاق

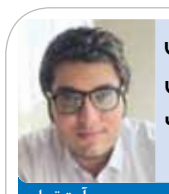
در قالب برنامه «اروپای خلاق» به واسطه‌های مالی‌ای ضمانتنامه ارائه می‌شود که منابع مالی لازم برای برنامه‌های بخش فرهنگی و خلاق را تامین می‌کنند. این برنامه با وام و دیگر ابزارهای مالی از بنگاه‌های خلاق حمایت می‌کند. همچنین در این برنامه به واسطه‌های مالی برای درک بهتر نیازهای پروژه‌های فرهنگی و خلاق آموزش داده می‌شود.

سیاست‌های مالی و مالیاتی امریکا

امریکا یکی از کشورهایی است که در حوزه حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان کوچک و متوسط فعالیت‌های زیادی انجام داده است. در بیشتر شهرهای کوچک و بزرگ امریکا یک اداره بنگاه‌های کوچک محلی وجود دارد که درباره طیف مختلفی از برنامه‌ها و پشتیبانی‌ها به کارآفرینان در زمینه تاسیس شرکت‌های دانش‌بنیان کمک می‌کنند. افزون بر آن چند طرح دولتی فدرال نیز به‌طور خاص برای کمک به مالکان کسب‌وکارهای کوچک دانش‌بنیان آغاز شده است. در همین راستا «اداره کسب‌وکارهای کوچک امریکا» (SBA) برنامه‌های مختلفی برای حمایت از استارت‌آپ‌ها و شرکت‌های دانش‌بنیان دارد. این اداره هر سال به بیش از یک میلیون کارآفرین و صاحبان مشاغل کوچک آموزش و مشاوره می‌دهد. شبکه ملی شرکای منابع مالی SBA کمک‌هایی در زمینه آموزش، راهنمایی، منابع و کمک‌های محلی فراهم می‌کند که تاثیر بسیار زیادی بر کسب‌وکارهای کوچک این کشور دارد. در ۲۰۲۱ میلادی کسب‌وکارهای کوچک امریکایی از همین طریق به چند میلیارد دلار سرمایه و کمک دست یافتند و بیش از ۲۶ هزار کسب‌وکار تازه خلق شد. همچنین در این فرآیند بیش از ۲ میلیون شغل ایجاد و حفظ شد.

یادداشت

ناترازی بانکی نشانه بحران است

آیت تجلی
اقتصاددان

در نظـام بانکی ۲ تعریـف در زمینه فرد یا سـازمان بدهکار وجـود دارد. وقتی حرف از بدهـکاری بانک می‌زنیم به این معنا اسـت کـه بانـک مربوطه به فـرد سـپرده‌گذار یا سـرمایه‌گذار بدهکار است. در واقع اگر بانک را مانند یک شـخص در نظـر بگیریم ماجرا درسـت از آب در می‌آید. برای درک ساده‌تر همیشـه فرض کنید بانک یک شخص است که با فرد سـپرده‌گذار یا سـرمایه‌گذار طرف حساب اسـت و طبیعتا هر قدر که به او پول بدهید به همان میزان هم بانک عامل به فرد حقیقی یـا حقوقی بدهکار می‌شـود. با این حساب اگر در گزارشی مشـاهده کردید که مثـلا مانده حسـاب یک بانک یـک میلیون تومـان و از نوع بدهکار اسـت، طبیعتا یعنی فـرد حقیقی یـا حقوقی مبلغ یـک میلیون تومـان در آن بانکی دارایـی دارد. باید بین سپرده‌های درون بانک به‌عنوان سرمایه بانک یا تسـهیلاتی که ارائه می‌کند تراز و تناسب منطقـی برقرار باشـد؛ در غیـر این صورت مواردی مانند ناترازی در حسـاب و عملکرد بانک ایجاد می‌شود.

ابتـدا بایـد توضیـح داده شـود مفهـوم ناتـرازی به‌ویژه ناترازی ترازنامـه بانک‌ها به مفهوم حسـابداری آن نیسـت. از نقطه نظر حسـابداری ترازنامـه بانک‌ها همیشـه تراز اسـت؛ بنابراین مفهـوم ناتـرازی بانک‌ها به مفهـوم اقتصادی و مالی آن اشـاره دارد، نه مفهوم حسـابداری. به‌عنوان مثـال چنانچه کیفیـت دارایی‌های بانک‌ها مطلوب نباشـد، یعنی بانک عامل سرعت نقدشوندگی پایینی داشـته باشـد؛ به‌گونه‌ای که در شرایط نیاز نتواند از دارایی خود برای تامین نیازهای نقد استفاده کند، با مشکل ناترازی مواجه خواهد شـد؛ بنابراین یـک بانک یا موسسـه مالی چنانچه وجوه کافی و با سـهولت و با هزینه منطقی برای تامین نقدینگی آنی، کوتاه‌مدت و بلندمدت خویش نداشـته باشد، نخستین علامت و نشانه از وضعیت بحرانی ناترازی آن بانک یا موسسه مالی است.

همچنیـن در موضوع بدهکاران بزرگ باید توجه داشـته باشیم بسـیاری از این افراد از ابتدا تمایلـی به پرداخت بدهی نداشـته‌اند و ایـن سـرمایه‌ها را در کارهـای غیرمولد و واسـطه‌گری به‌کار بسـته‌اند کـه نتیجه آن رشـد تـورم، عدم وصـول سـرمایه مردم و ورود سـرمایه بـه بخش‌هـای غیرمولد بوده اسـت. بدیـن ترتیب افـرادی کـه به‌دنبال سرمایه‌گذاری در بخش‌های تولیدی و ایجاد اشتغال هستند کنار گذاشته می‌شوند.

در تعریـف وزارت اقتصـاد از ابربدهـکار بانکی، ایـن واژه به افرادی اطلاق می‌شـود کـه ۱۰ درصد اندوخته بانک‌هـا را در قالب تسـهیلات دریافت کـرده و در واقع دارنده تسـهیلات کلان بانکی محسـوب می‌شوند؛ بنابراین افرادی که تسـهیلات کلان دریافت کـرده امـا اقسـاط آن را به بانـک پرداخت نکرده‌اند، به‌عنوان ابربدهکار بانکی شـناخته می‌شوند.

از زاویـه عرضـه نقدینگـی بـرای جبران ناترازی بانک‌ها، اسـتقراض سیستم بانکی از بانک مرکزی که گاهی ممکن است از اعطای نقدینگی به دولت ناشـی شـده باشـد، باید کاهش یابد.

همچنیـن ترکیب بدهی‌هـای نظام بانکی بایـد تغییر یابـد؛ مثلا تغییر سـپرده‌گذاری مـردم از کوتاه‌مـدت بـه گواهـی سـپرده بلندمـدت کـه در آن ماندگاری سـپرده در سیستم بانکی بیشتر است.

علاوه بر این در نظر گرفتن ضوابط مربوط به کمیت و کیفیت کفایت سـرمایه از دیگر راهکاهـای بهبـود تـراز مالـی و اقتصادی بانک‌هاست.

نکتـه پایانی اینکـه بانک مرکـزی باید با تدوین سیاسـت‌ها، مقررات و ابزارهای پولی و نظارتی به کاهش تدریجی ناترازی موجود بانک‌ها کمک کند.

بـرای ایجـاد تـراز بانکـی و جلوگیری از به‌وجـود آمـدن ابربدهـکاران، لازم اسـت ایجاد شـفافیت، سـاماندهی وضعیت عرضه تسـهیلات و برخورد با بدهـکاران بانکی در اولویت کاری قرار گیرد.

گفت‌وگو

مدیرعامل سابق بانک صادرات در گفت‌وگو با صادرات:

شرایط تسهیلات برای دولتی‌ها و خصوصی‌ها یکسان است

گروه بانک‌وبیمه
editor@smtnews.ir

انتشـار فهرست اسـامی ابربدهکاران بانکی در روزهای اخیر موجب داغ شـدن بحـث مقابله با فسـاد در محافـل رسـانه‌ای و اقتصادی و همچنین شـبکه‌های اجتماعی شـده اسـت. از مهم‌ترین نکاتی که از این فهرسـت‌ها اسـتنباط شـده می‌توان به تخصیص تسهیلات کلان بی‌حساب و کتاب به شـرکت‌های تابعه و حتی سهامداران بانک عامل اشـاره کرد. بانک مرکزی به‌تازگی در دو بخش اقدام به انتشـار لیست ابربدهکاران بانکی کرده اسـت. صادرات در این شماره چگونگی دریافت و پرداخت این بدهی‌ها را از بهاالدین حسـینی، مدیرعامل سابق بانک صادرات جویا شده است.

عکس: آیدا فریدی

دولت و بانک مرکـزی ابزارهایی برای موظف کردن افراد و نهادها به بازپرداخت تسهیلات دریافتی‌شان دارند و از این ابزارها هم در مواقع لزوم استفاده می‌کنند

دولت در لیست ابربدهکاران

بدهـکاران بانکی به‌ویژه ابربدهکاران، همواره یکی از مشـکلات اساسی و سـاختاری در نظام اقتصـادی کشـور بوده‌انـد که علاوه بـر ایجاد بی‌انضباطی اقتصادی باعث شـکل‌گیری فضای روانی منفی در جامعه شـده‌اند، به همین دلیل مقابله با آنها، همواره مورد توجه بوده اسـت؛ بر همین اساس، اواخر آبان سال گذشته وزیر امور اقتصـادی و دارایی در توئیتـی از بانک مرکزی خواسـت بانک‌ها هـر ۳ ماه اسـامی بدهکاران بانکی را منتشـر کنند. سـید احسان خاندوزی بانک‌ها و موسسـات اعتباری را مکلف کرد برای اطلاع عموم مشخصات تسهیلات‌گیرنده، توجیه بانک بـرای تخصیص منابع، مبلغ تسـهیلات، میـزان پرداخت، مانده بدهی، نرخ سـود و نوع تضامین را اعلام کننـد. وزیر اقتصاد دو فاکتور بدهـکار بودن بـه نظـام بانکـی را نپرداختن دیـون بیـش از ۱۸ ماه و مقـروض بودن بیش از ۱۰۰ میلیـارد تومانـی اعلام کـرد، اما نکته جالبی که در لیسـت‌های ایـن ۱۴ بانک وجود دارد این اسـت که عمده‌ترین بدهکاران بانکی دولتی‌ها هسـتند و پس از آن بدهی بانک‌ها به یکدیگر.

بـا این همـه به‌گفتـه وزیر اقتصاد براسـاس تکلیفی که در قانون بودجه سـال ۱۴۰۱ آمده، همه بانک‌هـا مکلفند این اطلاعات را در اختیار بانـک مرکزی جمهوری اسـلامی قـرار دهند؛ بنابراین برای نخسـتین بـار در تاریخ بانکداری کشـور ۱۱ بانـک دولتـی زیرمجموعـه وزارت اقتصاد با انتشار فهرست بدهکاران بزرگ بانکی در ایـن زمینـه پیشـگام شـدند و تقریبا تمام بانک‌های دولتی غیر از بانک قرض‌الحسـنه مهر ایران که اساسـا بدهی‌های بالای ۱۰۰ میلیارد تومانـی ندارد و بانک توسـعه تعـاون که اعلام کرده بدهکاران بدحسـاب بـالای ۱۰۰ میلیارد تومانی در این بانک نیستند، در سایت‌های خود چنین فهرستی را منتشر کرده‌اند.

ابربدهکار کیست؟

ابربدهـکار بانکی؛ ایـن واژه به افـرادی اطلاق می‌شود که ۱۰ درصد اندوخته بانک‌ها را در قالب تسهیلات دریافت کرده و در واقع دارنده تسهیلات کلان بانکی محسوب می‌شوند؛ بنابراین افرادی که تسـهیلات کلان دریافت اما اقساط آن را به بانک پرداخت نکنند، به‌عنوان ابربدهکار بانکی شناخته می‌شوند.

لیست ابربدهکاران بانکی به درخواست وزیر اقتصاد ازسـوی بانک‌ها منتشر شده و واکنش‌های بسـیاری را نیز به همراه داشته اسـت. در بیـن ایـن اسـامی نـام وزارت یا سـازمان‌های دولتی نیز مشـاهده می‌شود. به‌نظر شما تفاوت بدهکاران بخش خصوصی و بخـش دولتی و همین‌طور چگونگی وصول این مطالبات چگونه است؟

معمـولا بانک‌ها قراردادی را با مشـتریان خود چـه در بخـش خصوصـی و چه دولتـی به امضا می‌رسـانند. مشـتریان بانکـی طبـق مـاده ۱۵ قانـون عملیات بانکـی بدون ربا که جـزو احکام لازم‌الاجراسـت باید وثایقی در اختیار بانک بابت دریافت تسهیلات قرار دهند.

این پیش‌بینی حسب مخاطراتی که برای اعتبار وجود دارد، در نظر گرفته می‌شـود. بر این اساس در زمان پرداخت تسهیلات به مشتری وثیقه‌هایی دریافت می‌شـود، از جمله وثیقـه ملکی، چک و سفته.

آیا در زمینه بدهکاران دولتی هم همین قوانین قابل‌اعمال است؟

بله. قانون وصول در ارتباط با دولت و بخش‌های دولتـی و غیردولتی یکسـان اسـت و این نهادها فرقی با بخش خصوصی در تسهیلات‌گیری ندارند.

امـا در بخش دولتی معمـولا تضمین‌ها تفاوت دارد. در بخش دولتی تضمین دولت برای بانک‌ها انتشـار اوراق مشـارکت و اوراق خزانه است زیرا اینهـا تضمین دولت اسـت و دولت باید آنها را در بودجه لحاظ کند و بعد بپردازد.

فکر می‌کنیـد چرا اسـامی ابربدهکاران بانکی منتشر شده است؟

دولت و بانـک مرکزی ابزارهایـی برای موظف کـردن افراد و نهادهـا به بازپرداخت تسـهیلات دریافتی‌شـان دارند و از ایـن ابزارها هم در مواقع لزوم استفاده می‌کنند. باوجود این ابزارها، بسیاری اوقات فشـار افکار عمومی تاثیرگذاری بیشـتری دارد. در شـرایطی که ابزارها و فشارهای دولت و بانک مرکزی تاثیرگذاری چندانی برای بازپرداخت تسـهیلات دریافتی افـراد ندارد و آنهـا را مجاب بـه مراجعه برای پرداخت بدهی‌های معوقه‌شـان نمی‌کند، افشای این اطلاعات می‌تواند بسیار موثر باشد.

اگر نهادهـای عمومی بدهـی بانک‌ها را نپردازند چه اتفاقی خواهد افتاد؟

برخی شـرکت‌ها مثـل شـرکت‌های دولتی یا نهادهـای عمومی نظیر شـهرداری‌ها قـراردادی بـا بانک امضـا می‌کنند که براسـاس آن بانک‌ها می‌توانند با مراجعه به محاکم قضایی حکم بگیرند و اگـر وثیقه‌هایـی در اختیار بانک باشـد، بانک می‌تواند براساس وثیقه‌های در اختیار اقدام کند.

وزیر اقتصاد همچنین گفت اگر ۱۸ ماه از سررسـید اقساط تسهیلات بگذرد و وصولی اتفاق نیفتد، اسـم دریافت‌کننده این وام در لیست ابربدهکاران بانکی اعلام خواهد شد. آیا این بازه تعیین‌شده ۱۸ ماهه قانونی است؟

خیر؛ این زمان قانونی نیست. این مقرره‌ای است که بانک مرکزی در زمینـه مطالبات معوق وضع کرده اسـت؛ به‌طور مثال مطالباتی کـه از تاریخ سررسـید آن ۲ ماه بگذرد از وضعیت حال خارج و به لیست سـیاه بین‌بانکی اضافه می‌شود. یعنی بر این اسـاس بانک‌های دیگر به این شـخص یا نهاد تسهیلات نمی‌دهند، چون این نهاد مطالبات معوق بیش از ۲ ماه دارد.

اگـر بعـد از ۲ مـاه بـاز هـم اقدامی ازسـوی تسـهیلات‌گیرنده در جهت پرداخت بدهی معوق صورت نگیرد، به مشـتری اعلام کتبی می‌شـود، اما اگر مشـتری پس از گذشـت ۶ ماه قرض خود را نپـردازد، بدهی‌اش به مطالبـات معوق افزوده می‌شـود و بانک چه با شخص حقیقی در ارتباط باشد، چه با دولت اقدام به استفاده از وثایق بانکی خواهد کرد.

اگر پس از گذشت یک سال باز هم بدهی وصول نشود، بانک آن را مشکوک‌الوصول اعلام می‌کند؛ در واقع در این زمان حجت بانک با مشتری پایان می‌یابد.

وام‌دهـی آن هـم به‌صـورت کلان در بانک‌ها چه مراحلی دارد؟

در بانک‌هـا چه دولتی و چه خصوصی دو بخش وجـود؛ یکی مسـئول پیگیری وصـول مطالبات معوق است که در بخش اعتباری بانک واقع شده و دوم اداره حقوقـی بانک‌هـا. این دو بخش برای تسـهیلات‌دهی کاملا همراسـتا حرکت می‌کنند. مثلا وقتی بخشـی اعم از دولتی یـا خصوصی از بانک درخواسـت وام می‌کند این درخواسـت در اداره اعتبارات بررسی می‌شود و نتیجه این بررسی بـه اداره حقوقی می‌رود و اصلاحات در این بخش صورت می‌گیرد.

در فهرسـت ۱۴ بانکـی کـه اسـامی بدهکاران خود را منتشـر کرده‌اند، اسـامی خود این بانک‌ها نیز به چشم می‌خورد. یعنی بانکی از بانک دیگر تسـهیلات گرفته و حالا در لیسـت ابربدهکاران قرار می‌دهد. درباره این موضوع توضیح می‌دهید؟

این مسـئله به این دلیل است که بانک مرکزی نقدینگی را در کل شـبکه بانکـی می‌بیند؛ یعنی ممکـن اسـت بانکی در یـک روز یا یـک ماه یا حتی یک سـال منابع مالی مـازاد و بانک دیگری کسـری منابع داشته باشـد. بانک مرکزی در این مورد راهـکاری دارد به‌نام بازار بـاز یا به‌اصطلاح استقراض بین‌بانکی.

در این استقراض‌های بین‌بانکی، واحدهای مالی این بانک‌ها از هم وام می‌گیرند. این اسـتقراض‌ها معمـولا برای کوتاه‌مدت اسـت. حتی در حد یک شـب که بانک‌هـا می‌خواهنـد با بانـک مرکزی تسویه‌حساب کنند.

در ایـن حالت ممکن اسـت یک بانک به بانکی دیگر مقروض شـود؛ یعنی بانکی که مازاد اعتبار دارد بـه بانک مقـروض قرض می‌دهـد؛ آن هم به‌صورت هفتگی یا ماهانه. به‌عبارت سـاده‌تر یک بانک براساس توافق منابع خود را در اختیار بانکی که کسـری دارد در ازای سـود متداول بین‌بانکی قرار می‌دهد.

با این روش کسری را اتاق پایاپای بانکی از بین می‌برد. در پایان روز در اتاق پایاپای بانک مرکزی ممکن اسـت چند بانک بدهکار یا بستانکار شوند. بعضـی وقت‌ها ایـن اسـتقراض بین‌بانکی ممکن اسـت از یک شـب یا هفته بیشتر شـود و حتی چندین ماه طول بکشد.

جز مسئله‌ای که اشاره کردید چه مسئله دیگـری می‌توانـد یـک بانـک را تبدیل به ابربدهکار بانکی کند؟

در برخـی پروژه‌ها چند بانـک به‌طور همزمان مشـارکت می‌کنند، مثل ساخت مترو، آزادراه و... اما ممکن است یک بانک به تعهد خود عمل نکند. مثلا بانک الـف ضمانتنامه‌ای برای بانک ب صادر کـرده، اما بانک ب به تعهـدات خود عمل نکند و برای پروژه تامین مالی انجام ندهد. اینجا بانک ب بدهکار شـده و دین حال ایجاد می‌شود که چون ممکن اسـت این حالت برای مدت طولانی برقرار باشـد اسـم یک بانک می‌تواند جزو ابربدهکاران بانکی جای بگیرد.

به‌گفتـه وزیر اقتصاد ممکن اسـم فرد و شرکتی به اشتباه در لیست بدهکاران بانکی آمده باشـد. بروز چنین اشـتباهاتی چگونه ممکن است؟

گاهی ممکن اسـت در بخشـی دیگـر از ارکان تصمیم‌گیـر توافقـی انجام، اما در ارسـال نتیجه نهایی به بخش دیگر تاخیر ایجاد شـود. به‌عنوان نمونـه ممکن اسـت نتیجـه توافقی که بـا اداره اعتبارات می‌شود، به اداره حقوقی ارسال نشود.

در روند کلی پرونده‌های مطالبات معوق ابتدا به اداره اعتبارات بانک می‌رود و سپس نتیجه بررسی آن به اداره حقوقی بانک ارسـال خواهد شـد. در این روند ممکن اسـت مشـتری به بانک مراجعه کنـد و با بانک توافقـی در قالب امهال انجام دهد یا بخشـی از بدهی را به بانک بپـردازد، اما دایره حقوقی در جریان این وصول قرار نگیرد و در این بی‌اطلاعی اسـم شخص یا شـرکت همچنان در میان ابربدهکاران بانکی باقی بماند.

به‌نظر شما علت به‌وجود آمدن ابربدهکار بانکی چیست؟

درباره علل شکل‌گیری پدیده ابربدهکاران بانکی باید بگویم بیشـتر ناشی از فضای اقتصادی کشور اسـت، زیرا اقتصاد کشور گاهی اوقات دچار رکود می‌شـود و حاکم شدن این شـرایط دستگاه‌ها و شرکت‌ها را تحت فشار قرار می‌دهد و عملا موجب می‌شـود همه محاسباتی که آنها برای بازپرداخت تسـهیلات دریافتی خود داشـتند به هم بخورد. به‌عـلاوه اینکـه وام‌گیرنـدگان نیز ممکن اسـت تحت تاثیر شـرایط رکود، دچار مشکلاتی شوند. در مجموع رکود شـدید یکی از عوامل بروز پدیده ابربدهکاران بانکی اسـت. ایجاد شرایط نامتعادل اقتصادی به‌واسـطه عملکرد بنگاه‌ها هم نیسـت، زیرا گاهی به‌واسطه برخی تصمیمات رکود حاکم می‌شـود. برای نمونه گاهی نرخ ارز یکباره جهش پیدا می‌کند و کاری که توجیه اقتصادی داشته و برای آن وام گرفته شـده از توجیه می‌افتد. البته گاهی محاسبات این واحدها هم دخیل است.

در کل چـه اقداماتی باید انجام شـود تا از به‌وجود آمدن ابربدهکار بانکی جلوگیری شود؟

باید بعد از اعطای وام، محل خرج وام‌ها مشخص شود. باید طرح توجیهی برای سرمایه‌گذاری وجود داشـته باشـد تا وام پرداخت شـود؛ در غیر این صورت تسهیلات برای فرار سرمایه به کار می‌رود و پروژه‌ها به جایی نمی‌رسـند. کشـور ما اقتصاد دولتـی دارد و در حقیقـت سـرمایه‌گذاری‌ها در برنامه‌های ۴ سـاله مشخص شده است. ما حداقل یک دهه رشـد اقتصادی زیر صفر داشتیم. آمار ۶ تا ۱۰ درصد تنها استهلاک سرمایه‌های گذشته را جبران می‌کند. با این مقادیر ناچیز اقتصاد کشـور رشد نخواهد کرد و صادرات خوب نخواهیم داشت.

پرداخـت وام در کشـورهای پیشـرفته به‌شکل است؟

سیستم بانکی کشورهای پیشرفته صدها موضوع را بررسی می‌کند تا بی‌جهت وام به افراد ندهد. در ایران با یک دسـتور وزارتخانـه‌ای چندین وام به افراد پرداخت شـده است. چرا باید بدون ضمانت پـول در اختیـار کسـی بگذاریم. کمتـر مدیری را شـاهدیم که با سـابقه کار به مدیریت رسیده باشـد. ماحصل این روند افزایش تورم سـالانه تا مـرز ۷۰ درصد خواهد بود. با فشـار به بدهکاران بانکـی توانایی ترمیم تخریـب چندین دهه‌ای را نداریم.

اما در فهرست اعلامی بانک‌ها نام برخی وزارتخانه‌هـا ماننـد وزارت نیـرو، سـازمان فرودگاه‌ها و... دیده می‌شـود. در این صورت نحوه برخـورد بانک متفاوت با بدهکار بخش خصوصی خواهد بود. سازکار وصول معوقات ایـن بخـش و نحوه برخـورد دولـت در این شرایط چگونه است؟

وزارتخانه‌ها معمولا بـرای گرفتن وام اداره‌های خاصی دارند که در سازمان‌شـان تعریف شـده و آن واحـد را به‌عنوان گیرنده وام معرفی می‌کنند؛ در نتیجـه کلیه مسـئولیت دریافـت و پرداخت تسـهیلات بر عهده این نهاد نظیـر هیات مدیره اسـت، اما در صورت تغییر هیات مدیره سـازکار کمی متفاوت و حقوقی خواهد بود.

بهاالدین حسینی

مشتریان بانکی طبق ماده ۱۵ قانون عملیات بانکی بدون ربا که جزو احکام لازم‌الاجرا است باید وثایقی در اختیار بانک بابت دریافت تسهیلات قرار دهند

تاکید کارشناسان بر لزوم شفافیت فهرست‌های منتشر شده

ابربدهکاران پشت پرده هم معرفی شوند

با توجه به قانون بودجه ۱۴۰۱ بانک مرکزی مکلف است اسامی کامل ابربدهکاران بانکی را منتشر کند که این اقدام از سال جدید از سوی وزارت امور اقتصادی و دارایی عملی شد. با این وجود، کارشناسان معتقدند انتشار این فهرست کامل نبوده و خواهان شفافیت در این امر هستند. به عقیده کارشناسان ماجرای ابربدهکاران بانکی دو دهه است ادامه دارد و ریشه‌های آن در مشکلات نظام اقتصادی و نظام بانکی است.

کامیار فکور
editor@smtnews.ir

جزئیات اطلاعات ابربدهکاران بانکی هم منتشر می‌شود

باوجودانتشار اسامی بدهکاران بانکی از سوی ۴ بانک دولتی، به‌باور کارشناسان، فهرست‌های منتشر شده چیزی غیر از اعدادی گنگ و مبهم و تعدادی اسم نیستند و هیچ اطلاعات دیگری نمی‌توان از آنها کسب کرد. این در حالی است که مدیرکل روابط‌عمومی بانک مرکزی تاکید دارد، بانک مرکزی قطعا گزارش همکاری یا تخلف بانک‌ها و موسسات اعتباری غیربانکی را به صورت فصلی به کمیسیون اصل ۹۰ مجلس و دیوان محاسبات کشور ارائه می‌کند. به گزارش ایمنا، مصطفی قمری‌وفا در صفحه توئیتر خود نوشت: این اطلاعات که با راستی‌آزمایی همراه خواهد بود شامل مانده تسهیلات و تعهدات کلان و میزان پرداختی و مانده تسهیلات و تعهدات اشخاص مرتبط و میزان پرداختی هر یک از بانک‌ها و موسسات اعتباری غیربانکی به تفکیک هر یک از اشخاص با تعریف شورای پول و اعتبار (مرتبط یا ذی‌نفع واحد)، نرخ سود، مدت بازپرداخت، دوره تنفس، وضعیت بازپرداخت (جاری، سررسید گذشته، معوق یا مشکوک‌الوصول)، نوع و میزان وثیقه دریافت شده خواهد بود. وی افزود: بانک مرکزی قطعا گزارش همکاری یا تخلف بانک‌ها و مؤسسات اعتباری غیربانکی را به صورت فصلی به کمیسیون اصل ۹۰ مجلس و دیوان محاسبات کشور ارائه می‌کند.

دست نظام بانکی بر سر رانتی‌ها

علی سعدوندی، کارشناس اقتصاد در گفت‌وگو با صمت با اشاره به اینکه معضل ابربدهکاران بانکی در چند دهه اخیر وجود داشته، گفت: با وجود اینکه اخیرا به این معضل به‌طور جدی‌تری پرداخته و رسانه‌ای شده است و مردم نسبت آن آگاه شده‌اند اما این موضوع مدت‌هاست وجود داشته و مدام تشدید شده است. سالیان سال است وقتی مردم وقتی می‌خواهند وامی بانکی دریافت کنند با مشکلات جدی مواجه می‌شوند. نمونه این مشکلات را در سنگ‌اندازی‌هایی که در پرداخت وام خودرو، ازدواج و مسکن می‌شود می‌توان مشاهده کرد.

سعدوندی گفت: نظام بانکی در دنیا معمولا بیشتر از اینکه به کسب‌وکارها و صنایع به‌ویژه صنایع بزرگ بخواهد تسهیلات بدهد، به افراد و مصرف‌کنندگان خرد تسهیلات اعطا می‌کند. یکی از دلایل ارتقای سطح معیشت در کشورهای پیشرفته به عملکرد درست نظام بانکی آنها برمی‌گردد، چراکه از مصرف‌کننده حمایت می‌کند. اما در ایران برای افراد خرد دریافت وام بانکی تقریبا غیرممکن است اما از آن سو افرادی بدون وثایق کافی و بدون اینکه مراحل و ضوابط را طی کنند، صدها میلیارد تومان تسهیلات دریافت می‌کنند. وی اضافه کرد: مشخص است بسیاری از ابربدهکاران از ابتدا بنا نداشته‌اند تسهیلات را بازپرداخت کنند. این معوقات مشکلات بسیار جدی برای اقتصاد به‌وجود آورده است. دلیل اصلی تورمی که امروز بر اقتصاد کشور حاکم شده، همین مسئله است. این تسهیلات معوق می‌تواند از سوی دولت و نهادهای حاکمیتی یا از سوی بخش خصوصی به‌وجود بیاید. در این مورد، دیگر تفاوتی بین منشأ معوقات نیست.

■ سبقت نرخ تورم از بهره

وی تصریح کرد: در این میان، مسئله‌ای که به افزایش ابربدهکاران بانکی دامن می‌زند، اختلاف میان نرخ تورم و بهره بانکی است. البته این مسئله همیشه یک‌جور نبوده است. مثلا در سال‌های ۹۳ تا ۹۷ نرخ سود بانکی به مراتب بالاتر از نرخ تورم بود. با این حال در همان سال‌ها بسیاری از ابربدهکاران نکول کردند و تسهیلات را برنگرداندند؛ بنابراین همیشه اینطور نبوده که دریافت وام بانکی به نفع افراد باشد. البته در بسیاری از مواقع مخصوصا در شرایط فعلی که نرخ تورم بسیار بالاتر از نرخ بهره بانکی است، ابربدهکاران در حال افزایش ثروت خود هستند. نظام بانکی ایران مانند یک جارو برقی، ثروت را از ۹۹ درصد جامعه می‌گیرد و به کمتر از یک درصد تزریق می‌کند.

■ رشد ابربدهکاران از بی‌عملی دولت‌ها

وی با اشاره به اینکه دولت‌های پیشین در حل این معضل هیچ اقدام کارگشایی انجام نداده‌اند، گفت: هنوز هم این مسئله به نتیجه نرسیده است. حتی انتشار اسامی ابربدهکاران از سوی وزارت اقتصاد، باز هم مطابق آنچه در تبصره ۱۶ قانون بودجه ۱۴۰۱ آمده، نبوده است. اگرچه در قانون بودجه، بانک مرکزی مکلف شده بود که اسامی ابربدهکاران را منتشر کند.

سعدوندی گفت: این اقدام وزارت اقتصاد با اینکه مثبت بود اما هنوز فهرست تمامی ابربدهکاران و وام‌های مرتبط منتشر نشده، در حالی که این تکلیف قانونی است که باید اسامی تمام ابربدهکاران و کل وام‌های مرتبط فاش شود. به باور من، نه فقط مشخصات ابربدهکاران باید فاش شود، بلکه نام هر کسی که کوچک‌ترین تسهیلاتی از بانک دریافت می‌کند، مقدار مبلغ، زمان پرداخت و معوقه شدن آن و ارزش وثائق نیز باید منتشر شود. این موارد باید شفاف باشد و در اختیار عموم قرار بگیرد.

وی افزود: از سوی دیگر باید قانون سوت‌زنی هم به تصویب برسد که اگر کسی معوقات و فرار از پرداخت وام بدهکاران را فاش کرد، نه‌تنها از مصونیت قضایی برخوردار باشد، بلکه در جهت کمک به سلامت سیستم بانکی مبلغی را هم به‌عنوان پاداش دریافت کند. در هر صورت راه زیادی داریم تا به یک ثبات در زمینه شفافیت بانکی برسیم.

■ قوه قضائیه پیگیر شود

وی با اشاره به اینکه وظیفه قوه قضائیه این است که پیگر معوقات ابربدهکاران بانکی باشد، گفت: همان‌طور که گفته شد دلیل اصلی تورم که ریشه مشکلات کشور است، نظام بانکی است. متاسفانه تا امروز برخورد جدی از سوی قوه قضائیه انجام نشده است. برداشت من این است که ابتدا باید یک نهاد تخصصی زیر نظر قوه قضائیه مثلا به‌عنوان بخشی از سازمان بازرسی کشور یا به‌طور مستقل به‌وجود بیاید و متخصصانی در آنجا حضور داشته باشند که بر نظام بانکی نظارت کنند. این نظارت نه‌فقط بر شعبه و سرپرستی بانک، بلکه بر بانک مرکزی هم باید وجود داشته و مثلا پیگیر این باشد که آیا بانک مرکزی در وظایف نظارتی خود به‌درستی عمل کرده است یا خیر؟ وی تصریح کرد: از همین امروز که مثلا برخی بانک‌های کشور باوجود تکلیف قانونی بودجه ۱۴۰۱ اقدام به انتشار کامل اطلاعات ابربدهکاران نکردند، قوه قضائیه باید برخورد کند. اما ملاحظه می‌کنید مطلقا برخوردی نمی‌شود. مدیرانی که این‌گونه در مقابل قانون می‌ایستند، چطور از مصونیت قضایی برخوردارند و با آنها برخورد نمی‌شود؟

■ غیاب نظام اعتبارسنجی

این اقتصاددان گفت: مسئله اینجاست که اگر وامی براساس وثائق دریافت شده، باید کاملا ارزش‌سنجی شود و مطمئن باشیم این وثائق در دادگاه از سوی بانک قابل تصرف خواهد بود تا اگر تسهیلات گیرنده تخلف کرد بانک بتواند به ارزش پول دست پیدا کند. مسئله دیگر این است که در موارد متعددی می‌بینید که بانک‌ها در دادگاه شکست می‌خورند یا اینکه از آن سو بانک‌ها روی بخشی از مشتریان فشار زیادی وارد می‌کنند که اغلب این فشار اصلا نباید وارد شود؛ بنابراین باید نظام عادلانه‌ای در سیستم بانکی ما به‌وجود بیاید که هم مشتری بتواند تسهیلات دریافت کند و هم اینکه اگر تسهیلات بازپرداخت نشد، بانک بتواند پول مردم را پس بگیرد. وی افزود: علاوه بر این، باید سیستم اعتبارسنجی قوی داشته باشیم که متاسفانه نداریم. شرکتی هم که به صورت انحصاری کار اعتبارسنجی انجام می‌دهد، کفایت کافی ندارد. این هم از مشکلات ما است که حتی در زمینه اعتبارسنجی انحصار به وجود می‌آید. در واقع هم در زمینه رتبه‌سنجی و هم اعتبارسنجی انحصار غالب است.

> زمانی که سیستم بانکی به دولت وابستگی داشته باشد، یک‌سری تسهیلات تکلیفی به‌وجود می‌آید که معمولا هم ماهیت رانتی دارند

وابستگی نظام بانکی به دولت

کمیل طیبی، استاد تمام دانشکده اقتصاد دانشگاه اصفهان در گفت‌وگو با صمت بیان کرد: ریشه پدیده ابربدهکاران بانکی در ایران در وابستگی سیستم بانکی به دولت است. زمانی که سیستم بانکی به دولت وابستگی داشته باشد، یک‌سری تسهیلات تکلیفی به‌وجود می‌آید که معمولا هم ماهیت رانتی دارد. وقتی هم رانت ایجاد می‌شود شرکت‌های دولتی و شبه‌دولتی از مزایای این تسهیلات استفاده می‌کنند. اگر به فهرست ابربدهکاران بانکی نگاهی بیندازیم می‌توانیم نام برخی از آنها را ببینیم.

■ دخل‌وخرج با هم نمی‌خواند

طیبی گفت: از سوی دیگر، زمانی که شاخص‌های اقتصادی دچار مشکل است و مثلا تورم بالا یا رکود داریم، دیگر دخل‌وخرج همین شرکت‌ها با هم جور درنمی‌آید و معوقه‌ها شکل می‌گیرد. انباشت این معوقه‌ها هم ابربدهکاران را ایجاد می‌کند. پس پدیده ابربدهکاران هم دلایل اقتصادی دارد و به شاخص‌های اقتصادی مانند رشد تورم برمی‌گردد که منجر به رکود می‌شود و هم اینکه وابستگی سیستم بانکی به دولت است که هیچ‌وقت هم اصلاح در نظام بانکی به آن شکلی که باید به وجود نیامده است. علاوه بر این مسائل، بانک‌ها نیز نقش اساسی خود را ایفا نمی‌کنند و به سمت بنگاهداری رفته‌اند. در جریان این بنگاهداری، یکسری تبانی شکل می‌گیرد که منجر به بروز همین پدیده ابربدهکاران می‌شود.

■ پیدایش پدیده ابربدهکار

وی تصریح کرد: معضل ابربدهکاران بانکی از دو دهه پیش یعنی از اوایل دولت نهم و دهم شدت گرفت. این پدیده به‌ویژه در زمینه‌ای اوج گرفته که وابستگی نظام بانکی به دولت بیشتر شده و تصدی‌گری دولت در بعضی از زمینه‌ها افزایش پیدا کرده است. اما یک عامل دیگر ایجاد ابربدهکاران بانکی، بحث تسهیلات تکلیفی است. وی اضافه کرد: در واقع تسهیلات در نظام بانکی ما براساس عرضه و تقاضا مثلا در بازار پول شکل نمی‌گیرد، بلکه یک‌سری تسهیلات فراهم است و آنهایی که از رانت بیشتری برخوردارند می‌توانند از آنها استفاده کنند. در این میان، مشکلاتی که برای بنگاه‌های کوچک و متوسط به وجود می‌آید، نکته مهمی است. معمولا این بنگاه‌ها در رقابت با بنگاه‌های بزرگ نمی‌توانند جذب منابع مالی را از سمت بانک داشته باشند. از سوی دیگر برای بنگاه‌های بزرگ این شرایط فراهم می‌شود که عرصه را بر بنگاه‌های کوچک تنگ و به‌طور انحصاری از منابع بانکی استفاده کنند. می‌دانیم در شرکت‌های بزرگ در ایران بهره‌وری بالایی که در شرکت‌های رقابتی هست، وجود ندارد و به‌دلیل همین شرایط است که بدهی به سیستم بانکی تحمیل می‌شود.

■ هدف از انتشار چیست؟

وی درباره عملکرد اقدامات در حل مشکل پدیده ابربدهکاران بانکی گفت: وقتی می‌توانیم بگوییم این اقدامات موثر است که ایجاد شفافیت کند. حال در شرایط کنونی که فهرست ابربدهکاران بانکی انتشار پیدا می‌کند باید هدف از آن مشخص شود.

آیا این اقدامات به‌منظور ایجاد شفافیت و اصلاح نظام بانکی است یا مثلا جنبه عامیانه دارد و برای این است که روی افکار عمومی تاثیر بگذارند؟

سخن پایانی

در مجموع کارشناسان بر این باورند که مشکلاتی در نظام تصمیم‌گیری در اقتصاد و نظام بانکی وجود دارد که ایجاد رانت کرده و ملزومات اعطای تسهیلات را که بخشی از آن به اعتبارسنجی برمی‌گردد، کم‌رنگ کرده است. این در حالی است که متقاضیان تسهیلات خرد در اخذ وام و تسهیلات با موانع بسیاری روبه‌رو هستند. به عقیده کارشناسان یکی از دلایل رفاه در اقتصادهای پیشرفته این است که نظام بانکی به جای تسهیلات‌گیرندگان کلان، بیشتر متقاضیان تسهیلات خرد را حمایت می‌کند. فهرست ابربدهکاران بانکی در حالی منتشرشده که به باور کارشناسان، با نگاهی عمیق‌تر به فهرست‌های منتشر؟شده می‌توان به این نتیجه رسید که شفاف‌سازی لازم رخ نداده و فهرست‌های منتشر شده چیزی غیر از اعدادی گنگ و مبهم و تعدادی اسم نیست و هیچ اطلاعات دیگری نمی‌توان از آنها کسب کرد.

یکی از نکات حائز اهمیتی که در فهرست‌های منتشرشده از سوی بانک‌ها به آن هیچ اشاره‌ای نشده، زمان و نحوه تخصیص وام‌هاست. حال این پرسش مطرح می‌شود که این تسهیلات برای چه اهدافی پرداخت شده و وام‌گیرندگان چه وثیقه‌ای برای اخذ چنین وام‌هایی در اختیار بانک قرار داده‌اند؟ آیا تخصیص وام‌ها دستوری بوده یا به صلاحدید بانک‌ها انجام‌شده است؟ بر همین اساس، عده‌ای از کارشناسان انتشار فهرست ابربدهکاران بانکی را به این شکل اقدامی عوام‌فریبانه توصیف کرده‌اند، اقدامی که تنها برای رزومه‌سازی دولت سیزدهم بوده یا می‌تواند منجر به رفع تکلیف دولت سیزدهم از وعده‌های انتخاباتی شود.

جوابیه

وزارت اقتصاد طی جوابیه‌ای تاکید کرد:

در مرحله بعد، اعلام اسامی بدهکاران بانکی با جزئیات کامل خواهد بود

وزارت امور اقتصادی و دارایی طی جوابیه‌ای در واکنش به مطلب مندرج در یکی از رسانه‌ها تاکید کرد: در مرحله بعد، افشای فهرست بدهکاران بانکی توسط کل نظام بانکی کشور و با جزئیات کامل بدهی اشخاص انجام خواهد شد. در این جوابیه که در پاسخ به مطلب مورخ ۲۸ فروردین روزنامه صمت با عنوان «انتشار اسامی کافی نیست» منتشر شده، می‌خوانیم:

«با عنایت به دستور و تاکیدات رئیس جمهوری محترم و وزیر محترم امور اقتصادی و دارایی مبنی بر افشای اطلاعات بدهکاران کلان بانکی، در مرحله اول بانک‌های خصوصی شده تابعه وزارت متبوع در اقدامی پیشرو، نسبت به افشای فهرست بدهکاران کلان بانکی بالای ۱۰۰ میلیارد تومان اقدام نموده‌اند و در مرحله بعد ادامه این روند در کل نظام بانکی کشور با جزئیات کامل بدهی بدهکار در اجرای جزء(۱) و (۲) بند د تبصره ۱۶ قانون بودجه سال ۱۴۰۱ کل کشور توسط بانک مرکزی به تفکیک هر یک از اشخاص با تعریف شورای پول و اعتبار (مرتبط یا ذی‌نفع واحد) نرخ سود، مدت بازپرداخت، دوره تنفس، وضعیت بازپرداخت (جاری، سررسید گذشته، معوق یا مشکوک‌الوصول)، نوع و میزان وثیقه دریافتی، از طریق تارنمای بانک مرکزی در دسترس عمومی قرار داده می‌شود و به صورت فصلی هم بروزرسانی می‌شود و چنانچه بانکی از افشای اطلاعات بدهکاران کلان بانکی استنکاف نماید، موسسه اعتباری حسب مورد به تشخیص بانک مرکزی به یکی از جرایم مندرج در ماده ۴۴ قانون پولی‌وبانکی کشور یا اجزای ۳ یا ۴ بند(الف) ماده ۱۴ قانون برنامه ششم توسعه و با رعایت ترتیبات مندرج در موارد مذکور محکوم می‌گردد.»

یادداشت

ساختار معیوب تصمیم‌گیری در اقتصاد

کامران ندری
استاد اقتصاد دانشگاه امام صادق

پدیده ابربدهکاران بانکی اخیرا تبدیل به یک مسئله عمومی شده اما پیش از این‌ها یک معضل بزرگ در نظام بانکی و اقتصاد کشور بوده که مدام بر آن افزوده شده است. رشد این پدیده به‌ویژه پس از اینکه سلطه نهادهای بخش عمومی غیردولتی در اقتصاد افزایش پیدا کرد، بیشتر شد. بدهکاران بانکی به اتکای حمایت‌هایی که در نظام سیاسی وجود داشته تا به حال بدهی‌های خود را پرداخت نکرده‌اند و اصلا به اتکای همین حمایت‌ها نیز توانسته‌اند وام و تسهیلات کلان بگیرند. در واقع بانک‌ها به‌واسطه توصیه‌هایی که از بیرون می‌شده، اعتبارسنجی لازم را در اعطای تسهیلات انجام نداده‌اند. اگر بانک به شکل درست اعتبارسنجی می‌کرد نباید وام و تسهیلات به این افراد پرداخت می‌شد. منتها چون توصیه از مراکز قدرت وجود داشته، بدون اینکه مراحل اعتبارسنجی کامل شود، وام و تسهیلات را به این افراد پرداخت و این افراد هم نکول کردند. این مسئله به فسادی برمی‌گردد که در اقتصاد ما ریشه دوانده است. اینکه این افراد پشت‌شان به کجا گرم بوده و چرا موقعی که وام و تسهیلات گرفته‌اند، کارشناس مربوطه اعتبارسنجی را انجام نداده، اطلاعات خیلی ریزی است که به احتمال زیاد دستگاه قضا یا کسانی که روی این پرونده‌ها کار کرده‌اند، از آن باخبر هستند.

در ساختار اقتصادی ما بعضی نهادها قدرتی دارند که نمی‌شود در مقابل آنها ایستاد. اتفاقا این قدرت را هم به مدد قانون دارند. ممکن است کسی که دارای آن قدرت است، اصلا به سمت چنین رانت‌هایی نرود اما نزدیکان وی از این امکان سوءاستفاده می‌کنند؛ بنابراین می‌توان ریشه پدیده ابربدهکاران را در ساختار معیوب نظام تصمیم‌گیری در اقتصاد دانست.

همچنین باید توجه داشت که دولتی بودن بانک‌ها این امکان را به دولت می‌دهد که فشارهایی به بانک‌های دولتی و مدیر عاملان بیاورد.

دولت به معنی وزارتخانه، سازمان یا نهاد می‌تواند وام و تسهیلات از این بانک‌های دولتی دریافت کند، بدون آنکه اعتبارسنجی لازم درباره آن انجام‌شده باشد. در فهرست فعلی نیز نام برخی وزارتخانه‌ها مانند وزارت نیرو یا شرکت‌های فرودگاهی و راه‌آهن در این فهرست قرار دارند.

بنابراین با توجه به اینکه دولت عمده بدهی‌های خود را به بانک‌ها پرداخت نکرده، طبیعتا اگر نظام اعتبارسنجی درستی داشتیم که می‌توانست به‌طور مستقل تصمیم‌گیری کند، نباید به دولت وام و تسهیلات پرداخت می‌کرد. منتها اگر مدیرعامل یا هیات مدیره به دولت وام و تسهیلات ندهد، به‌راحتی کنار گذاشته می‌شود. این مسئله ناشی از همان ساختاری است که ذکر کردم.

ساختار مالکیتی اقتصاد ما اشکالات بسیاری دارد. در این ساختار که بخشی از آن بانک‌های دولتی هستند، در عمل روند فعالیت‌ها به سمتی می‌رود که اجازه تولید خط تولید ابربدهکاران بانکی ایجاد شود. از نگاه دیگر، با وجود اینکه دولت خود جزو بدهکاران بانکی است در ساختار مالکیتی موجود این اجازه به دولت داده می‌شود که مجددا درخواست تسهیلات کرده و دوباره بانک نیز مکلف به پرداخت وام به سازمان یا نهاد بدهکار می‌شود.

به این ترتیب، وام بعدی هم به سرنوشت وام‌های قبلی دچار و در صورت عدم‌بازپرداخت، بدهی به بدهی قبل اضافه می‌شود.

به هر حال، مشکل اصلی به ساختار مالکیتی و سیاسی که بر اقتصاد ما حاکم است، برمی‌گردد. در حقیقت این ساختار اجازه نمی‌دهد نظام بانکی وظایف و نقش اساسی خود را ایفا کند.

کسی که مدیرعامل بانک است به احتمال زیاد می‌داند وامی که می‌دهد نکول می‌شود منتها نمی‌تواند کاری انجام دهد. اگر مقاومت کند در واقع در برابر کسی مقاومت کرده که این منصب را به او داده است.

شنبه
۱۰ اردیبهشت ۱۴۰۱- ۲۸ رمضان ۱۴۴۳ - ۳۰ آوریل ۲۰۲۲- شماره ۲۰۴۷-پیاپی ۳۳۶۵

صمت
صنعت معدن تجارت

منشور اخلاق حرفه‌ای روزنامه‌نگاری در روزنامه صمت: www.smtnews.ir/about.html

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و مطبوعاتی «صمت»
مدیرمسئول: ناصر بزرگمهر
سردبیر:عاطفه خسروی

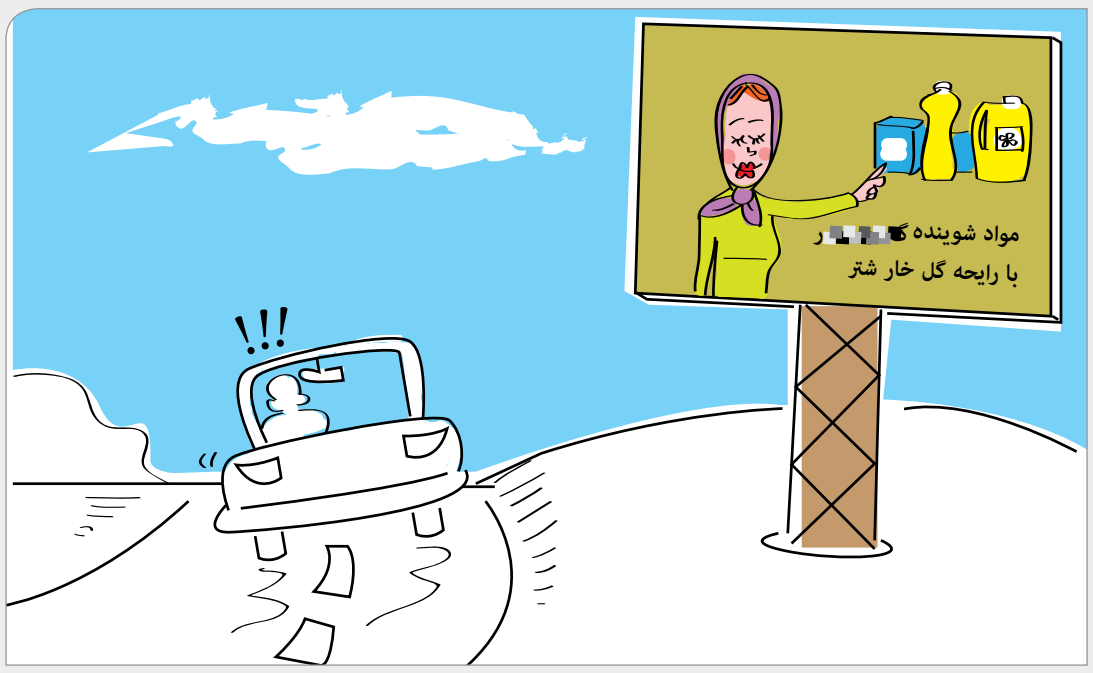
تلفن: ۸۲۱۹۰ - نمابر: ۸۸۷۱۳۷۳۰- پیامک: ۳۰۰۰۸۲۱۹۰
سازمان آگهی‌ها: ۳-۸۸۷۲۲۷۳۲ - نمابر آگهی‌ها: ۸۸۷۲۴۲۱۱-۰۹۰۲۶۲۹۱۴۸۸
امور مشترکین: ۸۸۷۲۲۷۳۵ - روابط عمومی: ۸۸۱۰۵۳۰۹
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۵
تهران، خیابان قائم‌مقام فراهانی - کوچه آزادگان شماره ۲۶ - کد پستی ۱۵۸۶۷۳۳۸۱۱
روابط عمومی: pr@smtnews.ir آگهی: ads@smtnews.ir
امور استان‌ها: ostanha@smtnews.ir
چاپخانه: انتخاب رسانه

info@smtnews.ir
www.smtnews.ir
instagram.com/smtnewspaper
telegram.me/smtnews
tozi.smtnews@gmail.com

روزنامه صمت با ۶۳ امتیاز رتبه ۲ در میان روزنامه های تخصصی مقام ۱ در میان روزنامه های اقتصادی مقام ۲

عضو انجمن مدیران روزنامه‌های غیردولتی
عضو انجمن مدیران رسانه
عضو تعاونی مطبوعات

کارتون روز

بدون شرح

طرح: حسین علیزاده

«مو لای درز» امنیت سیستم بانکی

عکس: صمت

تا همین چند سال پیش بانک‌ها امن‌ترین پایگاهی بودند که برای ذخیره و نگهداری پول نقد بدون هیچ رقیب مطمئنی یکه‌تازی می‌کردند، اما در سال‌های اخیر گسترش تکنولوژی خواب آرام سپرده‌گذاران و مسئولان بانکی را آشفته کرده و دیگر نمی‌توان با قاطعیت باد در غبغب انداخت و تاکید کرد «مو لای درز» امنیت سیستم بانکی نمی‌رود! حالا هر دم از این باغ بری می‌رسد. اکنون بخشی از اخبار حوادث، مربوط به سرقت اطلاعات کارت‌های عابر بانک و هک اینترنتی حساب‌های بانکی در ابعاد مختلف است؛ حساب‌هایی که به لطف یک خط اینترنت، یک دستگاه رایانه و برخی تکنیک‌های مدرن دیگر، در چشم برهم زدنی خالی می‌شوند و گاهی سارقان به قدری سریع عمل می‌کنند که مسدود کردن کارت از سوی مشتری ممکن نیست. این خبرها هم تنها مختص سیستم بانکی ایران نیست و شبکه بانکی جهان در گیر این الطاف رشد فناوری است. حالا هم بعد از فیشینگ چشم‌مان به اسکیمینگ روشن شده است. فیشینگ راهی است که تبهکاران، اطلاعاتی نظیر کلمه کاربری، رمز عبور، شماره ۱۶ رقمی عابر بانک، رمز دوم و CVV۲ را از طریق ابزارهای الکترونیکی ارتباطات به سرقت می‌برند. و اما اسکیمینگ؛ روش جدید کلاهبرداری که سرقت از کارت‌های بانکی را در یک چشم برهم زدن ممکن می‌سازد.

به تازگی دیده شده که دستبردها به حساب‌های بانکی از سوی دستگاه‌های کپی رمز به‌شدت رواج یافته و تاکنون صدها و شاید هزاران نفر از این طریق مورد دستبرد و کلاهبرداری قرار گرفته‌اند. افرادی که در این زمینه به پلیس مراجعه می‌کنند مدعی‌اند در چند مرحله از حساب بانکی‌شان برداشت شده، این در حالی است که کارت عابر بانک داخل جیب‌شان بوده است. مالباخته‌ها ادعا می‌کنند از طریق پیامکی که به گوشی تلفن همراه‌شان آمده متوجه برداشت از حساب‌شان شده‌اند. این گونه سرقت‌ها به گونه‌ای است که سارقان و کلاهبرداران، با دسترسی به شماره کارت و کپی کردن از روی کارت‌های بانکی افراد، می‌توانند در سریع‌ترین زمان ممکن کارت‌های بانکی افراد را خالی کنند. اما این شیوه کلاهبرداری به چه شکل است؟

روش کلاهبرداری «اسکیمینگ»

این نوع کلاهبردرای که در اصطلاح بانکی و فنی Card Skimming (کارت اسکیمینگ) گفته می‌شود به‌معنای کپی‌برداری غیرقانونی از اطلاعات کارت‌های بانکی افراد است. کلاهبرداران بعد از دریافت اطلاعات کارت فرد با استفاده از خواندن اطلاعات نوار مغناطیسی که در پشت کارت بانکی قرار دارد، اقدام به تهیه کپی از کارت بانکی کرده و از آن در تراکنش‌های بانکی استفاده می‌کنند. مجرم این اطلاعات را هنگام مراجعه کاربر به دستگاه خودپرداز یا کارتخوان‌های فروشگاهی، بدون اینکه فرد متوجه شود از او سرقت می‌کند. مجرم به کمک یک اسکیمر که روی ورودی کارت دستگاه قرار گرفته اطلاعات کارت را می‌خواند و به‌وسیله دوربین کوچکی که بالای دستگاه خودپرداز نصب کرده رمز فرد را سرقت می‌کند و اقدام به کپی کردن کارت وی می‌کند.

در بعضی از موارد حتی از دوربین هم برای خواندن رمز فرد استفاده نمی‌شود؛ در عوض از یک کیبورد جعلی روی کیبورد اصلی استفاده می‌شود که ترتیب فشردن کلیدها را ذخیره می‌کند. علاوه بر باید مراقب دستگاه‌های POS هم بود.

این دستگاه‌ها هم می‌توانند اطلاعات نوار مغناطیسی کارت شما را کپی کنند و قابلیت نصب اسکیمر را دارند؛ به‌عبارت دیگر هر دستگاهی که شما از کارت بانکی خود روی آن استفاده می‌کنید می‌تواند روی کارت شما اسکیمینگ انجام دهد.

راه مقابله با دزد پول

البته می‌توان راه‌هایی برای مقابله هم یافت؛ الزامات و راهکارهایی که باید ازسوی نظام بانکی و مسئولان بانکی کشور اتخاذ شود. در عین حال نقش افراد و شهروندان عادی هم در کاهش و پیشگیری از این گونه سرقت‌ها کم نیست. در بررسی راهکارهای مقابله یا پیشگیری از این نوع سرقت مجازی می‌توان به موارد زیر اشاره کرد. برای جلوگیری از این نوع کلاهبرداری و تخلف، یک قطعه پلاستیک در دریچه ورود کارت دستگاه‌های خودپرداز قرار داده می‌شود. شکل این قطعه پلاستیکی به‌نوعی است که جلوی این نوع کلاهبرداری را می‌گیرد و در عین حال از سهولت در کاربری خودپرداز نمی‌کاهد. این قطعه با استفاده از استانداردهای امنیتی و برای پوشش امنیتی ساخته شده و در صورتی که هر نوع دستکاری در دریچه کارتخوان به‌وجود آید یا دریچه زیرفشار فیزیکی قرار گیرد، دستگاه خودپرداز از حالت سرویس‌دهی خارج می‌شود. این قطعه در دریچه کارتخوان دستگاه خودپرداز نصب شده و محفظه ورود کارت را پایش می‌کند و هر نوع ورود غیرمجاز و موارد اینچنینی را کنترل می‌کند. پس تجهیز دستگاه‌های خودپرداز به Anti Skimmer (ضد اسکیمینگ) یکی از راهکارهای سد فعالیت اسکیمرهاست. در برخی روش‌ها نیز سعی در جلوگیری از امکان نصب اسکیمر در دستگاه مورد نظر است که این نوع تجهیزات Anti Fraud نامیده می‌شوند. در روش‌های پیشرفته آنتی‌اسکیمینگ که استاندارد اروپا نیز است ضمن نصب حسگرهای لازم برای جلوگیری از نصب اسکیمرهایی با فناوری متفاوت، تجهیزات پیشرفته دیگری نصب می‌شود که به‌طور دقیق در زمان نمونه‌برداری اطلاعات کارت، وارد عمل و با ایجاد سیگنال التراسونیک در مکان مورد نظر، در عمل مانع استخراج اطلاعات به‌طور سالم در اسکیمر می‌شود، ضمن اینکه به دستگاه و مکانیسم عملیاتی آن آسیبی وارد نمی‌کند و پس از اتمام عملیات در کارتخوان، دوباره در زمان خروج کارت، دستگاه فعال می‌شود.

تفاوت «فیشینگ» و «اسکیمینگ»

فیشینگ راهی است که تبهکاران، اطلاعاتی نظیر کلمه کاربری، رمز عبور، شماره ۱۶ رقمی عابر بانک، رمز دوم و CVV۲ را از طریق ابزارهای الکترونیکی ارتباطات به سرقت می‌برند. شبکه‌های اجتماعی، سایت‌های حراجی و درگاه‌های پرداخت آنلاین نمونه‌ای از ابزارهای الکترونیکی ارتباطات هستند. کلاهبرداری فیشینگ از طریق ایمیل‌ها و پیام‌ها صورت می‌پذیرد و قربانیان به‌صورت مستقیم اطلاعات حساس و محرمانه خود را در وب‌سایت‌های جعلی که در ظاهر کاملا شبیه وب‌سایت‌های سالم و قانونی است وارد می‌کنند. حقه فیشینگ یکی از تکنیک‌های مهندسی اجتماعی برای فریب کاربران است که علی‌القاعده از ضعف امنیتی یک وب‌سایت برای انجام عملیات مجرمانه خود استفاده می‌کند. اما اسکیمینگ یعنی کپی کردن غیرقانونی داده‌های نوار مغناطیسی کارت بانکی روی یک کارت دیگر. اسکیمر هم به به فردی گفته می‌شود که به اسکیمینگ (Skimming) اشتغال دارد یا مجرمی که کارش کلاهبرداری از طریق کارت‌های بانکی و استفاده از دستگاه‌هایی مخصوص این کار است. کار اسکیمرها به این شکل است که دستگاه‌های خودپردازی که مورد نظرشان است و معمولا از دستگاه‌های انتخاب می‌شوند که در محل‌های خلوت قرار دارند را دستکاری می‌کنند. این دستکاری معمولا از طریق قرار دادن قطعاتی روی صفحه کلید خودپرداز یا بخشی که کارت را وارد دستگاه می‌کنیم، صورت می‌گیرد.

به این «بایدها» توجه کنید

متاسفانه اغلب قربانیان این سرقت مجازی متوجه اتفاق رخ داده نمی‌شوند.

در حقیقت تشخیص اسکیمینگ توسط افراد عادی بسیار دشوار است و بانک‌ها برای پیشگیری از چنین اقداماتی باید نکات امنیتی را رعایت کرده و از دستگاه‌های امنیتی بهره ببرند، اما هریک از ما به‌عنوان شهروندان عادی وظیفه داریم قبل از استفاده از خودپرداز دقیقا آن را بررسی کرده و در صورت احساس وجود موارد مشکوک سریعا موضوع را به بانک و پلیس اطلاع دهیم و سایر افرادی که پشت سر ما در صف ایستاده‌اند را از احتمال کلاهبرداری مطلع کنیم؛ پس به این موارد توجه ویژه داشته باشیم:

- اگر روزی خودپردازی که به آن رجوع کرده‌اید کارت شما را بلعید (بدون دلیل، نه بعد از وارد کردن کد اشتباه) در محل بمانید و در عین حال بلافاصله با شماره تلفنی که روی آن قید شده تماس بگیرید.

- همیشه پیش از استفاده از خودپرداز به همه چیز دقت کنید تا احیانا اگر ابزار اسکیمینگی نظیر دوربین یا صفحه کلید دروغین یا هر چیز مظنونی می‌بینید از آن خودپرداز استفاده نکنید.

- به‌خاطر داشته باشید که یافتن دوربین‌های جاسازی شده برای اسکیمینگ آسان نیست چون فقط یک سوراخ بسیار ریز برای فیلمبرداری در بالای صفحه کلید خودپرداز یا در قسمتی که بتوان صفحه کلید را فیلمبرداری کرد دیده می‌شود که همیشه یا همه نمی‌توانند آن را تشخیص دهند.

- اگر کارت شما به‌راحتی داخل دهانه ورودی کارت خودپرداز نمی‌شود اصرار نداشته باشید که این کار را انجام دهید و بهتر است این امر را به مسئولان بانک اطلاع داده و به خودپرداز دیگری رجوع کنید.

هشدار

جولان فیشینگ زیر سایه سکوت

فیشینگ یا سرقت آنلاین، در عمل به‌صورت «کپی دقیق رابط گرافیکی یک وبگاه معتبر» انجام می‌شود. در این رویه کلاهبرداری، ابتدا کاربر از طریق ایمیل، پیامک یا آگهی‌های تبلیغاتی سایت‌های دیگر، به این صفحه قلابی راهنمایی می‌شود؛ سپس از کاربر درخواست می‌شود اطلاعات مهم و حساسی مانند اطلاعات کارت اعتباری را در سایت وارد کند. در نهایت با گمراه شدن کاربر و واردکردن اطلاعات، فیشرها به‌راحتی به اطلاعات شخصی کاربر دسترسی پیدا می‌کنند.

طبق گزارش سالانه شرکت Proofpoint که در پایان سال گذشته منتشر شد، بیش از ۸۰ درصد سازمان‌ها، حداقل یک حمله موفق فیشینگ (Phishing) را در سال ۲۰۲۱ تجربه کردند که در مقایسه با سال قبل از آن، افزایشی حدود ۴۶ درصدی را نشان می‌دهد.

باتوجه به افزایش قابل‌توجه پیامک‌های فیشینگ باعنوان «رجیستری گوشی» و عدم اطلاع‌رسانی کافی مسئولان به مردم در زمینه این مدل فیشینگ، توجه به نکات زیر به‌منظور فرار از دام فیشرها حائز اهمیت است:

در مرحله اول باید به این نکته توجه کرد که هیچ گاه نباید روی لینک‌های ناشناس که از شماره‌های متفرقه دریافت می‌شود کلیک کنیم. تنها درگاه رسمی سامانه همتا (رجیستری) :https hamta.ntsw.ir// است؛ بنابراین باید از کلیک روی سایر لینک‌ها اجتناب شود.

تمامی هزینه‌های مربوط به رجیستری گوشی توسط گمرک از واردکننده دستگاه در لحظه ورود به کشور اخذ می‌شود؛ بنابراین سامانه همتا هیچ‌گاه هزینه‌ای بابت رجیستری گوشی از مشترکان دریافت نخواهد کرد. همچنین تمام پیامک‌های ارسالی از سامانه همتا با نام (شماره) HAMTA ارسال می‌شود.

سوءاستفاده از اعتبار سایت‌های رسمی و مورد اعتماد مردم، یکی از شیوه‌های متداول فیشینگ است. در این روش، پیوندها و آدرس‌های سازمان‌ها و شرکت‌های واقعی از طریق ایمیل یا پیامک ارسال می‌شود. این آدرس‌ها با آدرس‌های اصلی تنها در یک یا دو حرف تفاوت دارند. یکی از ساده‌ترین روش‌های مقابله با فیشینگ، دقت به آدرس وبگاه یا ایمیل دریافت‌شده است. برای نمونه در زمان ورود به حساب‌های حساس مانند ایمیل یا بانک، پیش از وارد کردن نام کاربری و گذرواژه، دقت به آدرس وبگاه حیاتی است.

خبر روز

آغاز به‌کار کمیته پیگیری مطالبات بانک‌ها در دیوان محاسبات

کمیته پیگیری مطالبات بانک‌ها با دستور مهرداد بذرپاش، رئیس دیوان محاسبات در این نهاد نظارتی آغاز به کار کرد. کمیته پیگیری مطالبات بانک‌ها در راستای وظایف ذاتی و قانونی دیوان محاسبات و نیز در راستای اجرای جز «د» تبصره ۱۶ قانون بودجه سال ۱۴۰۱ کل کشور تشکیل شده است. براساس قانون بودجه امسال، بانک مرکزی موظف است گزارش همکاری یا تخلف بانک‌ها و موسسات اعتباری غیربانکی را به‌صورت فصلی به دیوان محاسبات کشور ارائه کند.

طبق دستور رئیس کل دیوان محاسبات کشور، کمیته پیگیری مطالبات بانک‌ها متشکل از یکی از معاونان، برخی مستشاران و مشاوران بانکی و افراد مجرب، موظف است ظرف مدت ۲ ماه گزارش اولیه و کاملی از اقدامات خود را ارائه کند. در حکم تشکیل کمیته مذکور، موضوعات ذیل به‌عنوان کارویژه مورد تاکید قرار گرفته است:

۱. بررسی کفایت تسهیلات بانکی مبتنی بر توجیهات فنی، مالی و اقتصادی در قبال اخذ ضمانتنامه‌ها

۲. واکاوی عملکرد بانک‌ها در نظارت کافی بر مصرف تسهیلات در راستای موضوعات و محل موردنظر

۳. پیگیری چرایی عدم بازپرداخت و تسویه تسهیلات در سررسید مقرر و انتقال احتمالی از سرفصل مطالبات جاری به معوق و مشکوک‌الوصول

۴. بررسی اقدامات اجرایی، حقوقی و قضایی بانک‌ها در راستای وصول تسهیلات معوقه

۵. گزارش اقدامات بانک‌ها در زمینه تحکیم وثیقه‌ها در زمان امهال تسهیلات

گزارش کمیته پیگیری مطالبات بانک‌های دیوان محاسبات کشور در اختیار رسانه‌ها و افکار عمومی قرار خواهد گرفت.

نگاه

شفاف‌سازی بدون بهبود کارآیی فایده ندارد

گام مهم و موثر وزارت اقتصاد برای انتشار گزارش مالی شرکت‌های دولتی یا فهرست ابربدهکاران بانکی برای شفافیت کافی نیست و منجر به ارتقا بهره‌وری و حل معضلات ریشه‌ای بنگاه‌ها نمی‌شود.

به گزارش مهر، طی روزهای اخیر انتشار فهرست ابربدهکاران ۱۱ بانک دولتی و بلافاصله رونمایی از صورت‌های مالی ۳۱۳ شرکت دولتی با ماهیت سهامی خاص و عام در سامانه اطلاع‌رسانی ناشران سازمان بورس و اوراق بهادار باعث شده وزارت اقتصاد بیش از پیش در کانون توجه اغلب کارشناسان و رسانه‌ها قرار گیرد؛ اقدامی که با تکیه بر تبصره ۱۶ قانون برنامه و بودجه سال ۱۴۰۱ انجام و طبق آن بانک مرکزی در نخستین گام ملزم به افشای لیست اسامی ابربدهکاران بانکی شده است.

سلسله اقدام‌های کم‌نظیر برای ارتقای شفافیت مالی و انتشار عملکرد شرکت‌ها و بانک‌های دولتی برای دسترسی عموم ازسوی وزیر اقتصاد گرچه پس از گذشت سال‌های بسیاری، در حال حاضر به تحقق یکی از آرزوهای ذی‌نفعان بازارهای مالی و سرمایه کشور جامه عمل پوشانده اما صرف اطلاع از انتشار صورت‌های مالی بانک‌ها و شرکت‌های دولتی به‌بهانه دستیابی به شفافیت در اقتصاد منجر به ارتقای بهره‌وری و تضعیف معضلات ریشه‌ای در برابر کارآیی بنگاه‌های دولتی نمی‌شود.

وزارت اقتصاد در میانه هفته قبل گزارش حسابرس مستقل و بازرس قانونی به انضمام صورت‌های مالی سال مالی ۱۳۹۸ تعداد ۲۹۶ شرکت دولتی شامل هلدینگ‌های مادر تخصصی، اصلی و فرعی و گزارش حسابرس مستقل و بازرس قانونی به انضمام صورت‌های مالی سال ۱۳۹۹ تعداد ۳۱۳ شرکت دولتی از جمله ۷ بانک دولتی، ۲ بیمه دولتی و همچنین ۴ شرکت تابعه وزارت اقتصاد را در سامانه کدال منتشر کرده و در دسترس عموم قرار داد تا به این ترتیب با تحقق مطالبه و انتظارات بسیاری از فعالان و کارشناسان اقتصادی برای افزایش شفافیت در سال‌های متمادی، تصویری از کم و کیف عملکرد مالی این شرکت‌ها و نقاط قوت و ضعف احتمالی موجود در عملکرد مالی شرکت‌های دولتی و مدیران آنها را برای عموم مردم بازتاب دهد؛ اقدامی که در گام نخست ارتقای شفافیت به‌عنوان اصل مهم حاکمیت شرکتی و افزایش نظارت عمومی بر عملکرد شرکت‌های دولتی می‌تواند فضای پرسشگری عمومی را تقویت و مدیران شرکت‌های دولتی را در برابر مطالبات مردم پاسخگو کند.

قدر مسلم بخش عمده فعالیت‌های اقتصادی دولت برعهده شرکت‌های دولتی است و این شرکت‌ها آثار مالی و اقتصادی تعیین‌کننده‌ای بر عملکرد دولت و به‌تبع آن در زندگی مردم به‌عنوان ذی‌نفعان اصلی خود دارند. بیش از نیمی از بودجه کل کشور مربوط به شرکت‌های دولتی است و دسترسی نداشتن به اطلاعات شرکت‌های دولتی در سال‌های گذشته همواره مانع از انتشار گزارش‌های کارشناسی دقیق و موشکافانه در محافل کارشناسی و دانشگاهی شده است.

با این همه، انتشار گزارش‌های عملکردی برخی بنگاه‌های متعلق به دولت یا نهادهای عمومی در سال‌های گذشته از جمله بنیاد مستضعفان و بانک ملی ایران نشان داده صرف رصد این گزارش‌ها و مستندات تا امروز هیچ تاثیری بر کارآیی این شرکت‌ها نداشته و همچنان بر زیاندهی آنها افزوده است.

افزایش شفافیت گرچه می‌تواند به‌عنوان یکی از دستاوردهای دولت رئیسی به‌شمار رود اما باید پرسید آیا لیست‌های اعلام‌شده ازسوی دولت همچون سایر لیست‌هایی که در مقاطعی از سال‌های اخیر منتشر شده صرفا قرار است در کدال آرشیو شوند یا اینکه برنامه مدونی برای پیگیری وضعیت آنها و جلوگیری از زیاندهی با هدف حرکت به سمت کارا شدن این بنگاه‌ها تبیین و اجرا می‌شود؟

اعلام فهرستی از اسامی ابربدهکاران بانکی یا اطلاع یافتن از زیان انباشته بانک‌های دولتی همچون بانک ملی که گزارش آن در سال گذشته منتشر شده چه کمکی به توقف زایندهی و درمان چنین شرکت‌هایی کرده که نیمی از بودجه کشور را در خود می‌بلعند؟

آیا همه ابربدهکاران اعلام شده به‌عنوان بدهکار بانک محسوب می‌شوند یا بخشی از بدهی‌ها پرداخت و الباقی مطالبات بانکی در قالب دعوای حقوقی مشتری و بانک دنبال می‌شود؟ سهم این بدهی‌ها در مطالبات مشکوک‌الوصول یا معوقات بانک‌ها چند درصد است و برنامه دولت و بانک مرکزی برای وصول این بدهی‌ها چیست؟

اگر امروز از فهرست ابربدهکاران بانکی رونمایی می‌شود، چرا از جزئیات تسهیلات ریالی و ارزی اخذشده ازسوی این بدهکاران و میزان وثایق دریافتی از آنها حرفی به میان نیامده و برنامه‌ای برای تسویه مطالبات ارزی بانک‌ها باتوجه به تلاطم‌های ارزی و مرکب شدن نرخ بهره و جرایم دیرکرد آنها اعلام نشده است؟

بی‌تردید انتشار لیست اسامی ابربدهکاران بانکی بدون اقدام‌های ضربتی و سلبی و همچنین شناسایی و تصرف دارایی‌ها و اموال آنها برای بازگرداندن به بیت‌المال نه‌تنها فایده‌ای ندارد، بلکه به ایجاد ناهنجاری در رفتار اقتصادی جامعه و حتی تبدیل شدن به پرستیژ و شهرت برای این بدهکاران با اعلام اسامی و بدهی‌های کلان آنها به‌عنوان یک نقطه قوت و برتری می‌شود.

در شرایطی که اغلب مردم عادی کشور برای دریافت تسهیلات جزئی از بانک‌ها با شرایط عجیب و دست‌وپاگیر اعم از لزوم ارائه تضامین مختلف مواجهند، دولت و بانک مرکزی نیز باید به‌طور شفاف و در راستای ارتقای کارآیی در اقتصاد نحوه اخذ تضامین از ابربدهکاران بانکی و همچنین برنامه موثر خود برای خروج بنگاه‌های دولتی از زیاندهی یا انحلال را اعلام کنند و رویه فعلی را به سمت کارآیی اقتصاد کشور سوق دهند.

انتشار اسامی ابربدهکاران بانکی در حالی صورت می‌گیرد که بیش از ۸۰ درصد منابع مالی طرح‌ها و بنگاه‌ها را بانک تامین می‌کند؛ بنابراین ضرورت نظارت بر روند تامین مالی بانک‌ها و پرهیز از رانت بازی در ارائه تسهیلات، بدون نظارت بانک مرکزی می‌تواند همچنان موجب خلق پول و در نهایت افزایش اندازه گلوله برفی نقدینگی و رشد نرخ تورم در جامعه شود.